

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΡΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΡΙΤΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η ΕΞΑΒΙΒΛΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

ΤΙΤΛΟΣ Α΄.

Περὶ Συναινέσεως Μνησείας, καὶ Λύσεως αὐτῆς.

Μνησεία εἶναι ἡ ὑπόχρεσις πῶν γάμων ὅπῃ μέλλεν νὰ γένῃ· διότι τὸ νὰ προοικονομῇ, καὶ νὰ προτοιμάσῃ καθεὶς ἐκεῖνο ὅπῃ μέλλει νὰ γένῃ ὕστερα, καὶ τὸ νὰ σύρῃ, καὶ νὰ φέρῃ τινὰς εἶνα πράγμα πρὸς τὴν λόγῃ, λέγεται πῶς τὸ μνησθῆναι· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ὄνομα τῆς μνησείας ἀποδείχνει, καὶ φανερώνει μνήμην τῆς ταξίματος ὅπῃ ἔταξε νὰ κάμῃ καθεὶς.

Μνησεία εἶναι ἡ ἐπαγγελία πῶν γάμων ὅπῃ μέλλεν νὰ γένῃ· καὶ ἐγγράφως, καὶ ἀγράφως λέγεται νὰ γίνεται μνησεία.

Εκεῖνοι ὅπῃ συμφωνῶν διὰ τὸν γάμον, συμφωνῶν καὶ διὰ τὴν μνησείαν, καὶ πάντοτε κάμνει χρεῖα νὰ συμφωνῇ ὁ Πατέρας, ἀν ὅμως δὲν ἔναντιώνεται φανερά ἡ Θυγάτηρ, ὁπόταν εἶναι αὐτεξέσιος, ἢ ὁπόταν γινώσκῃ τὸν Ἄνδρα ὅπῃ τῆς προξενεῖ ἀνάξιον, καὶ κακότροπον.

Ὁ Ἐπίτροπος χωρὶς γνώμην τῆς ὀρφανῆς δὲν ἡμπορεῖ νὰ συστήσῃ, καὶ νὰ κάμῃ μνησείαν, ἕτε εἰάν γένῃ νὰ τὴν χαλάσῃ.

Ὁ Πατὴρ δυνάται νὰ χαλάσῃ τὴν μνησείαν τῆς Θυγατρὸς αὐτῆς τῆς ὑπεξεσίας· ἀμὴ τῆς αὐτεξεσίας δὲν ἡμπορεῖ.

Καθὼς εἰς τὰς γάμους, ἔτσι καὶ εἰς τὴν μνησείαν, ἐκεῖνοι ὅπῃ μέλλεν νὰ σμιχθῶν, ἐκεῖνοι συμφωνῶν, καὶ σέρων. Πρέπει λοιπὸν ἐκεῖνι ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ὕψιστον τῆς Πατρὸς τῆς νὰ συμφωνήσῃ, καὶ νὰ σέρῃ, καὶ φαίνεται πῶς νὰ συμφωνῇ μὲ τὸν Πατέρα τῆς ἐκεῖνι ὅπῃ δὲν ἀντιλέγει· τότε δὲ μόνον δυνάται νὰ ἀντιλέγῃ, ὅταν τὴν συμβάσῃ μὲ ἀνάξιον, καὶ αἰσχρὸν ἄνδρα.

Ὅποταν δὲν σέρῃ μὲ τὸ θέλημά της ἡ Κόρη ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ὕψιστον τῆς Πατρὸς τῆς, δὲν γίνεται ἡ σύμβασις εἰς τὸ ὄνομά της.

Εκεῖνι ὅπῃ νὰ συμβαδῇ μὲ ἄλλον, καὶ μὲ ἄλλον νὰ ὑπανδρεύῃ, ἀτιμάζεται.

Εκεῖνι ὅπῃ νὰ συμβαδῇ μὲ τινὰ, δὲν κωλύεται νὰ χαλᾷ τὴν σύμβασιν, καὶ νὰ πάρῃ ἄλλον, αἰσῶς καὶ γυνὴ δηλαδὴ διαζύγιον.

Ἐκεῖνος ὅπῃ καταλαμβάνει ἐκεῖνο ὅπῃ γίνεται, καλῶς μνησθῆναι, δηλαδή νὰ μὴ εἶναι μικρότερος ἀπὸ ἑπτὰ χρόνους.
Ἐκεῖνη ὅπῃ μνησθῆναι μὲ ἄλλον, καὶ μὲ ἄλλον ὑπανδρεύεται ἀτιμάζεται.

Νεαρά τῷ Κυρῷ Λέοντος.

Εἴτι λέγει· Θεωρίζομεν, καὶ νομοθετοῦμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι νὰ μὴ γίνεται κάμμία μνησεῖα γάμου ἀπὸ τῆς ἑπτὰ χρόνους καὶ κάτω, μήτε νὰ βεβαιώνεται κάμμία μνησεῖα μὲ ἱερέων δὺχάς, καὶ δὲν φθαῖνῃ ἡ νύμφη χρόνων δεκατεσσάρων, καὶ ὁ Γαμβρός δεκατεσσάρων· ἀλλὰ τῷ μὴ εἶναι κεκωλυμένον, καὶ ἐμποδισμένον εἰς τὸν κοινὸν λαόν· εἰ δὲ Βασιλεὺς θελήσῃ νὰ κάμῃ κάμμιαν ἱερολογίαν διὰ κάμμιαν οἰκονομίαν, ἐμποδοί-
ρα ἀπὸ τῆς διατεταγμένης χρόνους, δὲν κωλύεται· διότι ἐκεῖνοι ὅπῃ τῆς ἐδόθη ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ κυβερνᾷ τὸν Κόσμον καὶ τὰ πράγματα, ἔχον ὅξου-
σίαν νὰ οἰκονομῇ, καὶ ὑπὲρ τὸν νόμον, ὅταν κάμνῃ χρεῖα.

Νεαρά τῷ Κυρῷ Ἀλεξίῳ Κομνήνῳ.

Εἰκίνας λέγει νὰ εἶναι κυρίως, καὶ ἀληθῶς καθολικῆς μνησεῖας, ὅσας κάμνουν κατὰ τὸν χρόνον ὅπῃ ὤρουν ἡ νομοθεσία τῷ Βασιλεῶς Κυρῷ Λέοντος, καὶ ἔχον καὶ τὰς ἱεράς δὺχάς ἐπακολουθεύσας. Εἰ δὲ ἐγίνη μνησεῖα κάμμία φορὰ κατὰ τὴν σωήθειαν τῶν πολλῶν, καὶ ἔκαμαν συμφωνίας, καὶ ἔγραψαν ὁμολογίας, καὶ ἀκόμι δὲν ἦλθεν ὁ καιρὸς, εἰς τὸν ὁποῖον ἔχον σωήθειαν νὰ γίνεται ἡ δὺλόγησις τῷ γάμῳ εἰς τῆς Χρυσιανῶς ὅπῃ εἶναι μεμνησθῆναι, καὶ ἔτε αἱ συνειδησμέναι δὺχαὶ ἐδιαβάσθησαν παρὰ τῷ ἱερέως, αὐταῖς αἱ μνησεῖαι ἀκριβεῖς κατὰ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἀκριβολογίαν μήτε νὰ εἶναι, μήτε νὰ ὀνομάζωνται, ἀλλὰ μόνον ὡς ἀπλῶς ἀρέσκειαι ἀνθρώπων ὅπῃ συνέσερξαν καὶ ἐσυμφώνησαν νὰ ἔχον τὸ βέβαιον τῆς ἀσφαλείας.

Τῷ αὐτῷ.

Νὰ ἔχῃ τὸ κύρος ὁ παλαιὸς Νόμος ὅπῃ ἐκφωνήθη διὰ τὴν μνησεῖαν, εἰς τὰ πρόσωπα ὅπῃ ἐμποδίζονται μόνον εἰς τὴν μνησὶν ὅπῃ ἐχωρίσθη διὰ τὸ δεισκόμενον εἰς τὴν κατάστασιν ὅπῃ πολιτεύονται οἱ Χρυσιανοί· διατὶ αἰτίας καὶ μνησεῖα ὀντελής δὲν εἶναι κατὰ τὴν ἀλήθειαν αὐτὸ ὅπῃ ἐγίνη, ὅμως ὅτι σκοπὸν μνησεῖας φαίνεται νὰ ἔχῃ, καὶ ἀπὸ αὐτῆς βάνεται θεμέλιον γάμου, καλὸν εἶναι καὶ τὰ ἐμποδισμένα πρόσωπα κατὰ τὸν νόμον πάλιν νὰ ἐμποδίζωνται, καὶ ἔδενας νὰ πέρνῃ εἰς Γυναῖκα ἐκείνῳ ὅπῃ ὁ παλαιὸς νόμος μὲ τὸ νὰ ἐγινε τινὸς μνησὴ, καὶ ἐλύθη ἡ μνησεῖα, δὲν ἄφησε νὰ συνέλθῃ μὲ ἄλλον εἰς γάμον.

Νεαρά.

Εἰ δὲ ἀτελής μνησεῖα γένῃ, καὶ ἀκόμι ὅπῃ δὲν ἦτον καιρὸς γάμου, παρανόμος εἶναι ἡ τοιαύτη μνησεῖα, καὶ αὐτὴ ἔδενος λογίζεται.

Νό-

Νόμος.

Ἡ τρελαμάδα ἐμποδίζει τὴν μνησεῖαν· εἰ δὲ ἀποφθάσῃ καὶ γένῃ, δὲν τὴν χαλᾷ.

Περὶ Μανίας.

Ἡ δὲ ριὰ. Νεαρά τῷ Κυρῷ Λέοντος, καὶ ἡ ριβ'. τῷ αὐτῷ, αὐτὴ τὴν καὶ δαιμονισθῇ τὸ ἐν πρόσωπον ὕστερον ἀπὸ τὴν μνησεῖαν, νὰ διαλύεται ὁ γάμος, καὶ νὰ χωρίζωνται ὀρίζον, πλὴν αὐτὴ γένῃ τρελαμάδα ἀπὸ τῆς γάμου, ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς γάμου, παρὸν δὲ λέγει νὰ γίνεται ἡ διάλυσις τῆς γάμου· εἰ δὲ ὕστερα ἀπὸ τὸν γάμον, εἰ δαιμονισθῇ ἡ νύμφη, καὶ δὲν εἶναι ἀπὸ ἐπιβελῶν τῆς ἀνδρός της, ἀλλ' ἔτε ἰξόρρει ὁ ἀνδρὺς διὰ τὴν ἀδένειαν ταύτην τίποτε, ἀλλ' ἐσυνέβη τὸ πάθος ἀπὸ ἄλλο μέρος, νὰ τὴν καρτερῇ ὁ ἀνδρὺς ἕως τρεῖς χρόνους, μήπως καὶ τῆς περάσῃ ἡ τοιαύτη ἀδένεια· καὶ εἰ δὲν ἰατρούσῃ ἕως τρεῖς χρόνους, μήτε ἔλθῃ εἰς τὸν νῦν της, καὶ εἰς τὴν πρώτῃν κατάστασιν ἡ δαιμονισμένη, παρὸν δὲ νὰ χωρίζωνται, καὶ νὰ ἐλδοθεράνηται ὁ ἀνδρὺς ἀπὸ τὴν τοιαύτῃ συμφορᾷ· εἰ δὲ δαιμονισθῇ ὁ ἀνδρὺς, ἕως πέντε χρόνους νὰ τὸν ἀπανταχαινῇ ἡ Γυναῖκα, καὶ νὰ μὴ χωρίζωνται, εἰ δὲ μέσα εἰς τῆς τοσέτας χρόνους δὲν ἤμπορέσῃ νὰ ἐλδοθερωθῇ ὁ δαιμονισμένος ἀπὸ τὴν τοιαύτῃ ἀδένειαν, ἔτε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν νῦν της, καὶ εἰς τὴν πρώτῃν κατάστασιν νὰ φρονιμόσῃ, τότε νὰ χωρίζεται ὁ γάμος, καὶ νὰ μὴ γίνεται τίποτε καινοτομία, ἔτε εἰς τὸ ἐν μέρος, ἔτε εἰς τὸ ἄλλο.

Ὁ Πατὴρ τῆς ὑπεξουσίας δυνάται νὰ πέμψῃ διαζύγιον, καὶ νὰ χαλάσῃ τὴν μνησεῖαν· εἰ δὲ ὕστερα ἀπὸ τὴν μνησεῖαν ἐγινεν αὐτεξουσία ἡ Ουγατέρα της, δὲν δυνάται ὁ Πατὴρ νὰ χαλάσῃ τὴν μνησεῖαν ὅπῃ ἐγίνη, καὶ διὰ τῆς αὐτῆς ἔδωκε καὶ τίποτε λόγῳ προικὸς, ἔτε αὐτὰ δυνάται νὰ πάρῃ ὀπίσω, αὐτὴ γένῃ ἡ Ουγατέρα της αὐτεξουσία, κατὰ εἶπαμεν.

Ἐκεῖνος ὅπῃ μνησθῇ Κόρη, καὶ δὲν συμφωνήσῃ εἰς πόσους χρόνους νὰ γίνεται ὁ γάμος, κάμνει χρεῖα αὐτῇ εἶναι εἰς αὐτὴν τὴν Ἐπαρχίαν, μέσα εἰς δύο χρόνους· νὰ κάμνῃ τὸν γάμον, εἰ δὲ λείπῃ εἰς ξενιτείαν, εἰς χρόνους τρεῖς· εἰ δὲ συμπεραίνει τὸν καιρὸν, καὶ δὲν θέλει νὰ κάμνῃ τὸν γάμον, δυνάται ἡ Κόρη νὰ πάρῃ ἄλλον. Σημείωσαι ὅτι τὸ ποιεῖται εἰς τῆς τελείας τὴν ἡλικίαν νοεῖται.

Ἀπὸ εὐλογον αἰτίαν, καὶ ἀπὸ τέσσαρας χρόνους παρέκει ξεμακραίνει μνησεῖα, ἢ γένῃ εἰς λάχῃ καὶ ἀσθενήσῃ ὁ γαμβρός, ἢ ἡ νύμφη, ἢ ἀπὸ θάνατον γονέων, ἢ ἀπὸ κεφαλαιακὰ ἐγκλήματα, ἢ ἀπὸ μακρινῶν στρα-
ταιν, καὶ ξενιτείαν ὅπῃ γένῃ ὁ ἀνάγκης.

Μνησθῆναι κανεὶς καὶ παρὼν δεισκόμενος διὰ λόγους, καὶ διὰ μέσα ἄλλα, καὶ δι' ἐπισολῆς.

Καὶ μεταξὺ ἐκείνων ὅπῃ λείπῃ γίνεται μνησεῖα, εἰ δὲ δεχθῇ ἐκεῖνο ὅπῃ γένῃ.

Ὁ πένθιμος χρόνος διὰ τὸν ἄνδρα, δὲν ἐμποδίζει τὴν Γυναῖκα νὰ μνησθῇ.

Τῷ

Τὰ παῖδια ἐκείνων ὅπῃ δαιμονίζονται, εἰς εἶναι καὶ ὑπεξέσσια, καὶ θελήσιν νὰ μνησθῶσιν, ἢ καὶ νὰ ὑπανδρῶσιν, δὲν κάμνει χρεῖα ἢ συμφωνία τῶν Πατέρων τῶν· ἀλλὰ εἰ μὲν εἰς τὴν Κωνσταντινέπολιν μετὰ τὸ θέλημα τῶν Ἐπαρχῶν τῆς πόλεως, εἰς δὲ τὰς ἄλλας Ἐπαρχίας κείσιν τῶν Ἀρχόντων, ἢ τῶν Ἐπισκόπων· παρόντος καὶ τῶν Ἐπιτρόπων τῶν Πατρὸς αὐτῶν γίνονται οἱ Γάμοι.

Ῥωμαϊκόν.

Ὡς αὖ γένῃ ἡ μνηστεία καὶ ὕστερον, δὲν διώκονται οἱ Γονεῖς τῆς Κόρης νὰ ἀναγκάζωσιν τὸν Γαμβὸν νὰ τῆς δώσῃ ἐγγυητὴν διὰ τὴν ποροῖκα, αὐτὴν τύχη καὶ εἶναι ὁδοδιαστής καὶ καλὸς χαλαστής, ἢ αὐτὸν δὲν τῆς δώσῃ νὰ χαλάσῃ τὴν μνηστείαν, δὲν ἔμπορῶν νὰ τὸ κάμῃ τῆτο, ἀλλὰ χωρὶς ἄλλο γίνεται ὁ Γάμος, καὶ ὕστερα αὐτὸν ἰδῇ ἡ Γυναῖκα ὅτι ὁδοδιάζει τὴν ποροῖκα, τότε ἔμπορῶν νὰ τὸν ἐγκαλῇ.

Περὶ τῆ ἀπαιτεῖσθαι τὸν Γαμβὸν Πρόσιμον, ἰ. Νεαρά τῶν Κυρῶν Λέοντος.

Ἐστὶ λοιπὸν ἀπὸ πῶρα καὶ ἐμπρός μετὰ ποροαγῶν νόμος, ἐκεῖνο ὅπῃ ἐβεβαιώθη ὑπὸ τῆς συνηθείας νὰ ἔχῃ τὸ κύρος, καὶ νὰ γίνεταί κατὰ τὸν ἔως πῶρα, νὰ πληρῶνῃ τὸν ποροσίμον, ἥτοι τὴν ποροῖκα ἐκεῖνος ὅπῃ διαλύει τὴν μνηστείαν χωρὶς αἰτίας.

Περὶ Λύσεως Μνηστείας.

Λύεται ἡ μνηστεία εἰς ὅσον ἢ ὁ Γαμβὸν ἐγκαταρριμῶν ἀπὸ ἄλλου τι νὰ ἔσῃ, ἢ αὐτὸν ὅσον πῶς νὰ εἶναι ἄλλης πίστεως ἢ ὁ Γαμβὸν, ἢ ὁ ἄνδρας, ἢ εἶναι Αἰρετικὸς, ἢ ἀπὸ αἰσχρὰ καμώματα, ἢ τύχης ἐναλλαγῶν, ἀπὸ ἀτυχίας δηλαδὴ, εἰς δυστυχίαν, ὡς ὅταν σκλαβωθῇ τὸν ἄνδρα, καὶ ἐναλλάξ· ἢ κερῶσθῃ, καὶ μονάσῃ, ἢ γενῇ γυνὴ Καλόγηρος, ἢ Καλογράτα, ἢ μετὰ τὸν νὰ ὑπόκειται ὁ πλεονέκτης, ἢ εἶναι εἰς ἄλλαν ὑπηρεσίαν ὑποκειμένη, ἢ ἐπιβελόει τῷ Βασιλεῖ, ἢ τὸν ἐπιβελόοντα ἰξούρει, καὶ δὲν τὸν φανεράνῃ, ἢ αὐτὸν ἀπεράσῃ οἱ τρεῖς χρόνοι τῆς μνηστείας, καὶ ὁ ἄνδρ δὲν κάμῃ ἀκόμη τῆς γάμου νὰ τὴν πάρῃ.

Περὶ Αἰρετικῶν.

Οἱ παῖδες τῶν Αἰρετικῶν εἰς γυνῶσι Χριστιανοί, ἀναγκάζονται οἱ γονεῖς αὐτῶν νὰ τῆς τρέφωσιν, καὶ νὰ τῆς ἐκδύωσιν, καὶ νὰ τῆς δίδωσιν ποροῖκα, καὶ τὴν πρὸς Γάμους δωρεὰν κατὰ τὸ μέτρον τῆς πλεονεξίας αὐτῶν.

ΤΙΤΛΟΣ Β'.

Περὶ Ἀρράβωνων.

Ὁ Ἀρράβων τοιαύτῳ φύσιν ἔχει, ὅτι εἰς μετανοήσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ πᾶν τὸν Ἀρράβωνα, νὰ τὸν πληρῶνῃ διπλῶν· εἰ δὲ μετανοήσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ δώσῃ τὸν Ἀρράβωνα, νὰ τὸν χαίρῃ.

Ὁ Ἀρράβων ὅπῃ ἐδόθη εἰς ὄνομα μνηστείας Γάμος, εἰς συμβῇ καὶ ἀποθανῇ ὁ Γαμβρὸς, ἢ ἡ Νύμφη, ὁρίζομεν νὰ δίδεται ὀπίσω σῶος, καὶ ἀνέλεπής, πᾶρεξ μόνον αὐτὸν ἔδωκεν αἰτίαν, καὶ ἀφορμὴν τὸ πρόσωπον ὅπῃ ἀπέθανε διὰ νὰ μὴ τελειώσῃ τὸν γάμον.

Ὅταν δοθῇ Ἀρράβωνες εἰς ὄνομα μνηστείας, αἰσῶς καὶ εἰς τὸ ἀναμεταξὺ ὁ ἀρράβωνιαστικός, ἢ ἡ ἀρράβωνιαστικὴ ἀποθανῇ πρὸ τῆς νύμφης ὁ γάμος, προσάζομεν ἐκεῖνα ὅπῃ ἐδόθησαν χάριν ἀρράβωνος νὰ δοθῇ ὀπίσω· πᾶρεξ αὐτὸν ἐμπόδισεν εἰς τὸν νὰ μὴ γυνῇ ὁ γάμος τὸ πρόσωπον ὅπῃ ἀπέθανεν· αὐτὴν τύχη δηλαδὴ, καὶ ἔδωκεν ὁ ἀνὴρ αἰτίαν διὰ νὰ μὴ γυνῇ ὁ γάμος, καὶ ἐμπόδιζεν ἀπὸ τὸν νόμον, εἰς τὸν νὰ χάσῃ τῆς ἀρράβωνας, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἀπέθανε, χάσῃ ὁ αὐτὸς τὸν ἀρράβωνά τε καὶ δὲν τὸν πέρνει ὀπίσω.

Πολλοὶς ὁ Πατὴρ δεξάμενος ἀρράβωνας διὰ τὴν θυγατέρα, ἀποθήσκει πρὶν νὰ γυνῇ οἱ γάμοι, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατόν τε ἐπιχειρεῖται ὁ Ἐπίτροπος, ἢ ὁ Οἰκονόμος αὐτῶν διὰ νὰ χαλάσῃ τὴν μνηστείαν. Λέγει λοιπὸν ἡ διάταξις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασालύσῃ, καὶ νὰ χαλάσῃ ἐκεῖνα ὅπῃ ἐδοκιμάσθησαν, καὶ ἐσωαρέσθησαν εἰς τὴν ζωὴν τῶν Πατρῶν.

Περὶ Αἰρετικῶν.

Εἰς μὴν ἰξούρωντας κάμῃ τινὰς μετὰ Αἰρετικῶν μνηστείαν, καὶ δώσῃ ἀρράβωνας, πέρνει τὰ ὅσα ἔδωκεν ὀπίσω ἀνέλεπῃ, καὶ χαλὰ ἡ μνηστεία· διότι αὐτὸν ἠθέλησαν ἰξούρῃ πῶς εἶναι ἄλλης πίστεως, καὶ ἔδωκεν τῆς ἀρράβωνας, τότε ὁ μὲν ἄνδρας ζημιώνεται ἐκεῖνα ὅπῃ ἔδωκεν τῆς Αἰρετικῆς Γυναίκης, ἢ δὲ Γυνὴ δίδει ὅσα ἔλαβεν, ἄλλα τόσα τῷ Αἰρετικῷ ἄνδρ.

Εἰς Γυναῖκα αὐτεξέσσια τελείας ἡλικίας λάβῃ ἀρράβωνας, καὶ μετανοήσῃ, νὰ τῆς δίδῃ διπλῶς ὀπίσω· εἰ δὲ ἦτον ἀνήλικη, καὶ ἐζήτησε συγγνώμην τῆς ἡλικίας, καὶ ἔλαβεν ἀρράβωνας, πάλιν διπλῶς τὰ πληρῶναι ὅσα καὶ αὐτὴ ἔλαβε.

Αἰσῶς δὲ καὶ εἶναι ἀφήλιξ, καὶ συγγνώμην ἡλικίας δὲν ἐζήτησεν, ἐκεῖνο ὅπῃ πέρνει, ἐκεῖνο δίδει, διὰ τὸ δὲν πρέπει τὸν ἄνδρα νὰ κερδαίνει ἀπὸ τῆς ζημίας ἄλλης, αὐτὴν εἶναι καὶ ἀφήλιξ, ἀλλὰ αἰσῶς καὶ ἐξοδῶσθαι τὸ πρᾶγμα ὅπου ἔδωκε, δὲν ζημιώνεται δι' αὐτὸ τὸ ἄλλο πρόσωπον.

Περὶ Αἰτήσεως Συγγνώμης Ἠλικίας.

Γίνεται δὲ ἡ αἴτησις τῆς συγγνώμης τῆς ἡλικίας, εἰς μὲν τῆς ἄνδρας κεφ. δ' ἀπὸ τῆς κ'. χρόνους, ἔως τῆς κέ. εἰς δὲ τῆς γυναικας ἀπὸ τῆς ιθ'. μέχρι τῆς κέ. ζητῶντες παρὰ τῷ Βασιλεῶς νὰ ἀποδιώξῃ τῆς Οἰκονόμους, καὶ Ἐπιτρόπους αὐτῶν ἀπὸ τὰ τίποτε αὐτῶν, ὡς ὅταν ὅπῃ διώκονται μοναχοὶ τῆς νύμφης ἔχον τὴν φροντίδα τῶν πραγμάτων, μαρτυρέμενοι δηλαδὴ πῶς εἶναι ἄξιοι νὰ τὰ κυβερνήσῃ· καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν ζήτησιν ταύτην, ὡς αὐτὸν πᾶρεν θέλημα ἀπὸ τῆς Αὐθεντείας, τότε κυβερνοῦν τὰ τίποτες τῆς

τες ὡς τέλειοι· ὅμως χωρὶς ὀρισμὸν δὲν ἀποξενῶνεν τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματά τες.

Εἰ δὲ Πατὴρ τῆς Κόρης, ἢ Μήτηρ ἔλαβον ἀρράβωνας, ἢ Πάππος περὶ ἐγγόνης, ὅπῃ εἶναι τελείας ἡλικίας, ἢ αὐτοὶ εἰς τὸ διπλὴν νὰ τὰ δίδεν, ὅσα ἔλαβον, ἀνίσως ἢ δυνάμει νὰ γέναν οἱ γάμοι, ἢ αὐτοὶ δὲν θέλουν· εἰ δὲ ὁ γάμος παρανόμος εἶναι, μόνον οἱ ἀρράβωνες νὰ δίδονται ὀπίσω· εἰ δὲ ὁ γάμος δὲν εἶναι παρανόμος, ἀλλὰ μόνον διὰ καμμίαν εὐλογον αἰτίαν δὲν θελήσεν, εἰς ἡμέραν τῆς αἰτίας ἢ πρὶν τῆς μνησείας, τὸ πταίσιμον εἶναι ἐδικόν τες ὅπῃ ἀρράβωνισαν τὸν ποιῶν· εἰ δὲ δὲν ἔλαβον, ἢ ὕστερα ἀπὸ τῆς μνησείας ἐσαυέβη ἢ αἰτία, μόνον τὸν ἀρράβωνα ὅπῃ ἔλαβον δίδειν ὀπίσω. Αὐτὰ τὰ ὅμοια λέγομεν καὶ περὶ τῆς μνησείας, ἢ γὰρ διὰ τὸν ἄνδρα ὅπῃ νὰ μετανοήσῃ νὰ ἀφήσῃ τὴν γυναῖκα.

Οἱ γάμοι ἐκείνων ὅπῃ εἶναι ἀρράβωνισμένοι, ἢ μέλλαν νὰ γέναν, αὐτὸν δὲν εἶναι ἀπηγορευμένοι εἰς τὰς νόμους, ἢ ἀφ' ἑδοθουὶ οἱ ἀρράβωνες τῆς μνησείας, δὲν θέλει ἢ ἀρράβωνιστῇ αὐτῇ διὰ καμμίαν εὐλογον αἰτίαν, ἢ διὰ τῆς αἰτίας αὐτῆς, ἢ ἄσπον ἀναξοφίῳ, ἢ πολιτείᾳ, ἢ αὐτὴ εἶναι εἰς ἄλλο δόγμα τῆς πίστεως, ἢ αὐτὴ δὲν ἡμπορῇ νὰ ἐνεργῇ τὰ ὅσα ἐνεργῶν οἱ ἄνδρες, ἢ γὰρ νὰ συνδρεθῇ μετὰ Γυναικός, τὸ ὅποιον εἶναι ἐλπίς τῆς τεκνοποιίας, ἢ δὲ ἄλλην καμμίαν εὐλογον αἰτίαν δὲν θέλει· εἰς ἀποδείχθῃ, ὅτι πρὶν νὰ λάβῃ τὰς ἀρράβωνας τὸ ἔλαβε, ἢ αὐτὴ ἐσερξέ νὰ λάβῃ ἀρράβωνας, ἢ ὕστερα δὲν σέργει, διπλῶς πληρῶναι αὐτῇ· εἰ δὲ ἢ δὲν ἔλαβε τῆς αἰτίας, ἢ ἔλαβον ἀρράβωνας, ἢ ὕστερα ἔμαθε τῆς αἰτίας, ἢ διὰ τῆς εὐλογον ταύτης ἀφορμῇ παραιτουῖται, ἢ δὲν θέλουν, τότε μόνον τὰς ἀρράβωνας ὅπῃ ἔλαβον δίδειν ὀπίσω, ἢ ἐλθούσιν ἀπὸ τῆς ἄλλης παίδευσιν ὅπῃ ἔμελλον νὰ παιδεύθῃν, αὐτὸν δὲν ἦτον εὐλογος αἰτία.

Περὶ Ἀρχόντων.

Βιβ. κη. Τίτ. α. κεφ. κ. Δὲν πρέπει νὰ ἀρράβωνίζεν οἱ Ἀρχοντες γυναῖκας ὅπῃ νὰ κατοικῶν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ἐκείνῃ ὅπῃ ἐξεσιάζεν, εἰ δὲ μὴ, ἔχει ἄδειαν ἢ Κόρη, ἢ οἱ Γονεῖς αὐτῆς, ἢ Οἰκονόμοι, ἢ Ἐπίτροποι νὰ μὴ σέργαν νὰ γένῃ ὁ γάμος, ἢ νὰ κερδήσεν τὰς ἀρράβωνας, εἰς ἡμέραν οἱ ἀρράβωνες μετὰ βίαν, καὶ δυναστείαν τῇ αὐτῇ Ἀρχόντος. Τὸ ἴδιον ἀκολουθεῖ καὶ εἰς Τίτας, καὶ Ἐγγόνες, καὶ συγγενεῖς, καὶ Δομεσίους, καὶ Συγκατέδρους, καὶ εἰς ὅλους τὰς ἐδικὰς τες· εἰ δὲ καὶ ὕστερα ἀπὸ τῆς ἐξεσίας, ἢτοι ἀφ' ἑ γένῃ μαζίλης, θέλει ἢ Κόρη νὰ ἀρράβωνιστῇ μετὰ αὐτῇ, βεβαιῶνται, ἢ σέργεται ὁ γάμος.

Σημείωσαι δὲ, ὅτι τότε κωλύεται, ὅταν ὁ ἄρχων ὅπῃ ἔχει τῆς ἐξεσίας δυνάμει νὰ εἶναι φοβερός εἰς τὰς γονεῖς τῆς Κόρης· εἰ δὲ καὶ ἦτον ἄρχων, ὅμως δὲν ἐδυνάτο σαρκῶς νὰ ἀναγκάσῃ τὰς γονεῖς τῆς Κόρης νὰ λάβῃ τὰς ἀρράβωνας, δὲν κωλύεται ἢ ποιαύτη μνησεία.

Τίτ. δ. κεφ. κη. Εἰ δὲ καὶ ὄντας ἀκόμη Ἀρχων τῆς ἐσεφανώθῃ σαρκῶς, τότε μὲν ἄχρηστος εἶναι ἐκεῖνος ὁ γάμος, μετὰ δὲ τῆς ἀποβολῆς τῆς ὀφφικίης, εἰς

ἢ Γυνὴ τὸν στέρξῃ, τότε ὁ γάμος λογίζεται νόμιμος, καὶ οἱ γονόμοιοι παῖδες γνήσιοι.

Νεαρά τῆς Κυρῆς Λέοντος.

Καὶ ἡ ιε. Νεαρά τῆς Κυρῆς Λέοντος ἐτζί λέγει, ὅτι προσάσσομεν, ἢ ὀρίζομεν, καθὼς τὰς Τίτας καὶ ἄλλας Συγγενεῖς, ἢ ἐδικὰς ἄνδρας, ποικιλοτρόπως καὶ Ουγατέρας, καὶ ἄλλα πρόσωπα θηλυκὰ νὰ μὴ ἀρράβωνίζεν οἱ Ἀρχοντες ὅπῃ ἐξεσιάζεν εἰς πᾶσαν Ἐπαρχίαν ὅπῃ ὀρεθῶν νὰ ἐξεσιάζεν.

Εἰς ὁ ἀρράβωνιστικός, ἢ ἢ ἀρράβωνιστικὴ ἀφορμὴ δώσω, ἢ λά- κεφ. ε. τῇ αὐτῇ. βεν ἀρράβωνας, ἀγαπήσω τῇ μοναχικῇ πολιτείᾳ· ὁ μὲν ἀρράβωνιστικός λαμβάνει τὸν ἀρράβωνα ὅπου ἔδωκεν ὀπίσω· ἢ δὲ ἀρράβωνιστικὴ δίδει μόνον τὸν ἀρράβωνα ὅπου ἔλαβε, καὶ δὲν ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ εἰς τὸ διπλοῦν, ἀλλὰ συγχωρεῖται ἢ παίδευσιν καὶ εἰς τὰ δύο μέρη.

ΤΙΤΛΟΣ Γ'.

Περὶ Δωρεῶν Μνησείας.

Εἰς ὁ ἄνδρας μὴ ὑποδεξάμενος προῖκα, θελήσῃ νὰ κάμῃ τὸ σωτή- βιβ. κη. τίτ. γ. κεφ. α. ρες, προῖκα διπλαρὴ ἀρράβωνιστικῆς ὅπῃ θέλει νὰ πάρῃ Γυναῖκα, ἀνίσως καὶ τῆς χαρίσει πράγματα, καὶ ὕστερα τὰ δεχθῇ ἀπὸ αὐτῆς διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐλέχθη· διὰτὶ αὐτὴ κάμῃ τινὰς χάριν τῆς Γυναίκης, μετὰ ὅλον ὅπῃ τῆς παρέδωκεν ἐκεῖνα ὅπῃ τῆς ἐχάρισε, καὶ καὶ χρεῖα ὅμως νὰ μείνῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέλησιν ἕως τέλους· εἰ δὲ καὶ μεταμεληθῇ, ἀνατρέπεται ἢ δωρεὰ, καὶ γίνεται πάλιν ἐδική τες.

Αἱ προγαμιαῖαι δωρεαὶ πρέπει νὰ σερρώνονται ἐξ ἀρχῆς, εἰς ποίου τῆς αὐτῆς νὰ εἶναι δεσποτεῖαν, καὶ εἰς τὸ θέλημά τες νὰ μετατρέπωνται, αὐτὸν δὲν τελειωθῇ οἱ γάμοι. κεφ. α.

Ανίσως καὶ ξεχωριστὰ δὲν παραδώσῃ τινὰς εἰς τὴν μνησεῖαν ἐκεῖνα ὅπῃ τῆς ἐχάρισε, καὶ ὁμολογήσῃ νὰ τὰ ἔχῃ αὐτὰ εἰς προῖκα, δὲν χρεώσῃ νὰ δώσῃ τίποτε. Τῆτο νὰ τὸ ἐννοῇ διὰ μόνην τὴν μνησεῖαν, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἐλέχθη· διὰτὶ αὐτὴ κάμῃ τινὰς χάριν τῆς Γυναίκης, μετὰ ὅλον ὅπῃ τῆς παρέδωκεν ἐκεῖνα ὅπῃ τῆς ἐχάρισε, καὶ καὶ χρεῖα ὅμως νὰ μείνῃ εἰς τὴν αὐτὴν θέλησιν ἕως τέλους· εἰ δὲ καὶ μεταμεληθῇ, ἀνατρέπεται ἢ δωρεὰ, καὶ γίνεται πάλιν ἐδική τες.

Εἰς τῆς χαρίσει τίποτε πράγμα τῇ ἀρράβωνιστικῇ τες μετὰ ποιαύτῃ συμφωνίαν, ὅτι ὅταν τελειωθῇ ὁ γάμος τότε νὰ τὸ ἐξεσιάζῃ, ἀχρηστος εἶναι ἢ χάρις αὐτῇ, καὶ ὁ λογισμὸς φανερός· διότι ἀναβάλλεται εἰς καιρὸν γάμος, εἰς τὸν ὅποιον μεταξὺ τῆς Ἀνδρογυνῆς ἢ χάρις δὲν ἔχει τὸ κύρος.

Καὶ πρεπόντως, διὰτὶ ἀφ' ἑ τελειωθῇ ὁ γάμος, δὲν ἡμπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐξεσιάζῃ πράγμα ἀρμόζον τῆς Γυναίκης του, ἢ ἢ Γυνὴ νὰ ἐξεσιάζῃ. κεφ. δ. τῇ αὐτῇ.

ση πράγμα αἰήκον τῷ Ἀνδρὸς τῆς· διὰ τὸτο ὁπόταν τῆς ἐχάρισεν ὁ Ἀνὴρ ὡσαύ μνησύν τε, εἶναι σερεὰ ἢ δωρεὰ, ἐπειδὴ καὶ τῆς ἐχάρισεν ὡς Γυναῖκα. Τὸτο φανεραίνει, ὅτε προβῇ ὁ γάμος, ἀνίχυρος εἶναι ἢ τέτοια χάρις, κατὰ τὸν κανόνα ὅπῃ λέγει, ἀναμεταξὺ Ἀνδρὸς καὶ Γυναικὸς δωρεὰ ἐκ ἑρρώται.

Περὶ Ἀφελίκων.

Ῥωμαϊκόν.

Εἰὰ χάριση μερικὴν χάριν πραγμάτων εἰς τὸν καιρὸν τῆς μνησείας ἐκεῖνος ὅπῃ εἶναι κάτω ἀπὸ τῆς κέ. χρόνες, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ ὀπίσω προφασίζόμενος διὰ τὴν ἡλικίαν.

Κεφ. β'. τὸ αὐτὸ. Ὅσα χαρίσματα χάριση ὁ Ἀνδρας τῷ Γονέων τῆς ἀρράβωνιασικῆς αὐτῆς διὰ νὰ γυνὴ ὁ γάμος, εἰὰ ἐμποδισθῇ, καὶ δὲν γυνὴ, τὰ πέρνει ὀπίσω.

Κεφ. γ'. τὸ αὐτὸ. Κάποιε Γυναῖκα θέλωντας νὰ ὑπανδρῶθῃ, ἐπλάνεσε τὸν Ἀνδρά τῆς διὰ τὴν προῖκα, καὶ δὲν ἔταξε τίποτε ἐξ ὀνόματος, τὴ καὶ τὴ εἶναι· μόνον πῶς εἶναι προῖκα πολλή, καὶ ἔττι νὰ γελασθῇ θαρρῶντας πῶς ἔχει μεγάλῳ προῖκα, τῆς ἔταξε μεγάλῳ χάριν ἐξ ὀνόματος με συμφωνίαν, καὶ ποσότητι φλωρία σ'. καὶ με τῷ τὴν συμφωνίαν ἐγένῃ ὁ γάμος· καὶ ὕστερα ἀπέθανεν ὁ Ἀνδρας, καὶ ἄφησε τὸν Ἀδελφόν τῆς κληρονόμον. Ἡ Γυναῖκα λοιπὸν ἐκεῖνη σύρει τὸν Ἀδελφόν τῆς Ἀνδρὸς τῆς, καὶ ζητεῖ τὸ τάξιμον, τὴν χάριν ὅπῃ τῆς ἔταξεν ὁ Ἀνδρας τῆς εἰς τὰ ἀρράβωνια. Ἀντιγράφει λοιπὸν ἡ διάταξις ἔττι πρὸς τὸν Ἀδελφόν· τὴν χάριν ὅπῃ ἔταξεν ὁ Ἀδελφός σε διὰ τῆς ἀρράβωνας, τὴν ζητεῖ ἡ Γυναῖκα, καὶ ἐκεῖνος ἀποκρίνεται, καὶ λέγει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τὴν δώσω, ἐπειδὴ εἰς τὴν προῖκα ἐγέλασέ τὸν Ἀδελφόν με, τῆς τῆς τὸν Ἀνδρα τῆς.

Κεφ. δ'. τὸ αὐτὸ. Ἐπειδὴ τῇ ἀρράβωνιασικῇ δύναται ὁ ἀρράβωνιασικὸς νὰ τῆς χάριση χάριν, ἀμὴ τῆς Γυναικὸς ὁ Ἀνδρας δὲν δύναται νὰ τῆς χάριση τίποτε, ζητῶμεν νὰ μάθωμεν, εἰὰ γυνὴ χάρις εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν τῶν γάμων, σέργεται ὡσαύ νὰ ἤθελε γένῃ ὡσαύ εἰς ἀρράβωνιασικὴν, ἢ ὡσαύ εἰς Γυναῖκα ἀνυπόστατος εἶναι; Εἰς τὸτο λέγει λοιπὸν ἡ διάταξις, ὅτι εἰς τοσαύτῳ ἀδελίαν κάμνει χεῖρα νὰ γίνεταί ἢ ἐξέτασις πῶς ἦτον ἡ Γυναῖκα, καὶ εἰς τί τὸπον ἐγένεν ἡ χάρις, καὶ εἰὰ ἐγένεν εἰς τὸ ἐδικόν τῆς σπῆτι, νὰ λογίζεται ὅτι εἰς ἀρράβωνιασικὴν ἐγένῃ, εἰ δὲ εἰς τὸ σπῆτι τῷ Ἀνδρὸς, εἰς Γυναῖκα λογίζεται, ὅτι ἀφ' ἑμβῆ εἰς τὸ σπῆτι τῷ Ἀνδρὸς ἢ Γυνῇ, δὲν λογίζεται πλέον μνησύν, ἀλλὰ Γυνῇ.

Κεφ. ε'. τὸ αὐτὸ. Ἡ χάρις ὅπῃ νὰ γυνὴ ἀπὸ τὸν Πενθερόν, ἢ ἀπὸ τὴν Πενθεράν πρὸς τὴν Νύμφην, ἢ τὸν Γαμβρόν, δὲν μεταγυρίζει πλέον διὰ κάνα ἑόπον, εἰὰ χάριση δηλαδὴ ὁ γάμος, ἔτε με βασιλικὸν πρόσαγμα δίδεται· ὅτι δὲν πρέπει ὁ Βασιλεὺς εἰς βλάβην ἄλλων νὰ δίδῃ ματαίας χάριτας.

Πε-

Περὶ Φιλήματος Μνησῆρος.

Εἰὰ ἐφίλησεν ὁ ἀρράβωνιασικὸς τὴν ἀρράβωνιασικὴν εἰς τὸν καιρὸν τῶν Κεφ. ε'. τὸ αὐτὸ. ἀρράβωνων, καὶ ὕστερα συνέβη καὶ ἀπέθανεν ὁ σῶας ἀπὸ τῆς δύο, τὸ ἡμισυ τῆς δωρεᾶς γυρίζεται, καὶ τὸ ἡμισυ ἔχει ἐκεῖνος ὅπῃ ζῇ· εἰ δὲ καὶ δὲν ἐγένε φίλημα, εἴτε ὁ ἀρράβωνιασικὸς, ἀποθανῇ, εἴτε ἡ ἀρράβωνιασικὴ, γυρίζονται αἱ χάρες ὀπίσω χωρὶς ἄλλο· εἰὰ δὲ ἡ ἀρράβωνιασικὴ ἐχάρισε χάριν τῷ ἀρράβωνιασικῷ, καὶ συνέβη νὰ ἀποθανῇ σῶας ἀπὸ τῆς δύο, γυρίζεται ἡ χάρις ὀπίσω, εἴτε ἐγένε φίλημα, εἴτε δὲν ἐγένε.

Εἰὰ ὁ ἀρράβωνιασικὸς χάριση τίποτε τῇ ἀρράβωνιασικῇ τῆς, καὶ ὁ Κεφ. ε'. Πενθερὸς πάλιν χάριση τῷ ἀρράβωνιασικῷ ἄλλῳ χάριν, καὶ ὕστερα δὲν τὸ αὐτὸ. γυνὴ ὁ γάμος, καὶ ὁ ἀρράβωνιασικὸς πέρνει τὴν χάριν ὀπίσω, ὁ Πενθερὸς δὲν μεταγυρίζει τὴν ἐδικὴν τῆς χάριν, ἀλλὰ μάλιστα πρέπει νὰ ζητῇ καὶ ἐκεῖνα ὅπῃ ἀρπαξῇ ὁ ἀρράβωνιασικὸς.

Περὶ Δανεισῶν.

Οἱ δανεῖσαι τῷ Ἀνδρὸς αὐτὸν δὲν ἔχεν ἀμανέτι κάνα πράγμα ἀπὸ τὰ πράγματα ὅπῃ χάριση τῆς ἀρράβωνιασικῆς τῆς, δὲν ἔμπορεῖ νὰ σύρειν νὰ πάρουν, πάρεξ ἀνίσως καὶ κάνα πράγμα ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπῃ τῆς ἐχάρισεν, ἢ πον ἀμανέτι πῶς δανεισταῖς, τὸν καιρὸν ὅπου τὰ ἐχάρισε.

Μὴ λογιᾶσθῃς, ὅτι ἡ Γυνὴ εἰς τὰς δωρεὰς ὅπῃ μεταχειρίζονται ἐδῶ, ἔχει τὰς ὑποθήκας σιωπηρᾶς· ὅτι αὐταὶ αἱ χάρες εἰς τὸπον ἀπὸ γάμου δωρεᾶς, ἢτοι ὑποβόλε ἐδόθησαν.

Περὶ τῶν προξενόντων Γάμων.

Ἡ Διάταξις βέλεται, θέλει, ὅτι ἐκεῖνοι ὅπῃ προξενοῦν γάμους, νὰ μὴ πέρνουν τίποτε· εἰ δὲ ὅλως τῆς πέφῃ νὰ πάρουν, νὰ μὴ πέρνουν· καὶ εἰ μὲν δὲν ἐσυμφώνησαν τίποτε περὶ τῆς, νὰ μὴ πέρνουν κατ' ὅλον τίποτε· εἰ δὲ ἐσυμφώνησαν, νὰ μὴ πέρνουν περὶ ἄλλοτερον ἀπὸ ἑνα εἰς τὰ εἴκοσι τῆς προικὸς, καὶ τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς.

ΤΙΤΛΟΣ Δ'.

Περὶ τῶν Ὁρισμῶν, καὶ Διαθέσεως Γάμων.

Γάμος εἶναι Ἀνδρὸς, καὶ Γυναικὸς σμίξις, συντροφιασμός καὶ κληρονομία ὅλης τοῦς τῆς ζωῆς, κοινωνία δικαία, θεῖκή, καὶ ἀνθρωπίνη. Βιβ. κέ. Τίτ. δ'. Κεφ. α'.

Οἱ Ῥωμαῖοι κάμνουν γάμους νομίμως ἀναμεσόντας ἑνα μετὰ τὸν ἄλλον, ὅταν φυλάσκειν δηλαδὴ πάντα, ὅσα καλύει ὁ νόμος· πρέπει δὲ οἱ μὲν ἄρρετες νὰ εἶναι ἀπάνω ἀπὸ τῆς ιδ'. χρόνες, καὶ δὲ θήλεα δεκτικὰ ἀνδρὸς, κατέστι νὰ ὑπερβαίνων τῆς ιβ'. χρόνες, καὶ ταῦτα λέγομεν, καὶ τε αὐτεξέσιοι, καὶ τε ὑπεξέσιοι εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου μέλλουν νὰ ὑπανδρῶθουν.

Δὲν γίνεται γάμος αὐτὸν δὲν συμφωνήσαν, καὶ δὲν σέρξεν ἐκεῖνοι ὅπῃ Κεφ. β'. τὸ αὐτὸ. μέλλαν νὰ σμίξουν, καὶ ἐκεῖνοι ὅπῃ τῆς ἔχον εἰς τὴν ὀξείαν τῆς· κατὰ ἄλ-

Armenopulo.

ἄλλον τρόπον εἶναι ἀνίχυρος ὁ γάμος ὅπῃ νὰ γίνῃ χωρὶς τὴν γνώμην τῶν Γονέων.

Κεφ. γ'. αὐτῆς. Ἡ Κόρη ὅπῃ ὑπανδρεύῃ κατὰ ἀπὸ τῆς ιβ'. χρόνος τότε γίνεται νόμιμος Γυναῖκα, ὅταν περάσῃ οἱ ιβ'. χρόνοι τῆς ἡλικίας τῆς εἰς τὸ σπῆτι τῆς Ἀνδρός τῆς.

Κεφ. δ'. αὐτῆς. Ἐὰν, λέγοντας ὁ ἄνδρας, διὰ μέσων ἄλλων, ἢ δι' ἐπιστολῆς παρακινήσῃ τὴν ἀρράβωνιαστὴν νὰ μεταποτίσῃ εἰς τὸ σπῆτι, καὶ τότε βέβαια συνίσταται ὁ γάμος, ὅταν ὑπακούσῃ ἡ τῆς ἐπιστολῆς, ἢ τῆς μὲνυτῆς, καὶ ἔλθῃ εἰς τὸ σπῆτι τῆς Ἀνδρός τῆς, ἢ δὲ Γυναῖκα, εἰς τὸ σπῆτι δύνάται

Κεφ. ε'. αὐτῆς. νὰ γένῃ τῆτο· διότι πρέπει νὰ ἔλθῃ ἡ Γυναῖκα εἰς τὸ σπῆτι τῆς Ἀνδρός· καὶ ἂν τύχῃ, καὶ ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας πρὸ τῆς νὰ ἔλθῃ, περνεῖται

Κεφ. ς'. αὐτῆς. ὑπὸ τῆς Γυναίκος. Καὶ συμβαίνει παρθεὶς νὰ ἔχῃ προῖκα, καὶ προικὸς ἀγωγίῳ, διατὶ ἴσως δι' ἐπιστολῆς, ἐσυσάθῃ ἡ ποροῖξ, προσέτι καὶ ἡ πορὸ γάμους δωρεὰ, ἥτοι τὸ ὑπόβολον, καὶ διὰ τῆτο κινεῖ τὴν περὶ προικὸς ἀγωγίῳ· ἄλλο εἶναι ὅπῃ τὸ ἐναντίον ἡ Γυνὴ δι' ἐπιστολῆς, ἢ διὰ μηνυτῆς τὸν ἄνδρα κρᾶζει· διότι μὲ τῆτον τὸν τρόπον, ἦγαν μὲ τὴν γραφίῳ τῆς γυναικὸς νὰ γένῃ γάμος εἶναι ἀδύνατον, ἐπειδὴ διὰ νὰ γένῃ ὁ γάμος, τῆτος ὁ τρόπος ἀκολουθεῖ· πρέπει ἡ γυναῖκα νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ σπῆτι τῆς Ἀνδρός, ὅχι ὁ ἀνὴρ εἰς τὸ σπῆτι τῆς γυναικὸς· διατὶ εὐθύς ὅπῃ ἡ Κόρη καταπειθῇ εἰς τὴν γραφίῳ τῆς Ἀνδρός, ἢ εἰς τὸν λόγον τῆς μὲνυτῆς καὶ νὰ πηγαίῃ νὰ σέβῃ εἰς σπῆτι τῆς Ἀνδρός, ὁ γάμος συνίσταται καὶ χωρὶς νὰ ἀνταμωθῇ σαρμικῶς.

Τῆ αὐτῆς ὅταν εἶναι εἰς τὴν ὀξυσίαν τῆς Πάππης.

Εἰ ἂν ὁ Πάππος εἶναι θελὸς, συμφωνεῖ ὁ Πατήρ· εἰ δὲ ὁ Πατήρ εἶναι θελὸς, ἀρκεῖ ὁ Πάππος, ἂν ἔχῃ τὸν νῦν τε.

Βιβ. ζ'. αὐτῆς. Εἰς θεῖς χρόνος ἂν δὲν ἐπιστρέφῃ ὁ αἰχμαλώτης ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσίαν, δύναται ὁ Υἱὸς αὐτῆς νὰ ὑπανδρεύῃ.

Ἐὰν ἕως εἰς θεῖς χρόνος δὲν ἰξούρῃ τινὰς πᾶς δέχεται ὁ Πατήρ, καὶ ἂν εἶναι ζωντανός, ἢ ὅχι, δύναται τὰ παῖδιά τε καὶ τὰ ἀρσενικά, καὶ τὰ θηλυκά νὰ ὑπανδρεύουσι νομίμως μὲ ὅ, τι πρόσωπον συναρέσκονται.

Κεφ. η'. αὐτῆς. Εἰ δὲ προηγήρα ἀπὸ τῆς τρεῖς χρόνος τὰ παῖδιά τῆς αἰχμαλώτης, ἢ τῆς ξενιτωμένης ὑπανδρεύουσι, καὶ ἡξούρῃ πῶς δὲν σκανδαλίζεται ὁ Πατήρ τας εἰς τὸ πρόσωπον ἐκεῖνο, σερεώνεται ὁ γάμος.

Κεφ. ια'. αὐτῆς. Ἐκεῖνος ὅπῃ ἀδίκως ἐμποδίζει τὰ παῖδιά τε ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ὀξυσίαν τε, νὰ ὑπανδρεύουσι, ἢ δὲν τῆς δίδει προῖκα, ἀναγκάζεται ὑπὸ Ἀρχόντων νὰ τὰ ὑπανδρεύῃ· φαίνεται δὲ πῶς νὰ τὰ ἐμποδίζῃ ἐκεῖνος ὅπῃ δὲν ζητεῖ μνησεῖαν.

Ἡ ὀρφανὴ δύναται νὰ ὑπανδρεύῃ μὲ ὅποιον θέλει, καὶ ὅταν θέλῃ· διότι ἡ κυβέρνησις πᾶν πραγμάτων μόνον εἶναι εἰς τὸ θέλημα τῆς Ἐπιτρόπου, καὶ ὅχι ὁ γάμος· ὥστε ἡ συμφωνία τῆς Ἐπιτρόπου χρειάζεται εἰς τὴν κυβέρνησιν πᾶν πραγμάτων τῆς, καὶ εἶναι χρεώσης νὰ τὴν προικίσῃ, καὶ νὰ κάμῃ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς γάμου.

Κεφ. ιβ'. αὐτῆς. Ὁ αὐτεξέσιος ὅποταν εἶναι τελείας ἡλικίας, δύναται καὶ χωρὶς τὸ θέλημα τῆς Πατρός τε καὶ ὑπανδρεύῃ.

Τὰ πένθη τῶν Γονέων δὲν ἐμποδίζουν τῆς γάμους.

Περὶ Προικοσυμφώνων.

Κεφ. ιγ'. αὐτῆς. Ὁ γάμος γίνεται καὶ χωρὶς προικοσύμφωνων, ὅποταν φυλάττεται δηλαδὴ τὸ νόμος ἢ παρατήρησις.

Περὶ Ἀξιοματικῶν.

Κεφ. ιδ'. αὐτῆς. Πρέπει ἐκεῖνοι ὅπῃ ἔχον ἀξιώματα, καὶ Ἀρχοντίας Βασιλικὰς ἕως τῆς Πρωτοπαθάρτης, νὰ μὴ κάμνουν γάμους, εἰ δὲ γράψουν τὴν προῖκα εἰς προικοσύμφωνον· οἱ δὲ λοιποὶ ἄς κάμνουν γάμους, καὶ χωρὶς προικοσύμφωνων.

Ἡ διάταξις τῆς νόμου βέβαια νὰ μὴ παραγματούεται κανεὶς τὸν γάμον τε, διὰ βασιλικῆς προσαγῆς· εἰ δὲ μὴ, εἴτις τὸ κάμῃ τῆτο, νὰ γίνωνται τὰ τίποτέ τε εἰς διαρπαγίῳ τῶν στρατιωτῶν, καὶ μὴτε γνήσιά τε τέκνα νὰ λογίζονται τὰ ὅσα γεννηθῶν ἀπὸ τὸν τοῖστον γάμον, αὐτὰ πᾶρῃ καὶ συγχάρησιν διὰ τῆτο.

Κεφ. ιε'. αὐτῆς. Ἐκεῖνη ἡ Κόρη ὅπῃ οὐρίζει τῆς λόγου τῆς, καὶ εἶναι εἰς νόμιμον ἡλικίαν, καὶ χωρὶς θέλημα τῆς Πατρός τῆς ὑπανδρεύεται κατὰ τῆς νόμους.

Κεφ. ις'. αὐτῆς. Ἐὰν ὀρφανὴ φθάσῃ τῆς κέ. χρόνος, καὶ περάσῃ καὶ ἄλλος οὗτος χρόνος, καὶ τῆς δώσῃ λογαριασμὸν ὁ Ἐπίτροπος, καὶ παραδώσῃ τὰ πράγματα τῆς ὅλα εἰς τὰ χεῖρά τῆς, τότε αὐτὴ θέλῃσιν ἐκεῖνη, δύνάται νὰ τὴν πάρῃ διὰ νόμιμον γυναῖκα, ἢ αὐτὸς, ἢ ὁ Υἱὸς τε.

Τὸν γάμον δὲν τὸν συσταίνει τὸ νὰ κοιμηθῶν ἀντάμα ὁ ἄνδρας μὲ τὴν Γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ συμφωνία καὶ τῶν δύο μερῶν.

Σχόλιον.

Τὴν σύστασιν τῆς γάμου δὲν τὴν κάμνει τὸ νὰ κοιμηθῶν ἀντάμα ὁ ἄνδρας καὶ ἡ Γυναῖκα, ἀλλὰ ἡ συμφωνία, αἰσῶς δηλαδὴ καὶ συμφωνήσουν ἀνάμεσόν τε νὰ ἔλθωσι εἰς γάμον· καὶ μοναχίῳ τὴν συμφωνίαν αὐτὰ κάμνουν, ὁ γάμος συνίσταται· ἀλλὰ ταῦτα διδάσκει τὸ παρὸν πρόσταγμα κατὰ τὴν παλαιὰν συνήθειαν· ὅμως σήμερον ὅχι μὲ μόνον συμφωνίαν ὁ γάμος συνίσταται, ἀλλ' εἰ καὶ δεῖ γίνῃ ἱερολογία, ἕτε ὁ γάμος συνίσταται ἕτε ἐμποδίζονται ἐκεῖνοι ὅπῃ συμφωνεῖν νὰ χωρὶσθῶσι, καὶ τῆτο τὸ ἐβεβαίωσε μὲ Νεαρανὸν ὁ αἰδιδιμος Βασιλεὺς Κύρ Λέων ὁ Φιλόσοφος, καὶ ὁ τρισμακάριος Βασιλεὺς Κύρ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός· καὶ αὐτὴ γένῃ καὶ ἱερολογία, καὶ ἡ σύμμιξις τῆς γάμου δὲν γίνῃ, τελειῖται, καὶ εἶναι ἄλοπος. Εἰς τὴν δὲ συμβάλλει τὸ παρὸν κέλευσμα; ἀκούσον· ἐάν τις ἀποθνήσκωντας εἰπῇ, ὁ κληρονόμος μου νὰ δώσῃ τῇ δέμνι ἀνεψίᾳ μου φλωρία δέκα, ὅταν ὑπανδρεύῃ, καὶ ἡ αὐτὴ γυνὴ αὐτῆς φθάσῃ νὰ κάμῃ τὴν περὶ γάμου συμφωνίαν μὲ τινὰ, καὶ αὐτὴ δὲν συγκοιμηθῇ μετ' ἐκεῖνον, λαμβάνει τὰ φλωρία ὅπῃ τῆς ἄφῃσιν λεγόμενον ὁ ἀποθανών· ὅτι ὅχι τὸ νὰ συγκοιμηθῇ, ἀλλὰ ἡ συναίνεσις τελειώνει τὸν γάμον.

Ὅταν

ὁ Ἐγγονος πόσων; ἐγὼ ἐγέννησα τὸν Υἱόν, καὶ ὁ Υἱὸς τὸν Ἐγγονον, ἰδὲ δύο γεννήσεις ἕκαμαν δύο βαθμοὺς· ὁ Ἐγγονος λοιπὸν δούτερος βαθμὸς εἶναι· τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Δισέγγονον, καὶ Τρισεγγονον, καὶ καθεξῆς εἰς τὰς λοιπὰς· ὁμοίως καὶ εἰς τὰς ἀνιόντας, ὁ Πατὴρ πόσου βαθμὸς εἶναι; ὁ Πατὴρ με ἐγέννησεν ἐμένα, ἰδὲ μία γεννήσις ἕκαμεν εἷς βαθμόν, εἰς πόσον λοιπὸν, ὅτι πρώτη βαθμὸς εἶναι. Ὁ Πάππος πόσε; ὁ Πατὴρ ἐγέννησεν ἐμένα, τὸν Πατέρα ὁ Πάππος, ἰδὲ δύο γεννήσεις ἕκαμαν δύο βαθμοὺς, δούτερος βαθμοῦ λοιπὸν εἶναι ὁ Πάππος· τὸ αὐτὸ καὶ ἐπὶ Μητρός, Μάμμης, καὶ πάντων τῶν ἀνιόντων ἀρσενικῶν, καὶ θηλυκῶν· ἀμὴν εἰς τὰς ἐκπλαγίαις καθὼς τὸ προείπαμεν, κάμνει χρεῖα νὰ ἀναβαίνωμεν εἰς τὸ πρόσωπον τῆς συγγενείας ὅπῃ εἶναι αἰτίον τῆς γεννήσεως, καὶ ἔττι νὰ μετρεῖμεν τὰς γεννήσεις, καὶ πάλιν νὰ καταβαίνωμεν μετρῶντες τὰς γεννήσεις, ἕως ἔ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸ πρόσωπον ὅπῃ ζητοῦμεν· διότι ἂν σε ἐρωτήσῃ κανεὶς, ὁ Ἀδελφός σε πόσε βαθμὸς εἶναι; λέγε δούτερος, διότι ἀναβαίνεις πρὸς τὸν Πατέρα, καὶ ἰδὲ μία γεννήσις ἕκαμεν εἷς βαθμόν· καὶ ἐπειδὴ εὔρες τὸ πρόσωπον ὅπῃ εἶναι αἰτίον τῆς γεννήσεως, κατέβα πρὸς τὸν Ἀδελφόν, καὶ αὐγατίζεις αὐτὸν ἄλλω μίαν γεννήσιν, ἰδὲ δύο γεννήσεις ἕκαμαν δύο βαθμοὺς· τὸ λοιπὸν καλὰ εἶπες, πῶς ὁ Ἀδελφός σε εἶναι δούτερος βαθμὸς· πάλιν αὖ σε ἐρωτήσῃ κανεὶς, ὁ Θεῖός σε πόσε βαθμὸς εἶναι; λέγε τρίτος, καὶ πάλιν κάμνει χρεῖα νὰ ἀνέβῃς εἰς τὸν Πατέρα σε· ἐμένα με ἐγέννησεν ὁ Πατὴρ, καὶ τὸν Πατέρα ὁ Πάππος. Ἰδὲ δύο γεννήσεις· ὁ αὐτὸς Πάππος ἐγέννησε καὶ τὸν ἐμὸν Θεῖον, ἰδὲ τρεῖς γεννήσεις, τρεῖς βαθμοὺς ἕκαμαν, εἰς πόσον, ὅτι τρίτος βαθμὸς εἶναι ὁ Θεῖος· ἔττι καὶ εἰς τὰ ἄλλα αὐτὸν τὸν κανόνα κάμνει χρεῖα νὰ σοχαζέσῃ, καὶ δυνάσῃ νὰ καταλάβῃς τὰς βαθμοὺς.

Καὶ πάλιν μετρεῖνται οἱ βαθμοὶ ἔττι· ὁ Υἱός, ἢ Ουγάτιρ πρὸς τὸν Πατέρα, ἢ τῷ Μητέρᾳ πρώτη βαθμὸς εἶναι· διότι ὁ Ἄνδρας, καὶ ἡ Γυναῖκα δὴ ἔχον βαθμόν, ἀλλὰ ὡς εἷς πρόσωπον εἶναι· ὁ Ἐγγονος, ἢ Ἐγγόνῃ πρὸς τὸν Πάππον, ἢ τῷ Μάμμῳ βαθμὸς δούτερος· ὁ δὲ Δισέγγονος, ἢ Δισεγγόνῃ πρὸς τὸν Προπάππον, ἢ τῇ Προμάμμῳ βαθμὸς γ'. καὶ τὰ λοιπὰ ὁμοίως· οἱ Αὐτάδελφοι ὅσοι καὶ ἂν εἶναι δούτερος βαθμὸς εἶναι εἷας πρὸς τὸν ἄλλον· οἱ Πρωτεῖς ἀδελφοὶ δ'. βαθμοὺς, οἱ Δισεξάδελφοι ε'. οἱ Τρισεξάδελφοι ἥ. οἱ ὅποιοι ἔρχονται εἰς Γάμου Κοινωνίαν ἀκωλύτως.

Τὸ δὲ Θεῖος ὄνομα τειῶν λογιῶν λέγεται· διότι ἡ Θεῖος ἀπλῶς εἶναι, ὡς ἂν ὁ Ἀδελφός τῷ Πατρός, ἢ τῆς Μητρός, ὁ ὅποιος εἶναι τρίτος βαθμὸς πρὸς τὸν Ἀνεψιόν, ἢ τῷ Ἀνεψιάντῃ, ἢ μέγας Θεῖος ὡς ἂν ὁ Ἀδελφός τῷ Πάππῃ, ἢ τῆς Μάμμης, ὁ ὅποιος εἶναι δ'. βαθμὸς πρὸς τὸν Ἐξανεψιόν, ἢ τῷ Ἐξανεψιάντῃ, ἢ μικρὸς Θεῖος, ὡς ἂν ὁ Ἐξάδελφος τῷ Πατρός, ἢ τῆς Μητρός, ὁ ὅποιος εἶναι ε'. βαθμὸς πρὸς τὸν μικρόν Ἀνεψιόν, ἢ τῷ μικρῷ Ἀνεψιάντῃ· διότι ἔττι ὀνομάζονται τὰ παῖδιά τῶν Ἐξαδελφῶν. Αὐτὰ τὰ ὅμοια λογίζεσθαι καὶ περὶ τὰς Θείας.

Περὶ Ἀγχισείας.

Οἱ δὲ ἐξ ἀγχισείας, ἢτοι ἀπὸ Συμπεθερίας ἔρχονται εἰς Γάμον κοινωνίαν, ὅταν μὴτε ἀπὸ τὰς ἐξ βαθμοὺς καὶ κάτω εἶναι, μὴτε τὰ ὀνόματα τῆς Συγγενείας νὰ συγχίζον· διότι ἐὰν συγχίζον τὰ ὀνόματα, καὶ εἰς τὸν ζ'. βαθμόν ἐμποδίζονται· συγχίζουν δὲ εἰς μὲν τὸν ε'. βαθμόν, ὡς ἂν ὅταν δύο πρωτεῖς ἀδελφοὶ λάβωσιν δύο Ἀδελφὰς, ἢ τὸ ἐναντίον δύο Ἀδελφοὶ λάβωσιν δύο πρώτας Ἐξαδέλφους· διότι ἀντὶ Ἀδελφῶν, ἢ πρώτων Ἐξαδελφῶν γίνονται σύγγαμβροι· ἢ ὅταν ὁ Θεῖος καὶ Ἀνεψιός, Ἀνεψιάν, καὶ Θεῖαν λάβωσιν, ἢ γένῃ ὁ Θεῖος τῷ Ἀνεψιάν, καὶ ὁ Ἀνεψιός τῷ Θεῖαν· διότι ἀπ' αὐτῶν γίνονται ὁ μὲν Θεῖος Ἀνεψιός, ὁ δὲ Ἀνεψιός Θεῖος, τὸ ὅποῖον εἶναι σύγχυσις· εἰ δὲ ὁ Θεῖος λάβῃ τῷ Θεῖαν, καὶ ὁ Ἀνεψιός τῷ Ἀνεψιάν, δὲν γίνεται κάμμία σύγχυσις· διὰ τῆτο δὴ ἐμποδίζονται· διότι πάλιν Θεῖς, καὶ Ἀνεψιὸς τὸν ἕχουσι, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ὁμοίως. Εἰς δὲ τὸν ζ'. βαθμόν συγχίζον, ὡς ἂν ὅταν ὁ Πάππος, καὶ Δισέγγονος λάβωσιν δύο πρώτας Ἐξαδέλφους, ἢ Πατὴρ, καὶ Υἱὸς δύο δούτερας Ἐξαδέλφους, διότι λογίζονται σύγγαμβροι· Πάππος δὲ καὶ Ἐγγονος, Θεῖαν μεγάλῳ, καὶ Ἀνεψιάν δὴ ἐμποδίζονται νὰ πάρωσιν· διότι κάμμία σύγχυσις ἀπ' αὐτῶν δὴ νεται, ἐπειδὴ καὶ τὸν μέγαν Θεῖον, καὶ τῷ μεγάλῳ Θεῖαν, Πάππον, καὶ Μάμμῳ ὀνομάζον οἱ περισσότεροι· ποσαύτῳ δὲ δυνάμιν ἔχει τὸ ἀσύγχυτον εἰς τῷ Συγγενείαν, ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ τῆτο μόνον ἐζητήσαν εἰς αὐτῷ, ἀμὴν βαθμοὺς καθόλου δὲν ἐξέταζον.

Περὶ τῶν ἐκ Τειγυνείας εἰς Γάμον σωμαπτομένων.

Οἱ δὲ ἐκ Τειγυνείας ἀπὸ τῶ δ'. βαθμοῦ καὶ ἀπάνω κάμνει χρεῖα νὰ ἔρχωνται εἰς γάμον κοινωνίαν· ἀγκαλὰ καὶ ὁ νόμος μόνον δύο τινα ἐμποδίζει, νὰ μὴ πάρῃ κανεὶς τὴν Γυναῖκα τῷ Προγόνῳ αὐτῷ, ἢ ἡ Μητρίδι τὸν Ἄνδρα τῆς ποτὲ Προγόνῃς αὐτῆς, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἐσιώπησε. Πέρνει λοιπὸν κανεὶς τὴν Γυναικαδέλφῳ τῷ Γυναικαδέλφῳ αὐτῷ, διότι δ'. βαθμὸς εἶναι ἀπὸ τείας γυνῆ.

Περὶ τῶν ἐκ τῷ Ἀγίῳ Βαπτίσματος.

Εἰς δὲ τῷ συγγενείαν τῷ Ἀγίῳ Βαπτίσματος, καὶ τῆς Υἱοθεσίας, τὸν ἴδιον βαθμόν τῷ ἐξ αἵματος κάμνει χρεῖα νὰ ζητοῦμεν· διότι λέγει ὁ νγ'. Κανὼν τῆς ἐν τῷ Τρέλλῳ Συναγωγῇ· μεγαλητέρα εἶναι ἡ πνευματικὴ συγγενεία ἀπὸ τῷ σαρκικῷ, ἀγκαλὰ καὶ ὁ νόμος ἕως τρίτου, ἢ τετάρτου βαθμοῦ μόνον ἐμποδίσεν αὐτῷ· ἦγεν νὰ μὴ πάρῃ τινας, ἢ ὁ Υἱὸς αὐτῷ τῷ Μητέρᾳ, ἢ τῷ Ουγατέρᾳ ἐκεῖνος ὅπῃ ἐδέχθη ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, ἢ ὅπῃ τὸν ἕκαμαν Υἱὸν Θεόν· διατὶ λέγει ἐκεῖνος ὅπῃ ἀναδεχθῇ τινα ἀπὸ τῷ Ἀγίῳ Βαπτίσματος, δὴν ἡμπορεῖ νὰ τῷ πάρῃ ὑπερὰ εἰς Γυναῖκα, ὡς ἂν ὅπῃ ἔγενε Ουγατέρα τε, ἢ τῷ Μητέρᾳ τῆς, ἢ τῷ Ουγατέρᾳ τῆς, ἢ ὁ Υἱὸς αὐτῷ ἡμπορεῖ νὰ πάρῃ κάμμίαν ἀπὸ ταύτας· ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἄλλο ἡμπορεῖ νὰ σωμαφῇ πατρικῶς ἀγάπῳ,

πῶ, καὶ δίκαιον ἐμποδῖον τῷ γάμῳ, ὡσανὺ ὁ τέποιος δεσμός, διὰ μέσον τῶ ὁποῖου μεσιτεύοντες ὁ Θεὸς, ἀνταμώνονται αἱ ψυχαί τες.

Ὅμως πρέπει νὰ ἐξέλθῃς ὅτι ἀλλέως μετρεῖται οἱ βαθμοὶ τῷ δὲ αἵματος, καὶ ἀλλέως εἰς τῆτα· ἦγεν ἐκεῖνος μὲν, ὅπῃ ἀναδεχθῇ τινὰ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Βάπτισμα, ἢ ὑποδέσσει, πρὸς ἐκεῖνον ὅπῃ ἐβάπτισεν, ἢ ὑποδέσσει, εἶναι α'. βαθμῶ, πρὸς δὲ τὸν Πατέρα, ἢ τὴν Μητέρα β'. βαθμῶ, πρὸς δὲ τὰς ἀδελφὰς αὐτῶ γ'. οἱ δὲ Υἱοὶ αὐτῶ, πρὸς μὲν ἐκεῖνον ὅπῃ ἐβάπτισεν, ἢ ὑποδέσσει ὁ Πατέρας τες, εἶναι β'. βαθμῶ, διὰ νὰ τὸν ἔχη ὡς Ἀδελφὸν αὐτῶ, πρὸς δὲ τὰς αὐταδέλφους αὐτῶ δ'.

Περὶ Ἀδελφοποιίας.

Ἡ δὲ Ἀδελφοποιία ὡσανὺ νὰ μὴ ἔγινε λογίζεται, καὶ εἶναι ἀνεμποδίστος εἰς Γάμους κοινωνίαν· διότι ἡ θείσις ὅπῃ κάμνει κανεὶς Υἱὸν Θεοῦ μιμεῖται τὴν φύσιν, ἀμὴ ἀδελφὸν δὲν ἡμπορεῖ νὰ γυνήσῃ κανεὶς.

Περὶ Κεκωλυμένων Γάμων.

Τὰς κεκωλυμένους Γάμους δείζομεν ἔτσι, εἰς μὲν τὰς αἰούνους, καὶ κατιόντας εἰς ἀπέραντον ἐμποδίζεται ὁ Γάμος, αὐ καὶ δὲν εἶναι γεγεννημένοι καὶ ἀπὸ τὰς νομίμους Γάμους, διότι δὲν δύναται τινὰς νὰ πάρῃ τὴν Μάμμιν τῆς Γυναῖκα, ἀλλ' ἔτε τὴν Ἐγγόνιν τῆς, εἴτε φυσικαὶ εἶναι, εἴτε θεται, ἀγκαλὰ νὰ ἐλύθῃ καὶ ἡ θείσις μὲ τὸν τρόπον τῆς αὐτεξεσιότητος, ἃς ὀντροπιαθῇ λοιπὸν εἰς τὴν Ἐγγόνιν ἢ ἑποτέρα ὀνομασία τῆς Πάππης.

Καὶ ἀναμεταξὺ δὲ εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ἐκπλαγίως εἶναι κάποια ἐμποδίστις· διότι δὲν εἶναι ὥρετον νὰ πάρῃ κανεὶς τὴν Οὐγατέρα τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἢ τῆς ἀδελφῆς τῆς, ἀλλ' ἔτε τὴν τέτων Ἐγγόνιν, αὐ εἶναι καὶ δ'. βαθμῶ, δὲν δυνάμην νὰ τὴν πάρῃ διὰ Γυναῖκα, ἔτε τὴν Οὐγατέρα τῆς Θεῖας, ἢ τῆς Θεῖας μῆς, αἱ ὁποῖαι εἶναι Ἐξαδέλφαι μῆς, ἔτε ὁ Υἱὸς τὴν Ἐγγόνιν αὐτῶ ὅπῃ λέγονται δότερα Ἐξαδέλφια· ἀλλ' ἔτε τῆς Πατρός μῆς, ἢ τῆς Μητρός τὴν Θεῖαν, μακάρι αὐ ἦσαν καὶ θεται, ἐπειδὴ Μητέρων τάξιν ἐπέχουσι, καὶ πῶς συμβαίνει νὰ εἶναι Θετὴ Θεῖα, ἦγουν ὁ Πάππος μου ὁ πρὸς Πατρός εἶχεν Υἱὸν τὸν Πατέρα μου, ἔλαβε δὲ καὶ κάποια Κόρην Θετὴν, καὶ ὁ Πατέρας μῆς τὴν ἔκραζεν Ἀδελφὴν Θετὴν, ἐγὼ Θεῖαν· ὡσαύτως ἔτε τὴν μεγάλῃ μῆς Θεῖαν δυνάμην νὰ πάρῃ, τῆς τὴν Ἀδελφὴν τῆς Πάππης μῆς, ἐὰν εἶναι καὶ Θετὴ, διότι εἰς τὸν Μάμμη εἶναι.

Εἶναι δὲ καὶ ἄλλοι Γάμοι ὅπῃ δὲν γίνονται, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι ἀπὸ Θεσμὸν Συγγενείας, ἀλλ' ἀπὸ συμπεθερίαν, ὅπῃ γίνεται ἐδικοσυὴ ἀπὸ Γάμους, χωρὶς νὰ ἔχη κάμμιαν Συγγένειαν. Δὲν δυνάμην λοιπὸν νὰ πάρῃ τὴν Προγονὴν μῆς εἰς Γυναῖκα, ἔτε τὴν Νύμφην μῆς· καὶ Προγονὴ μὲν εἶναι ἡ Οὐγατέρα, ἢ Ἐγγόνι, ἢ Προεγγόνι τῆς Γυναικὸς μου ὅπου ἔχει ἄλλον Ἄνδρα. Νύμφη δὲ ἡ Γυναῖκα τῆς Υἱῶ, Ἐγγόνος, καὶ Προεγγόνου.

Τὴν Οὐγατέρα τῆς Γυναικὸς μῆς, ὅπῃ νὰ κάμῃ μὲ ἄλλον Ἄνδρα, ὡσανὺ χωρισθῇ ἀπὸ ἐμὲ, δὲν δυνάμην νὰ τὴν πάρῃ Γυναῖκα.

Οὐ.

Οὐτε τὴν Πενθερά μῆς, ἢ τὴν Μητρά μῆς πέρνω, ἐπειδὴ Μητέρων τάξιν ἔχουσιν, ἔτε τῆς Πατρός μῆς ἢ τῆς Ἀδελφῆς μῆς τὴν μνηστὴν πέρνω, αὐ καὶ Γυναῖκες αὐτῶν δὲν ἐγίνηναν, ὅτι ἡ μὲν, Μητριάς, ἢ δὲ Νύμφης τάξιν ἔχει.

Νεαρὰ τῶν Πατριάρχων Σισινίε, καὶ Ξιφιλίνε.

Οὐδὲ τὴν Ἀδελφὴν τῆς μνηστῆς μῆς, ἐὰν ἀποδαῇ, δυνάμην νὰ πάρῃ, πᾶρεξ μόνον ἐὰν ἦτον ἡ Κόρη ὅπῃ ἐμνηστύθηκα ἐπὶ χρόνων, καὶ ἀπᾶν ἀπὸ τὰς ἐπὶ χρόνας, ὅποτε καὶ κατὰ συναίνεσιν ἐγίνῃ ἀναμεταξύ μῆς ἡ μνηστὴ· εἰ δὲ ἦτον μικρότερη ἀπὸ τῆς ζ'. χρόνας, ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, ἔτε καὶ μὲ μοναχὴν συναίνεσιν συνίσταται μνηστὴ, ἀνεμποδίστως, καὶ χωρὶς κατηγορίαν τὴν πέρνω Γυναῖκα.

Ἀλλ' ἔτε τὴν μνηστὴν τῆς Ἀδελφῆς μῆς, ἢ τὴν Ἀδελφὴν ἐκείνης δυνάμην νὰ πάρῃ Γυναῖκα, καὶ κοιτολογῆς νὰ εἰπῶμεν, ὅσα πρόσωπα καλύουν ἀπὸ τῆς Γάμους, τσαῦτα καὶ ἀπὸ τῆς μνηστῆς ἐνομοθέτησαν ὁ συνοδικὸς τόμος τῆς Πατριάρχης Σισινίε, καὶ Ξιφιλίνε.

Ἡ δὲ Νεαρὰ τῆς Βασιλέως Κυρῆ Ἀλεξίε εἰς ἐκείνας μὲν ὅπῃ μνηστύονται εἰς τὰς ιδ'. χρόνας οἱ Ἄνδρες, αἱ δὲ Γυναῖκες εἰς τὰς ιβ'. χρόνας μετὰ ἱερᾶς δόλογίας, τῆς μὲ τὰς συνθηδικὰς δόχας ὅπῃ διαβάζονται παρὰ τῆς ἱερῆς εἰς ἐκείνας ὅπῃ ἀρραβωνίζονται· τῆς δὲ εἰς νὰ βασῇ τὸν συνοδικὸν τῶν τόμων· εἰς ἐκείνας δὲ ὅπῃ μνηστύονται κάπω ἀπὸ τῆς τῆς χρόνας, καὶ χωρὶς ἱερᾶς δόλογίας ἐδαμῶς, ἀλλὰ μόνον τὸν νόμον νὰ κρατοῦν, ἦγεν νὰ μὴν ἡμπορῇ κανεὶς νὰ πάρῃ τὴν μνηστὴν τῆς Ἀδελφῆς τῆς.

Ὁ δὲ Θετὸς Υἱὸς, ἐὰν καὶ αὐτεξέσιος γυνή, τὴν Γυναῖκα ὅπῃ πάρῃ ὁ Θετὸς Πατὴρ αὐτῶ, καὶ ὕστερα ἀποδαῇ, δὲν δυνάμην νὰ τὴν πάρῃ διὰ Γυναῖκά τῆς· κατὰ τὴν εἰς αὐτὸς ὁ Θετὸς Πατὴρ αὐτῶ δυνάμην νὰ πάρῃ τὴν Γυναῖκα τῆς Θετῆς Υἱῶ αὐτῶ, ὅπῃ τὸν ἔκαμν αὐτεξέσιον, αὐ καὶ ἡ θείσις ἐλύθῃ, καὶ δὲν βασῇ ἀπὸ τὸ γένος αὐτῶ· διότι ἡ μὲν, Μητριάς τόπον, ἢ δὲ, Νύμφης ἐπέχει.

Οὐτε ὁ φυσικὸς Πατὴρ λαμβάνει τὴν πορνογενὴ αὐτῆς Οὐγατέρα, διότι πρέπει νὰ φυλάττεται εἰς τὰς Γάμους τὸ φυσικόν, καὶ δίκαιον, καὶ τὸ ἀρεπές· τὰ αὐτὰ πρέπει νὰ φυλάττωνται καὶ εἰς τὴν δουλικὴν Συγγένειαν.

Ὅχι μόνον τῆς Πατρός μῆς ἡ Γυναῖκα λέγεται Μητριά, ἀλλὰ καὶ τοῦ Πάππης, καὶ Προπάππης μῆς, καὶ ἐδεμίαν ἀπ' αὐτὰς δυνάμην νὰ πάρῃ, ἐὰν καὶ πολλὰς εἶχεν ὁ Πατέρας μῆς, κάμμιαν ἀπ' αὐτὰς δὲν πέρνω.

Πενθερά εἶναι ἡ Μήτηρ, καὶ ἡ Μάμμη τῆς Γυναικὸς μῆς, καὶ ἐδεμίαν ἀπ' αὐτὰς λαμβάνω, ἔτε τὴν Μητέρα τῆς ποτὲ μνηστῆς μῆς, διότι ἔγινε Πενθερά, ἔτε τὴν ποτὲ Γυναῖκα τῆς Προγόνος μῆς.

Οὐτε Μητριά λαμβάνει τὸν γονόμνον Ἄνδρα τῆς Προγονῆς αὐτῆς.

Τὴν Προεγγόνιν τῆς Ἀδελφῆς μῆς, δὲν ἡμπορῶ νὰ τὴν πάρῃ εἰς Γυναῖκα, διότι Γονέων τάξιν ἔχω πρὸς αὐτὴν· ἔτε τὴν Οὐγατέρα τῆς Προγονῆς μῆς.

Amemopolio.

28

Εἰς

Κεφ. δ'.
τῆς αὐτῆς.

Κεφ. 5'. Εἰς τὰς Γάμους δὲν ζητῶμεν μόνον τὸ συγκεχωρημένον, ἀλλὰ καὶ τὸ
τὸ αὐτὸ. ὁπρεπές, καὶ σεμνόν, καὶ φυσικὰ δίκαιον.

Νεαρά.

Ἐμποδίζει ἡ Ἐκκλησία τὸν αὐτὸν καὶ ἕνα νὰ λαμβάνῃ δύο δούτερας ἑ-
ξαδέλφας· διότι δὲν εἶναι ζ'. βαθμὸς ἀπὸ Συμπεθερίας, καθὼς τὸ
ἐλογίασαν τινές, ἀλλὰ 5'. διότι ὁ Ἄνδρας καὶ ἡ Γυναῖκα ἐνὸς βαθμοῦ
λογίζονται, καὶ ἔσονται νὰ ζητηθῇ εἰς τὸν καιρὸν τῆ Πατριάρχου Νικο-
λάου, ἔμποδίσθῃ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐβεβαιώθῃ με' ὀρισμὸν τοῦ
Αἰοδίου Βασιλέως Κυρὲ Μανήλ, ἀποφασίζοντας νὰ μὴ γίνεταί ποτέ.

Νεαρά.

Τὸ ψήφισμα τῆ Πατριάρχου Στυπῆ, καὶ τῆ Πατριάρχου Ἀρσενίου, δύο
Ἀδελφοὶ νὰ πάρῃ Νύμφην καὶ Ἀνδραδέφον, τὸ κείνῳ πῶς εἶναι ἀ-
νεμποδιστον.

Νεαρά.

Καὶ τὸ ψήφισμα τῆ Πατριάρχου Μιχαὴλ λέγει, ὅτι τὴν Θυγατέρα
τῆ Ἰωάννα, καὶ τὴν Ἀνεψιὰν τῆς Γυναικὸς τῆς τὰς πένητον δύο Ἀδελφοί.

Εἰς τὰς Γάμους ὅχι μόνον τὴν ἀκρίβειαν πῶν νόμων πρέπει νὰ βλέ-
πωμεν· ἀλλ' ἀνίσως εἶναι καὶ τίμιον ἐκεῖνο ὅπῃ γίνεται· διότι λέγει τὸ
ρμδ. πρόσαγμα τῆ γ'. Τίτλος, τῆ β'. Βιβλίον τῶν Βασιλικῶν· ὅχι
καθ' ἕνα ἐκεῖνο ὅπῃ εἶναι δυνατόν νὰ γένῃ, ὥραμαί εἶναι καὶ ὁπρεπές.

Κεφ. 5'. Τὴν ἀπὸ πορνείας Ἀδελφὴν, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ κανεὶς Γυναῖκα.

Κεφ. 6'. Οὐτε ὁ Θεὸς Πατὴρ λαμβάνει τὴν τῆ Θεῆς Υἱὸς Θυγατέρα, ἢ τὴν
τὸ αὐτὸ. Ἐγγόνιον, ἔπε ὁ Θεὸς Υἱὸς τὴν Μητέρα τῆ Θεῆς Πατρός αὐτῆς, ἢ τὴν
Ἀδελφὴν αὐτῆς, ἢ τὴν Ἐγγόνιον ἀπὸ τῆς Υἱὸς αὐτῆς.

Ὁ ἐλδωθερωμένος δῆλος, δὲν εἶναι πρέπον νὰ λαμβάνῃ τὴν Γυναῖκα
τῆ Αὐθιγνός τῆς.

Περὶ Ἐπιτρόπων.

Κεφ. 5'. Ἐὰν Ἐπίτροπος δώσῃ λογαριασμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὸν Οἰκονόμον
τῆς Κόρης, δὲν δύναται νὰ πάρῃ τὴν ἐπιτροποῦθεϊσαν Κόρην, ἕως οὗ
νὰ γένῃ νέ. χρόνων, καὶ νὰ ἀπεράσῃ καὶ οἱ δ. χρόνοι τῆς τελείας ἀ-
ποκαταστάσεως· καὶ μάλιστα, ὅπῃ καὶ αὐτὸς εἶχεν ὑπανδρῶθῃ με' ἄλλον, καὶ
ἐχέρωσεν, καὶ τῆς ἀπόμειναν καὶ παιδία.

Κεφ. 6'. Οὐτε ὁ Πατὴρ τῆ Ἐπιτροπῆς, ἔπε ὁ συνυπεξέσιος αὐτῆς Ἀδελφὸς δύ-
ναται νὰ πάρῃ τὴν ὀρφανὴν, ἔδῃ ὁ Υἱὸς, ἢ ὁ Ἐγγονος αὐτῆς.

Διῶνται ὁ Οἰκονόμος νὰ δώσῃ τὴν Θυγατέρα τῆ ὀρφανῆς, τῆ ὁποίου
ἔχει τὴν Οἰκονομίαν, ἀμὴ τὸν Υἱὸν τῆς δὲν δύναται νὰ δώσῃ τῆς ὀρφανῆς
ὅπῃ ἔχει τὴν Οἰκονομίαν, χωρὶς προσαγῆς Βασιλικῆς, ὅτι ἀτιμᾶται.

Καὶ ὁ Ἐπίτροπος τῆς Θυγατρὸς ὅπῃ ἔχει τὴν Οἰκονομίαν τῆς, ἔμπο-
δίζεται νὰ ὑπανδρῶθῃ, διὰ τὴν περιεσίαν τῆς ὀρφανῆς· χρεωσθεῖ πρῶτον
νὰ

καὶ ἀποδώσῃ τὸν λογαριασμὸν, χωρὶς κανένα διάφορον, εἴτε πολὺ καί-
ρον, εἴτε ὀλίγον ἐκυβέρνησα.

Ὁ Θεὸς Υἱὸς δὲν ἔμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν Γυναῖκα τῆ Θεῆς Πατρός,
καὶ ἂς μὴ γονεαλογῶνται ὁλοτελῶς.

Περὶ Μοιχείας.

Εἴτις κατηγορηθῇ πῶς ἐμοίχωσε Γυναῖκα, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὴν πάρῃ
διὰ Γυναῖκά τῆ. Κεφ. 1α.
τὸ αὐτὸ.

Πρέπει νὰ ἰξόρῃς, ὅτι ἡ Γυνὴ ὅπῃ κατηγορηθῇ εἰς μοιχείαν, καὶ νὰ
καταδικασθῇ, κλείεται εἰς Μοναστήριον ὡσαν φανερά μοιχὸς, ἀμὴ αὐ-
σως καὶ καταδικασθῇ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, ἔξω ἀπὸ μοιχείαν, δὲν κλείε-
ται εἰς Μοναστήριον, ἀλλὰ χωρίζεται ἀπὸ τὸν Ἄνδρα τῆς, καὶ εἰς πέντε
χρόνους δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπανδρῶθῃ με' ἄλλον Ἄνδρα.

Ἐκεῖνος ὅπῃ νὰ πάρῃ διὰ Γυναῖκά τῆ ἐκεῖνῳ ὅπῃ νὰ καταδικασθῇ
διὰ μοιχείαν, ἐκεῖνος εἶναι εἰς τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας, καὶ ὅχι ἐκεῖ-
νος ὅπῃ τὴν ἔχει διὰ παλλακίδα.

Ἐὰν καταδικασθῇ περὶ μοιχείας Γυναικὸς, καὶ τὴν πάρῃ διὰ Γυναῖκά
μῆ, εἰ καὶ αὐτὴ δὲν ἐκαταδικάσθῃ, ὅμως ἔπε ὁ Γάμος εἶναι σερικτός, ἔ-
πε εἰ καὶ κληρονόμον αὐτὴν γράψω, ἢ αὐτὴ ἐμὲ, ἀλλὰ γίνονται εἰς
διαρπαγὴν τὰ ὑπάρχοντά μας.

Αἱ Γυναῖκες, ὅταν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας τῆς, εἴτε ἄξιος πένθος εἶναι, Κεφ. 1β.
τὸ αὐτὸ.
εἴτε καὶ μὴ, ἔμποδίζονται νὰ ὑπανδρῶθουν, ἕως νὰ περάσῃ ὁ πένθος τὸ αὐτὸ
τὸ αὐτὸ.

Ἐὰν γεννήσῃ Γυνὴ ὅταν πεθῇ τὸν Ἄνδρα τῆς, δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑ-
πανδρῶθῃ τότε παρὼς τῆς. Τοῦτο
διὰ τὸν
ἀξιόν
πένθος.

Ἡ Γυνὴ ὅπῃ νὰ γεννήσῃ εἰς τὸν πένθιμον χρόνον, ὁπότε ἔμπορεῖ νὰ
ὑπανδρῶθῃ.

Σχόλιον.

Πρέπει νὰ ἰξόρῃμεν, ὅτι κατὰ δύο αἰτίας ἐτυπώθῃ ὁ πένθος Τοῦτο
διὰ τὸν
ἀξιόν
πένθος.
χρόνος, διὰ νὰ μὴ συγχίζεται ἡ ἀπορά, καὶ διὰ τὴν τιμὴν ὅπῃ χρεω-
σεῖ ἡ Γυναῖκα τῆ Ἀνδρός· ἀμὴ αἱ Γυναῖκες ἐκεῖνων, ὅπῃ δὲν εἶναι ἀ-
ξιοὶ νὰ περῶνται, ἀνίσως καὶ ἑκαμὴν τίποτε σφάλμα εἰς τὴν Αὐθιγ-
τείαν, ἐκεῖναι ὡσαν γεννήσῃ, ἂς ὑπανδρῶθωσιν· αἱ Γυναῖκες δὲ ἐκεῖ-
νων ὅπῃ εἶναι ἄξιοι νὰ τῆς περῶν, καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν γεννήσιν ἔμπο-
δίζονται νὰ ὑπανδρῶθωσιν ἐν τῷ πένθιμῳ χρόνῳ, διὰ τὴν τιμὴν ὅπῃ
χρεωσθῇ εἰς τὸν Ἄνδρα· παρέξ μόνον ἀπὸ βασιλικὴν προσαγὴν αὐ-
τὸ κάμῃ.

Ἀπὸ τὰς Γυναῖκας τῶν Ἀνδρῶν ὅπῃ εἶναι ἔντιμοι, ἐκεῖναι ὅπῃ νὰ
γεννήσῃ εἰς τὸ πένθος, ἔμποδίζεται νὰ ὑπανδρῶθῃ· διατὶ τὸ μὲν πέν-
θος λέγεται πῶν Γυναικῶν ὅπῃ χηρῶν ἀπὸ τιμημένους Ἀνδρας· ὁ δὲ
πένθος τῶν Γυναικῶν ὅπῃ χηρῶν ἀπὸ ἀτίμους Ἀνδρας. Λοιπὸν ἡ
Γυνὴ τῆ ἀτίμου Ἀνδρός, εἰς τὴν ὁποίαν λέγεται ὁ πένθος χρόνος, κα-
θὼς γεννήσῃ δὲν ἔμποδίζεται νὰ ὑπανδρῶθῃ, ὅτι εἰς αὐτὴν φυλάττεται
ὁ

ὁ πένδιμος χρόνος, ὅχι διὰ τὴν τιμὴν τῆ ἀποθανόντος Ἀνδρός της, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ συγχισθῇ τὰ σπέρματα· ἡ δὲ Γυνὴ τῆ πετιμημένης Ἀνδρός, εἰς τὴν ὁποίαν λέγεται τὸ πένθος, καὶ αὐτὴ γεννήσῃ, ὅμως ἔχει χρέος νὰ φυλάξῃ τέλειον τὸν χρόνον· ὅτι αὐτὴ ὅχι μόνον διὰ νὰ μὴ συγχισθῇ τὰ σπέρματα ἐμποδίζεται νὰ ὑπανδρῶθῃ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν τιμὴν τῆ Ἀνδρός της.

Ἀνίσως καὶ ἡ Γυνὴ γεννήσῃ αὐτὴ εἰς τὰ τέλη τῆ πενδίμου χρόνου, πρὸ τῆ νὰ περάσῃ τέλειος ὁ πένδιμος, ὥστε νὰ εἶναι ἀναμφίβολον, ὅτι ἡ Γυνὴ νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ τὸ πρῶτον συνοικέσιον, ἀποφασίζομεν μὲ κάθε τρόπον νὰ χαῖν τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, καὶ κατὰ τὴν δεσποτείαν, καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν.

Εἴ τις ἀρπάξῃ Παρθένον, ἢ Χήραν, ἢ καὶ μνηστῶν, δὸν δυνάται νὰ τὴν πάρῃ διὰ Γυναϊκά τε, αὐτὴ καὶ ὁ Πατέρας αὐτῆς σέρξῃ, καὶ συγχωρήσῃ τὸ σφάλμά τε, ἀλλὰ παιδύεται μετ' ἐκείνης ὅπῃ ἦσαν μαζήτες· εἰ δὲ ἡ Κόρη ὅπῃ ἀρπαγῇ θελήσῃ νὰ τὸν πάρῃ, αὐτὴ καὶ ἡ κάμῃ καὶ παιδία μὲ αὐτὸν, καὶ ἀποδαῖν, αὐτὴ καὶ ἡ κάμῃ καὶ ἐκεῖνος διάταν, καὶ τὴν ἀφήσῃ κληρονόμον, δὸν δυνάται νὰ τὸν κληρονομήσῃ· ἐὰν δὲ, δὸν ἀνταμωθῇ μὲ αὐτὸν, πέρνει τὴν περιουσίαν τε· ἀλλ' ἔτε ἀπὸ τῆ Πατρὸς της τὰ παράγματα πέρνει τίποτε· ἀλλὰ τὰ μὲν Πατρός τὰ παράγματα τὰ πέρνει οἱ ἄλλοι κληρονόμοι, τοῦ ἀρπαγος δὲ γίνονται Αὐθοντικά. Περὶ τῶν ποιεῶν θέλεις εὖρη εἰς πλάττωσιν γραμμικὰ εἰς τὸ βιβλίον ὅπῃ ἔχει περὶ τῶν τιμωριῶν, εἰς τὸν Τίτλον περὶ τῶν ἀρπαζόντων.

Περὶ Ἀθεμίτης Γάμου.

Ἀθεμίτος Γάμος εἶναι ἐκεῖνος ὅπῃ γυνὴ ἀνάμεσα εἰς τὰς αἰόνοντας καὶ κατιόντας συγγονεῖς· κεκωλυμένος δὲ ὁ ἐκ πλαγίως, καὶ ὁ ἀγχιεῖας, ἢ γεν συμπεθερείας.

Τιμωρία Ἀθεμιτογαμίας.

Εἴ τις κάμῃ Γάμον ἀθεμίτον, τῆ πέρνει τὴν ἀρχοντίαν, ἢ τὸ ὀφθίκιον ὅπῃ ἔχει, καὶ γίνονται καὶ τὰ ὑπάρχοντά τε εἰς διαρπαγὴν τῶν στρατιωτῶν, καὶ αὐτὸς ὁξορίζεται, εἰ δὲ εἶναι δαίτης, καὶ δαίρεται.

Εἰς τὰς ἀθεμίτης Γάμους καὶ τῆ Ἀνδρός τὰ παράγματα καὶ ἐκεῖνα ὅπῃ τῆ ἐδόθησαν ποῖνα, πέρνονται ἀπὸ τὴν Αὐθοντείαν· καὶ εἰ μὲν ἔχει παιδία ἀπὸ ἄλλης προτιτέρας Γάμους, δίδονται εἰς ἐκεῖνα, αὐτὴ εἶναι ἀπὸ νομίμους Γάμους, εἰ δὲ μὴ γίνονται Αὐθοντικά.

Τὰ παιδία ὅπῃ νὰ γεννηθῇ ἀπὸ κεκωλυμένους γάμους, ἔτε νόθα δὸν ἀξιῶνται νὰ ὀνομασθῇ, ἔτε κληρονομήσι ποσῶς τὸν Πατέρα της.

Κωλύονται δὲ καὶ ἔτοι ρητῶς· ἐκεῖνος ὅπῃ κατηγορηθῇ διὰ μοιχὸς, αὐτὸν ἐλέγχθῃ καὶ φανερά, ὅμως δὸν δυνάται νὰ λάβῃ εἰς Γυναῖκα ἐκεῖνῃ ὅπῃ τὸν ἐκατηγόρησαν, διὰ νὰ μὴ βεβαιώσῃ τὴν κατηγορίαν ὅπῃ τῆ εἶπαν· ἔτε ὁ ἐλδωθερωμένος δῆλος τὴν Γυναῖκα τῆ Αὐθοντῆς αὐτῆς, διὰ νὰ μὴ δώσῃ καὶ αὐτὸς ὑποψίαν, πῶς τὴν ἐμοίχασεν· ἔτε Ἐπίτροπος τὴν ὀρφανὴν, ἔως ἂν νὰ λυθῇ ἡ Ἐπιτροπεία· ἔτε ὁ Αὐθοντικός παιγνιώτης,

ἢ ὁ Υἱὸς αὐτῆς, Γυναῖκα, ἢ Ουγατέρα Συγκλητικῆ· διότι πρέπει νὰ ζῇ τῇται τὸ ὑπρεπὲς εἰς αὐτά. Ταῦτα μὲν ἐν ἐσωμάξασιν ἀπὸ τῆς Νόμους, καὶ τὰ εἶπαμεν ἐν συντομίᾳ καθὼς ἐνεργεῖται.

Νεαρά.

Ὁ δὲ ζ'. βαθμὸς ἐπὶ τῶν ὁξ αἵματος παρὰ μὲν τῆ νόμους ἐμποδίσθῃ, παρὰ δὲ τῆ Πατριάρχῃ Κυρ' Ἀλεξίῃ, καὶ τῆς τότε Συνοδῆς, ἐμποδίσθῃ πρὸ τῆ νὰ γένῃ, καὶ νὰ τελειωθῇ, ἀμὴ ὡσαν γένῃ, καὶ τελειωθῇ, νὰ μὴ χωρίζεται, μόνον νὰ κανονίζεται κατὰ τὴν Συνοδικὴν ταύτῃ οἰκονομίαν.

Υἱερον δὲ ἐμποδίσθῃ παντελῶς ὁ ποιῶν ζ'. βαθμὸς, διὰ ὑπομνήματος Συνοδικῆς τῆ Ἀγιωτάτης Πατριάρχῃ Κυρ' Λεκά, καὶ ἐκυρώθῃ διὰ προσάγματος τῆ Βασιλέως Κυρῆ Μανθῆλ τῆ Κομνηνῆς.

Κάμνει χρεῖα νὰ ἰξόρετε καὶ τῆς, ὅτι ἡ μνηστῆς εἶναι πολλὰ παραπά ἀπὸ τὸν Γάμον· καὶ διὰ τῆς οἱ βαθμοὶ ἀπὸ μνηστῆς δὸν ὁξεπάζονται πόσον εἰς τὰς ὁξ ἀγχιεῖας, ἢ γεν συμπεθερείας, ὡσαν ἀπὸ τέλειον Γάμον, ἀλλὰ γίνονται καὶ εἰς ὀλιγωτέρας βαθμούς, ὅταν ἡ συμπεθερεία εἶναι ἀπὸ μνηστῆς μόνον, καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειωθῇ ὁ γάμος.

Καὶ ταῦτα περὶ τῶν κεκωλυμένων Γάμων.

Τί διαφέρει Ἰνκετος, Δαμνάτος, καὶ Νεφάριος.

Ἰνκετος εἶναι ἐκεῖνος, ὅπῃ ἔχει τὴν σύστασιν ὁξ αἵματος, ὅ,τι λογιῆς εἰς Ἰνκετος, Ἀνεψιῶν, Θεῶν, Ἐξαδέλφω. Δαμνάτος ἐκεῖνος, ὅπῃ ἐμποδίζεται· ὅ,τι ^{δαμνά-} ^{τος, νε-} ^{φάριος.} λογιῆς ὁ Ἐπίτροπος νὰ πάρῃ ἐκεῖνῃ ὅπῃ ἐπιτροπῶν, καὶ ὁ ἐλδωθερωμένος δῆλος νὰ πάρῃ τὴν Κυράτη· Νεφάριος εἶναι ὁ παράνομος, ὅ,τι λογιῆς ὁ εἰς Μοναχὴν, ἢ Ἀσκήτειαν, ἢ νὰ ἀρπάξῃ καμμίαν.

ΤΙΤΛΟΣ Ζ'.

Περὶ Δωτερογαμένων.

Πᾶσα Γυναῖκα χρεωσθεῖ νὰ κλαίῃ τὸν Ἀνδρα της ἕνα χρόνον, καὶ νὰ μὴ ὑπανδρῶθῃ· εἰ δὲ ἡ αὐτὴ Γυνὴ ἔδωσεν αἰτίαν καὶ ἀφορμὴν, νὰ λυθῇ ὁ Γάμος χωρὶς τῶν δύο θεμάτων, δὲν ἢ μπορεῖ νὰ πάρῃ ἄλλον Ἀνδρα, ἔως ἂν νὰ περάσῃ πέντε χρόνοι· τὰ δὲ δύο θέματα εἶναι ταῦτα· ὅταν κατηγορηθῇ ἐπὶ μοιχείᾳ, καὶ ὅταν πέμψῃ τῆ Ἀνδρός αὐτῆς διαζύγιον χωρὶς λόγον, διότι τότε εἰς Μοναστήριον βάλλεται· ἡ δὲ ἄλογος πέμψις τῆ διαζυγίᾳ νοεῖται καὶ εἰς τὸν Ἀνδρα, καὶ εἰς τὴν Γυναῖκα.

Εὰν ὁ Ἀνδρας ὀλόγως, καὶ δικαίως χωρεθῇ ἀπὸ τὴν Γυναῖκά τε, καὶ πάρῃ διαζύγιον, ἐμποδίζεται ἡ Γυναῖκα ἔως πέντε χρόνους νὰ ἔλθῃ εἰς δώτερον Γάμον, εἰ δὲ μὴ, παιδύεται, καὶ ἔτε ὁ Γάμος λογίζεται νόμιμος· εἰ δὲ καὶ τὴν χωρίσῃ χωρὶς αἰτίαν, καὶ ἀφορμὴν, ἔως ἕνα χρόνον νὰ μὴ ὑπανδρῶθῃ διὰ τὴν σύγχυσιν τῆς ἀπορᾶς· ὁ Ἀνδρας δὲ, ἔχει ἀδειαν νὰ ὑπανδρῶθῃ παρὰ τοῦ διὰ νὰ μὴ ἔχῃ νὰ γένῃ ἀπ' αὐτῆς καμμία σύγχυσις τῆς ἀπορᾶς.

Περὶ Ἀναγωγῆς παίδων.

Η Μήτηρ ὅπῃ θέλει καὶ ἀγαπᾷ νὰ ἔχη μὲ λόγους τὰ παῖδιά της, ἅς τὰ πάρῃ μετὰ τὸν θάνατον τῆ Ἀνδρός της, ὅμως ἐὰν μὴ δούτεροῦπανδρῶθῃ· ἀμὴ ἀνίσως καὶ ἐχωρίσθῃ ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της, τὰ παῖδιά νὰ μένῃν εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ὅπῃ δὲν εἶναι αἰτίαι τῶ χωρισμῶ κατὰ τὴν ρίζαν.

Ἀνίσως καὶ ὁ Ἄνὴρ ἀποθανῇ εἰς ξεντείαν, καὶ ἕως ὅπῃ νὰ πάρῃ τὴν εἰδήσιν ἡ Γυνὴ διὰ τὴν ἡμέραν τῆ θανάτου τῆ Ἀνδρός της ἀπεράσῃ ὁ χρόνος, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ὁλοῦσερῳ ἡμέραν τῶ χρόνου μάθῃ τὸν θάνατον, ἢμπορεῖ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ ῥίψῃ τὰ λυπνέτερα φορέματα, καὶ νὰ ὑπανδρῶθῃ.

Ὁ Ἄνδρας δὲν πυνθεῖ τὴν Γυναῖκα, ἕτε ἡ ἀρράβωνιασικὴ τὸν ἀρράβωνιασικόν.

Κατὰ πρόσαξιν βασιλικῶν δυνάται ἡ Γυνὴ νὰ ὑπανδρῶθῃ εἰς τὸν πένθιμον χρόνον.

Καὶ ἐκεῖνη ὅπῃ δὲν ἔσμιξε μὲ Ἄνδρα, ἀλλ' ἀκόμι εἶναι παρθένος χρεωσθεῖ νὰ πυνθῇ τὸν Ἄνδρα της· τῷ δὲ νόησον διὰ ἐκεῖνῳ ὅπῃ εἶναι εἰς τὸ σῆτε τῆ Ἀνδρός της ὡς ὑπανδρῶμένη, καὶ ὅχι ὡς Ἀρράβωνιασικὴ.

Ἡ Γυναῖκα, ὅπῃ νὰ γένῃ Ἐπίτροπος τῶν παιδίων της, ἕως ὅπῃ εἶναι ἀνήλικα, ἐὰν δούτεροῦπανδρῶθῃ, καὶ δὲν προσκαλέσῃ προήτερα Ἐπίτροπον νὰ τῆ δώσῃ λογαριασμόν, καὶ νὰ τῆ παραδώσῃ ὅλα τὰ πράγματα τῆ Πατρός αὐτῶν, τὰ ἐδικά της πράγματα, καὶ τῆ Ἀνδρός της ὅπῃ ἐπῆρε, τὰ ὑποτίθουσιν εἰς τὰ παῖδιά· καὶ αὐτὴ ἀποθανῇ κἀνένα ἀπὸ τὰ παῖδιά της ἀνήλικον, δὲν τὸ κληρονομεῖ, αὐτὴ καὶ ὁ Πατέρας τῶ παραγγείλῃ· καὶ ἐπάνω εἰς τῷ νὰ παιδίσκῃ τὴν παῖδίσκῃν, τὴν ὁποῖαν παιδίσκῃν ἐκεῖνη ὅπῃ ὑπανδρῶθῃ, πρὶν νὰ περάσῃ ὁ πένθιμος χρόνος.

Ἐκεῖνη ὅπῃ εἶναι αὐτεξούσια, καὶ εἶναι κάτω ἀπὸ τὰς κέ. χρόνους, καὶ θέλει νὰ δούτεροῦπανδρῶθῃ, μὲ τὸ θέλημα τῆ Πατρός της νὰ ὑπανδρῶθῇ· εἰ δὲ ἀπέθανον ὁ Πατέρας της, μὲ γνώμῳ τῶν συγγενῶν της· ἡ δὲ τελεία εἰς τὴν ἡλικίαν εἰς τὸ δούτερογαμῆσαι δὲν χρειάζεται τῆ Πατρός της τὴν συμφωνίαν, εἰ δὲ ἐναντιώνεται εἰς τὰς συγγενεῖς, ὁ Ἀρχὸν νὰ κείνῃ τὴν καλλιτέραν γνώμῳ, καὶ ἐὰν εἶναι ἴσιοι οἱ μνηστῆρες εἰς τὸ γένος, καὶ εἰς τὰ ἐπιτηδύματα ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπῃ θέλῃν οἱ συγγενεῖς, καὶ ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπῃ θέλει ἡ Γυναῖκα, προτιμᾶται τὸ θέλημα τῆς Γυναίκος.

Περὶ Προγαμίας δωρεᾶς.

Εἰὰν ἡ Μήτηρ δούτεροῦπανδρῶθῃ ἐντὸς τῆ πυνθίμου χρόνου, κοντὰ ὁ τίτ. ἰδ. καὶ α. πῶ δὲν ἐξουσιάζει τίποτε πόσον ἀπὸ τὴν προγαμίαν δωρεάν, ὅσον καὶ ἀπὸ ὅσα ἄλλα τὴν ἔχουσιν ὁ ἀποθανὼν Ἄνὴρ αὐτῆς, χρεωσθεῖ ἀκόμι νὰ ἀφίῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν παιδίων της τὴν ἡμισυ ἀπὸ ὅσῳ περιουσίαν ἔχει αὐτὴ, καὶ πρὸς τέτοις μῆτε κληῶν, μῆτε λεγάτων, μῆτε ἄλλων

λιν δωρεάν ἐξ αἰτίας θανάτου ἢμπορεῖ νὰ ἔχη αὐτὴ, ἀλλ' ὅλα ἀνήκουσιν εἰς τὰς κληρονομίας· εἰ δὲ καὶ τὴν ἡλικίαν ἢ τὴν ἀπαισίαν, ὅλα τὰ χαρίσματα τῆ Ἀνδρός της, ὅπῃ εἶπαμεν, περιέρχονται εἰς τὰ δέκα πρόσωπα τῶν κληρονομῶν τῆ Ἀνδρός της, τὰ ὁποῖα εἶναι ταῦτα, Υἱός, Θυγάτηρ, Ἐγγονός, Ἐγγόνῃ, Πατήρ, Μήτηρ, Πάππος, Μάμμη, Ἀδελφός, Ἀδελφή· εἰ δὲ καὶ δὲν ὄρεθῇ κἀνένα ἀπὸ τῶν, πηγαίναν εἰς τὸ Ταμεῖον. Ἰδὲ τῷ πλατύτερον εἰς τὸ περὶ Κληρονομίας. Ὅταν δὲ, ὑπανδρῶθῃ μετὰ τὸν πένθιμον χρόνον, ὅλα τὰ χαρίσματα ὅπῃ ἔχουσιν ὁ πρῶτος Ἄνδρας, παρευθὺς τὰ κερδαίνειν τὰ παῖδιά της, ὅπῃ ἐγέννησε μετ' ἐκεῖνον, καὶ καμμίαν ἐξουσίαν δὲν ἔχει νὰ προτιμήσῃ τὸ ἓνα, καὶ τ' ἄλλα νὰ ἀτιμάσῃ· διότι ὅλα ἐξ ἴσου τὰ ὕβρισε μὲ τὴν δευτερογαμίαν, καὶ διὰ τῷ ὅλα τὰ χαρίσματα ὅπῃ ἔλαβε πρὸ τῆ Γάμου εἶναι εἰς τὴν δεσποτείαν τῶν παίδων, ὁμοίως καὶ ἡ δεσποτεία τῆς προγαμίας δωρεᾶς ὅλη εἰς τὴν θυγατέρα ἔρχεται. Μοναχὴ ἡ χρῆσις εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Μητρός ἕως ὅπου ζῇ· καὶ εἰ μὲν προαποθανῇ ἡ Μήτηρ, κληρονομεῖ ἡ Θυγάτηρ ὅλῳ τὴν Προγαμίαν δωρεάν· εἰ δὲ ἀποθανῇ ἡ Θυγάτηρ, κληρονομεῖ ἡ Μήτηρ τὸ μέρος, ὅπου τῆς τυχαίνει ἀπὸ τὴν συμφωνίαν τῆς ἀπαιδίας· τὸ δὲ λοιπὸν νὰ κληρονομοῦν οἱ κληρονόμοι, ὅπου τοὺς δίδει ὁ νόμος νὰ εἶναι κληρονόμοι· διότι ἡ Μήτηρ ἐὰν ἄλλε ξένε τινός, καὶ ὅχι τῶν παίδων, δώσῃ μέρος τι ἀπὸ τὴν Προγαμίαν δωρεάν, ἢ μερικὰ πράγματα ἀπ' αὐτὴν, ἢ καὶ ὅλῳ τὴν Προγαμίαν αὐτῆς δωρεάν χαρίσῃ, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον τὴν ἀποξενώσῃ, πρὸ τοῦ νὰ δευτεροῦπανδρῶθῃ, φανερόν εἶναι, ὅτι ὅλα ἐκεῖνα ὅπου ἔχουσιν ἀπὸ τὴν Προγαμίαν δωρεάν, πέρνονται ὀπίσω μὲ τὸ νὰ δευτεροῦπανδρῶθῃ· καὶ οὐδὲ τότε πάλιν μεταγυρίζεται ἡ δωρεὰ ἐκεῖνη ὀπίσω τῆς ὥρας, ἀλλ' ἀπομένει ἡ ὑπόθεσις κρεμασμένη· καὶ ἐὰν ζήσῃν, καὶ αὐξήσῃν τὰ παῖδιά, μεταγυρίζεται χωρὶς ἄλλο εἰς τὰ παῖδιά τὸ γινόμενον· διότι ὅλῳ τὴν δεσποτείαν τῆς Προγαμίας δωρεᾶς εἰς τὰ παῖδιά τὴν δίδει, καὶ εἰς τὴν Γυναῖκα δὲν μεταγυρίζει τίποτε, ἐὰν κάμῃ τίποτε διὰ βλάβῳ τῶν παίδων. Εἰ δὲ καὶ ἀποθανῇ ὅλα προήτερα ἀπὸ τὴν μάναντες, τότε μένει ἡ σωματῆρα ἐκεῖνη βεβαία, καὶ ἐδὲ τότε ὁλόκληρος, ἀλλὰ τὸ μερικὸν ὅπῃ τῆς τυχαίνει ἀπὸ τῆ συμφωνίας τῆς ἀπαιδίας, ἐκεῖνο ἀπομένει βέβαιον εἰς ἐκεῖνον ὅπῃ τῆ ἔχουσιν, ἢ κατὰ ἄλλον τρόπον τὸ ἀποξενώσῃ, καὶ κατὰ ἓνα τρόπον τὸ σωματῆρα εἶναι βέβαιον, καὶ κατ' ἄλλον πάλιν ἀβέβαιον· δηλονότι ὅσον τῆς Μητρός ἀπὸ τὸ ἐξ ἀπαιδίας μέρος, ἐκεῖνο εἶναι βέβαιον, ὅσον δὲ πέμπεται εἰς τὰς κληρονομίας τῶν παίδων ἀβέβαιον εἶναι, πάρεξ αὐτῆς ὄρεθῇ μόνῃ ἡ Μήτηρ κληρονόμος τῶν παίδων, καὶ ὅχι ἄλλος, τότε ἔχει τὸ βέβαιον.

Τὰ παῖδιά, ὅπῃ διὰ καμμίαν αἰτίαν δὲν κληρονομήσῃ τὰς γονεῖς τους, ὅμως τὰ γαμικά κέρδη, ὅσα δηλαδὴ κερδίζει ἡ Μήτηρ αὐτῶν ἀπὸ τὸν Πατέρα της, καὶ ὁ Πατήρ ἀπὸ τὴν Μητέρα της ἐν τῷ καιρῷ τῆ Γάμου, τὰ λαμβάναν, καὶ τὰ ἔχον· διατὶ ὁ Νόμος εἶναι πλέον δυνατός, ἀπὸ μίαν γνώμῳ ἐνός. Διὰ τῷ ἐκεῖνο τὸ κέρδος ὅπῃ ὁ Νόμος δίδει ἐνός ἀνδράπε, μία ἰδιωτικὴ γνώμη δὲ ἢμπορεῖ νὰ τὸ ὑσερήσῃ.

Τὸ μερτικόν ὅπῃ λέγεται εἰς τὰ γαμικά κέρδη ὅξ ἀπαιδίας, ὅταν διπλαθὴ μία Γυναῖκα συμφωνῇ μετὸν Ἄνδρα, ὡσανὶ ἀποθανῇ χωρὶς παιδί, νὰ κερδαίνῃ ἡ Γυναῖκα τὸ ἥμισυ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς. Λόγῃ χάρι. εἰρέσθῃ ἡ Προγαμιαία δωρεὰ ἅ. φλωρία, ἔχει παιδία πέντε, εἰς καθέ σὺα πίπτει φλωρία σ'. μερτικόν. Εἶναι λοιπὸν τὸ ἥμισυ ὅξ ἀπαιδίας μερτικόν εἰς καθέ σὺα ἀπὸ αὐτῆ φλωρία ρ. τὸ ἥμισυ τῶν σ'. εἶναι τὰ ρ. τὰ ὅποια ἐσυμφωνήθῃ νὰ κερδήσῃ ἡ Μήτηρ ὅξ ἀπαιδίας τὸ ἥμισυ. Τὸ ἴδιον εἶναι αἰσῶς καὶ συμφωνηθῇ τὸ τρίτον, ἢ ἄλλο τίποτες· κατὰ τὸν ὅμοιον τρόπον σοχάσῃ καὶ εἰς τὸν Ἄνδρα, αὐτὸν συμφωνηθῇ διὰ τὴν ποροῖκα, νὰ γίνῃ.

Ἡ Γυναῖκα, ὅπῃ δὲν φέρεται ποροῖκα εἰς τὸ σῆτι τῆς Ἀνδρός, δὲν ἡμπορεῖ νὰ λαμβάνῃ τίποτες ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Ἀνδρός διὰ μέσῃ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, ὁμοίως καὶ ὁ Ἄνθρωπος ὅπῃ δὲν δώσει τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν, δὲν πέρνει τίποτες ἀπὸ τὴν περιουσίαν τῆς Γυναίκος, ἔξω αὐτῇ τῇ χαρίσῃ αὐτῇ, ἢ αὐτῇ τῇ ἀφίκῃ τίποτες.

Νομοθετοῦμεν διὰ τὰ ἄλλα πράγματα τῶν παιδίων· ὕστερα ἀπὸ τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν, εἰς τὸν θάνατόν τε, καὶ ἀρσενικὸν εἶναι, καὶ ἀνδρικόν, κάμειν διαθήκην, κατὰ τὴν διαθήκην νὰ τὰ πέρνει οἱ γεγραμμένοι· καὶ εἰς τὸ δὲν ἐμποδίζεται νὰ γράψῃ τὴν Μιτέρα κληρονόμον· ἀλλὰ τὸ δίκαιον ὅπῃ τῆς δίδεται ἐναντίον τῆς διαθήκης, εἰς δὲν τῆς ἀφίκῃ τὸ παιδίον τῆς· ἢ καὶ τὸ ἐναντίον αὐτῇ τὴν κάμῃ ἀπόκληρον, νὰ φυλάττεται χωρὶς ἄλλο· εἰ δὲ χωρὶς διαθήκην ἀποθανῇ, εἰς ἔχῃ παιδία, τὰ παιδία κληρονομεῖν τὸ μερτικόν τε· εἰ δὲ παιδία δὲν ἔχει, οἱ Ἀδελφοὶ τε μετὰ τὴν Μιτέρα τε κληρονομεῖν, καὶ τὸ νὰ φυλάττεται ἀπαρασάλευτον, καὶ τε ἐδωτεροῦπανδρεῦθῃ, καὶ τε ὄχι.

Εἰκὴν ὅπῃ δευτεροῦπανδρεῦθῇ, ἀπὸ τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν εἰς δὲ ὅσον κληρονομεῖ ἓνα παιδί τῆς, δὲν ἡμπορεῖ νὰ πάρῃ· ἀλλὰ τὸ εἶναι κέρδος τῶν παιδίων μοναχὰ, δοσμένον εἰς αὐτὰ ἀπὸ τὸν νόμον, καὶ νὰ μὴ φαίνεται πῶς ἔρχεται ἀπὸ κληρονομίαν τῆς παιδός, ἀλλ' ἀπὸ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, ὅπῃ δὲν ἀποβάλλει τὴν φύσιν.

Καθὼς ἡ Μήτηρ, ἀφ' ἧς ἀποθανῇ ὁ Ἄνδρας, ἔχει τὴν χρῆσιν τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, καὶ αὐτὴ δὲν δευτεροῦπανδρεῦθῇ, ἓνα μερτικόν ἐνός παιδὶ κατὰ δεσποτείαν τὸ ἔχει, ἔτι καὶ ὁ Πατήρ, ὅταν ἀποθανῇ ἡ Γυναῖκα, θέλει ἔχει μερτικόν ἀπὸ τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν, αὐτὴ δὲν δευτεροῦπανδρεῦθῇ, καὶ ὄχι ὁ Πατήρ μόνον, ἢ ἡ Μήτηρ, ὅπῃ νὰ ἔχῃ παιδία, θέλει κρατῆσαι αὐτὰ, ἀλλὰ καὶ Πάππος αὐτὴ εἶναι, ἢ Μάμμη, ὡσανὶ ὅπῃ τὰ παιδία τῆς ἀποθνήσκοντες ἀφίσαν παιδία· αὐτὴ ἀποθνήσκει ἢ Μάμμη, ἢ ὁ Πάππος, ἐκεῖνο τὸ μέρος ὅπῃ ἀπομνήσκει δι' αἰτίαν θανάτου, τὴν χρῆσιν τε τὴν ἔχει, τὴν δὲ δεσποτείαν θέλει τὴν φυλάττει εἰς τὰ ἐγγονά της, ὡσανὶ νὰ εἶχε καὶ ἐδικά της παιδία· θέλει κρατῆσαι δὲ καὶ μερτικόν ἐνός παιδὶ κατὰ δεσποτείαν, αὐτὴ δὲν δευτεροῦπανδρεῦθῇ· ἀλλ' αἰσῶς καὶ δὲν ἀπομείνῃ παιδία, ἢ ἐγγόνια, θέλει κυριεύσει ὅλα ἐκεῖνα, ὅπῃ τυχαῖν ἀπὸ αἰτίαν τῆς θανάτου.

Περὶ Κληρονομίας.

Ἡ Μήτηρ, ὅπῃ νὰ δευτεροῦπανδρεῦθῇ, εἰς ἀποθανῇ κανένα ἀπὸ τὰ παιδία τῆς χωρὶς διαθήκην, καὶ χωρὶς παιδία, εἴτι τῇ ἐπέσει μερτικόν ἀπὸ τὰ χαρίσματα ὅπῃ τῆς ἐχαρίσθησαν πρὶν τῇ Γάμῃ, καὶ εἴτι ἐκληρονομήσῃ ἀπὸ τῆς Πατρός τε τὰ πράγματα, τὰ κληρονομεῖ αὐτὴ χωρὶς ἄλλο κατὰ τὴν χρῆσιν, κατὰ τὴν δεσποτείαν δὲ διαφυλάττει αὐτὰ διὰ τῆς Ἀδελφῆς, ἢ τῆς Ἀδελφῆς αὐτῆς· ἐκεῖνα δὲ, ὅπῃ νὰ ἀποκτήσῃ ἀπὸ ἄλλας αἰτίας τὸ ἀποθανὸν παιδίον, τὰ κληρονομεῖ διὰ λόγου τῆς κατὰ δεσποτείαν· εἰ δὲ καὶ κάμῃ διαθήκην ὁ Υἱός της εἰς τὸν θάνατόν τε, εἴτι καὶ αὐτὴ τῆς ἀφίκῃ εἰς τὴν διαθήκην, ἐκεῖνο κληρονομεῖ μόνον καὶ κατὰ δεσποτείαν.

Ἡ Μήτηρ τὴν ἀνατροφὴν ὅπῃ ἀνατρέφει τὰ παιδία τῆς δὲν ἡμπορεῖ νὰ τὴν ζητήσῃ· ἀλλ' ὅ,τι ἐξοδιάσῃ καλῶς εἰς τὰ πράγματα τῶν παιδίων τῆς διὰ κυβέρνησιν, τὰ ζητεῖ.

Ἡ διάταξις τῆς νόμου δείξει, ὅτι οἱ Πατέρες ὅπῃ ἔχῃ δευτέρας Γυναῖκας, τὰ πράγματα τῆς πρώτης Γυναίκος αὐτῶν νὰ τὰ φυλάττῃ σῶα, καὶ ἀνεκλειπῇ, διὰ τὰ παιδία ὅπῃ ἐγέννηταν μετὰ ἐκεῖνην, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ κανένα ἀπὸ τὰ παιδία τῆς, ἢ ἄλλος τινὰς ὡς ἐκ προσώπου τῶν παιδίων νὰ εἰπῇ πρὸς αὐτὸν λόγον ἀδιάντροπον, ἢ ἀφορμὴν κατηγορίας.

Σχόλιον.

Κάμνει χρεια νὰ ἰξόρῃ καθε σὺας, ὅτι ὅταν εἶναι τὰ παιδία εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Πατρός, τότε γνέται τὸ· εἰ δὲ καὶ εἶναι αὐτεξέσια τὰ παιδία, ἀφ' ἧς ἀποθανῇ ἡ Μιτέρα τῆς, σὺα μερτικόν λαμβάνει ὁ Πατήρ τῆς ἀπὸ τὰ μερικὰ τῆς πράγματα κατὰ χρῆσιν ἕως ὅπῃ ζῇ, καὶ ὡσανὶ ἀποθανῇ πάλιν τὰ ἐξουσιάζῃ τὰ παιδία, καθὼς εἰς τὸ περὶ κληρονομίας ἐγράφη πλατύτερον· ἐκεῖ ὅπῃ λέγει, εἴχετις Γυναῖκα παῖδας, καὶ τὰ ἐξῆς.

Εἰ δὲ τινες δὲν ἐχαρίσθησιν εἰς τὸν πρῶτον γάμον, καὶ ἔλθῃ εἰς δεύτερον, εἰ μὴ καὶ δὲν ἔχῃ παιδία ἀπὸ τὸν πρῶτον γάμον, δὲν ἔχῃ καμμίαν ἐξέτασιν διὰ τὴν δεύτερογαμίαν, ἀλλ' εἰς εἶναι Ἄνδρες χωρὶς καμμίαν ἐξέτασιν ὑπανδρεύονται· εἰ δὲ Γυναῖκες δὲν δύνονται νὰ ἔλθῃ εἰς δεύτερον γάμον, εἰς δὲν περάσῃ ἓνας χρόνος, εἰ δὲ μὴ, ἄς ἰξόρῃ, ὅτι αὐτὴ κάμειν ἀλλέως, καὶ πρὶν νὰ περάσῃ ὁ πένθιμος χρόνος δευτεροῦπανδρεῦθῃ, ἔχῃ νὰ παιδεύθῃ, ἀλλέως μὲν ἐκεῖνα ὅπῃ δὲν ἔχῃ παιδία, καὶ χωρὶς ἄλλο διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς δευτερογαμίας ἀτιμάζεται ἢ Γυνή, καὶ δὲν πέρνει τίποτε ἀπὸ τὰ ὅσα τῆς ἐτύχαινε νὰ πάρῃ ἀπὸ τῆς πρώτης Ἀνδρός· ἔπε τὴν προγαμιαίαν δωρεάν κερδαίνει, ἔπε τῇ δούτερᾳ Ἀνδρός, ὅπῃ πάρῃ, τῇ δίδει περισσώτερον ἀπὸ τὸ τρίτον μέρος τῆς πραγμάτων τῆς, ἀλλὰ μήτε ἄλλῃ καμμίαν χάριν, ὅπῃ νὰ τῆς χαρίσῃ κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τῆς ἐξωτὴν κερδαίνει· ἔπε ἄλλῃ χάριν ὅπῃ νὰ τῆς χαρίσῃ κανεὶς εἰς τὸν θάνατόν τε τὴν κερδαίνει, ἀλλὰ ταῦτα πάντα τὰ κληρονομεῖν οἱ

οἱ κληρονόμοι τῶ ἀποθανόντος ἄνδρος αὐτῆς, ἢ συγκαληρονόμοι αὐτῶν, ὅσοι τὴν τυχαίνει νὰ κληρονομήσῃ τὸν πρῶτον τῆς Ἄνδρα, καὶ αὐτὴ δὲν κερδαίνει τίποτε ἀπ' αὐτῶν· ἀλλ' ἂν εἶναι καὶ ἄλλοι γεγραμμένοι εἰς τὴν διαθήκην κληρονόμοι, ἐκεῖνοι τὰ κληρονομῶν, καὶ αὐτὴ ἐδεποσῶς δὲν λαμβάνει τίποτε ἀπὸ ὅσα τῆς ἐχάρισσε, καὶν τε ὁ πρῶτος Ἄνδρας, καὶν ἄλλοι τινὲς ξένοι· ἢ δὲ Αὐθεντία νὰ μὴ πέρνῃ τίποτε ἀπ' αὐτῶν, διὰ νὰ μὴ φανῇ πῶς θέλουντες νὰ κερδαίνῃ ἡ Αὐθεντία, νομοθετῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ ὅσα μὲν χαρίσματα ἔχει ἀπὸ ξένων, τὰ κληρονομῶν ἄλλοι, ὅσα δὲ ἔχει ἀπὸ τὸν πρῶτον τῆς Ἄνδρα, καὶ παρθεὺν ἀπ' αὐτῶν, τὰ κληρονομῶν οἱ Συγγενεῖς ὅπως ἀφήσῃ ὁ πρῶτος τῆς Ἄνδρας, ἕως δέκα ποσώπα, ταῖς εἰς αἰώνους, καὶ κατιόντας, καὶ τὴν ἐκπλαγίαν ἕως β'. βαθμῆς.

Οἱ δὲ βαθμοὶ νὰ φυλάττωνται κατὰ τὴν τάξιν τῶν· εἰ δὲ καὶ δὲν εἰσπνεῖται κανεὶς ἀπὸ τῶν, τότε γίνονται Αὐθεντικά· ἀλλ' ἔτε τὴν συγγενεῖς αὐτῆς νὰ κληρονομῇ, ἔτε νὰ σεβαίνῃ κληρονόμος εἰς τινὰ ἀπὸ τῶν Συγγενεῖς αὐτῆς χωρὶς διαθήκην, περισσότερον ἀπὸ ἐκεῖνος ὅπως εἶναι γ'. βαθμῆς, ἀλλ' ἕως αὐτῆς νὰ σέκη ἡ διαδοχὴ αὐτῆς· οἱ μακρύτεροι δὲ ἀπὸ τῶ γ'. βαθμῆς ἐδικοί τῆς, ἄλλας μακρύτερας Συγγενεῖς ἔχον κληρονόμους, καὶ αὐτὴ εἶναι ἀπόκληρος· εἰ δὲ καὶ ἔχει παῖδια, δυνάται νὰ παρακαλέσῃ τὸν Βασιλέα νὰ ἐλθῇ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων· πλὴν εἰὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ ὠφέλειαν ἀπὸ τῶν Βασιλείων, καὶ νὰ ἐλθῇ δωρεῶν καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τιμωρείας, εἰς τὰ παῖδια, ὅπως ἔχει ἀπὸ τὸν πορῶτερον Ἄνδρα χαρίζει τὸ ἥμισυ ἀπὸ τῶν περισσίων τῆς, χωρὶς καμμίαν αἰτιολογίαν δίδυς ὅπως νὰ θελήσῃ νὰ δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων· καὶ εἶναι εἰς τὸ ἐξῆς τὰ παῖδια τῆς κίριοι ὀφεισασαὶ κατὰ τὴν τῶν χρησιν, καὶ δεσποτεῖαν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς περισσίας τῆς, καὶ αὐτὴ δὲν ἔχει νὰ κάμῃ πλέον τίποτε εἰς ἐκεῖνα, καὶ τὰ μοιράζον ὅλα ὅσα ἴσῃ τὰ παῖδια τῆς, καὶ εἰὰν ἀποθάνῃ κανεὶς ἀπὸ αὐτῶν, καὶ ἀφήσῃ παῖδια, τὰ πέρνουν χωρὶς ἄλλο τὰ παῖδια τῶν· εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παῖδια, οἱ Ἀδελφοὶ τῶ πέρνουν τὸ μερικόν τῶν· εἰ δὲ ἀποθάνῃ ὅλα πορῶτερα ἀπὸ τῶν Μητέρων τῶν, νὰ ἔχῃ καὶ αὐτὴ ἡ ταλαίπωρος παρηγορίαν, πέρνοντας πάλιν τὰ πράγματά τῆς ὀπίσω μόνον· καὶ ταῦτα λέγομεν αὐτὴν ἀποθάνῃ χωρὶς διαθήκην τὰ παῖδια· εἰ δὲ ἀφήσῃ διαθήκην νὰ τὰ κληρονομήσῃ ἄλλοι, ἐκεῖνοι τὰ κληρονομῶν· διότι ἐκεῖνα ὅπως ἔδωκε μὴν φορὰ ὁ νόμος, δὲν ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν ἐμποδίσῃ νὰ μὴ τὰ γράφῃ εἰς τὰς διαθήκας, καὶ νὰ τὰ ἀφίενῃ εἰς τὸν θεόν· εἰὰν δὲ καὶ ἀκατερέσῃ τὸν χρόνον ἡ Γυναῖκα, καὶ ἔτ' ἐλθῇ δωρεῶν ἀπὸ τῶν παιδίσκων ὅπως πορεύομεν, καὶ τότε δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων, καὶ καταφρονήσῃ τὸν πρῶτον γάμον, εἰὰν δὲν ἔχῃ παῖδια, ἄς τὸ εἶπῃ πάλιν ὅλον, δὲν ἔχει καμμίαν κατάκεισιν διὰ τῶν· εἰ δὲ ἔχῃ παῖδια, καὶ τὰ ἀτιμάσῃ, καὶ καταφρονήσῃ αὐτὰ, καὶ δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων, παρθεὺς ὁ νόμος τῶν ἀποσερεῖ ἀπὸ ὅλαις ταῖς χάραις ὅπως τῆς ἐχάρισσε ὁ Ἄνδρας τῆς πρὶν τὸν γάμον, καὶ ὑπερα ἀπὸ τὸν γάμον, εἰς τὴν ζώοντα καὶ εἰς τὸν θάνατον τῶν, καὶν τε εἰς τὴν διαθήκην τῆς ἀφῆσε τίποτε· Ὅλα ταῦτα λοιπὸν πέρνοντας ἀπὸ λόγου τῆς εἰὰν δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων, κατὰ τὴν δεσποτεῖαν δηλαδὴ, νὰ μὴ τὰ ὀφεισάσῃ, ἀλλὰ μόνον νὰ τὰ ὑπηρετῇται,

καὶ

καὶ νὰ τὰ ἔχῃ ἕως ὅπως ζῇ· ἢ αὐτὴ εἶναι πράγματα νὰ τρώγῃ τὸν καρπὸν τῶν ἕως ὅπως ζῇ, καὶ ὑπερα ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς νὰ ὀφεισάσῃ τελείως τὰ παῖδια ὅπως ἔκαμε μὲ τὸν πρῶτον Ἄνδρα· καὶ ταῦτα νοῦνται καὶ εἰς Ἄνδρας, καὶ εἰς Γυναῖκας τὰ ἐπιτίμια, ἦγον αἱ παιδίσκεις, τὴν μὲν Ἄνδρος διὰ τὴν προῖκα νὰ μὴ τὴν ὀφεισάσῃ, τῆς δὲ Γυναίκης διὰ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, διὰ νὰ μὴ ἔχῃ ὀφειλὴν νὰ τὰ ἀποξενώσῃ οἱ Γονεῖς τὰ πράγματα ὅπως τυχαίνον νὰ τὰ κληρονομήσῃ τὰ παῖδια τῶν, καὶν τε ἀπὸ πορῶν, καὶν τε ἀπὸ προγαμιαίαν δωρεάν· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀποξενώσῃ τίποτε, παρθεὺς νὰ τὰ πληρῶνῃ ἀπὸ ἐδικὰ τῶν πράγματα· ὅχι πῶς τὴν ἐμποδίζει νὰ κάμῃ εἰς τὸν θεόν, ἀλλὰ νὰ μὴ τὴν σύρῃν τὰ παῖδια εἰς τὸ ὑπερον, καὶ τὰ γυροῦν· διότι ἐντρέπεται ὁ νόμος νὰ κατασῇ τὰ παῖδια σωφρονιστῶν τῶν Γονέων· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν διδάσκει νὰ ἔχῃ ἐντροπὴν, καὶ δολάβειαν εἰς τὴν Γονεῖς, τῶν δὲ Γονεῖς φοβερίζῃ νὰ μὴ πέρνῃ τίποτε ἀπὸ τὰ πράγματα τῶν παιδίων· διὰ τὴν αἰσχύνην ἀπὸ τῶν τῶν νόμων, ὅτι ὅποιος ἀγοράσῃ τίποτε πράγμα ἀπ' αὐτὰ ἀπὸ τῶν πορῶν Γονεῖς, ἢ λάβῃ χάριν, ἢ ἄλλο τίποτε σιωπῶν λαγμὰ καμῇ, εἶναι ὅμοια μὲ τὰ ἄγραφα, καὶ ἄπρακτα πράγματα, καὶ δὲν θέλει τὸν ὠφελήσῃ διατίποτε, διότι θέλῃ ἐδικηθῇ ἕως τὸ ὑπερον ἀπὸ τὰ παῖδια· ἢ ἂν ἀποθάνῃ τὰ παῖδια, ἀπὸ τῶν κληρονόμων τῶν, καὶ διαδόχους ὅπως ἀπομείνῃ διαδόχοι ἀπὸ τῶν κληρονόμων τῶν παιδίων· διότι δὲν θέλῃ παύσῃ οἱ πορῶν κληρονόμοι τῶν παιδίων νὰ ζητῶν τὰ πράγματα τῶν παιδίων ἀπὸ τῶν Γονεῖς, ἕως νὰ περάσῃ οἱ λ'. χρόνοι, καὶ τότε γίνονται Οἰκοκυραῖοι εἰς τὰ πράγματα.

Καὶ ὁ χρόνος μετρεῖται, ἀφ' ὅτου γένῃ οἱ παῖδες αὐτεξέστοι· παρέξ ἀνίσως καὶ βοηθήσῃ ἀκόμι καμμία ὀψελὴς ἡλικία· αὐτὰ δὲ τὰ γαμικά κέρδη ἔρχονται εἰς ὅλα τὰ παῖδια ὅμοια, ὅπως εἶναι ἀπὸ τὸν πρῶτον γάμον· ὅτι δὲν ἀφίνομεν τῶν Γονεῖς νὰ κάμῃ ἐκεῖνο ὅπως θέλῃ νὰ μοιράζῃ ἀλόγως, καὶ εὐδὲς νὰ δίδῃ, καὶ ἄλλο παιδί νὰ ἀτιμάζῃ, ὅτι ὅλα τὰ παῖδια ὁμοίως ἀτιμάσθησαν μὲ τῶν δώτερων γάμων.

Εἰὰν ὁ Ἄνδρας δώσῃ τῆς Γυναίκης πρᾶγμα, ἢ Γυναῖκα τῶ Ἄνδρος εἰς χρῆσιν, δυνάται νὰ τὸ ἔχῃ, ὅταν δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων παρέξ μόνον εἰὰν ῥηπῶς εἶπῃ ἐκεῖνος ὅπως τὴν ἀφήσῃ εἰς τὸν θάνατον τῶν· τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, καὶν Ἄνδρας εἶναι, καὶν Γυναῖκα, ὅτι, ἂν δὲν ὑπανδρῶθῃ νὰ τὸ ἔχῃ· εἰ δὲ ὑπανδρῶθῃ ἐκεῖνος ὅπως λάβῃ τὸ πρᾶγμα εἰς χρῆσιν, νὰ λύεται ἡ χρῆσις, καὶ νὰ μεταγυρίζῃ εἰς τὴν δεσποτεῖαν τῶν κληρονόμων, καὶ τότε ὡς ἂν δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων, δὲν μετέχει πλέον ἀπὸ τὸ πρᾶγμα.

Περὶ Μοιχοδομίας.

Ἡ Γυναῖκα ὅπως νὰ πέσῃ εἰς μοιχείαν εἰς τὸν πένθιμον χρόνον, καὶ νὰ ἐγκασθῇ, σερεῖται τῶ ὑποβόλῃ, καὶ τὸ πέρνουν οἱ κληρονόμοι τοῦ Ἄνδρος τῆς.

Ὅτι ὁ νόμος ἐκεῖνος ὅπως δώτῃ δωρεῶν ἀπὸ τῶν ἀτιμίων ἐμποδίζοντας νὰ μὴ πάρῃν τίποτε ἀπὸ τὰ χαρίσματα τῶν Ἀνδρῶν τῶν, ἐκεῖνος ὅπως μοιχοδοθῇ δὲν ἐμποδισεν.

Ἡ.

Ἡ Γυνὴ ὅπῃ νὰ δουτεροῦπανδρόδῃ, καὶ νὰ ἔχῃ παιδίᾳ ἀπὸ τὸν πρῶτον Ἄνδρα, χάνει τὴν δευτεροεῖαν τῆς ὑποβολῆς, δηλαδὴ δὲν τὸ ἐξουσιάζει ὡς ἐδικὸν τῆς πράγματι νὰ τὸ ἔχῃ, τὰ θεώρητρα δὲ, δὲν τὰ χάνει, μόνον τὰ ἔχει ἐδικὰ τῆς, καὶ τὰ ἐξουσιάζει.

Ἀνίσως καὶ πρὸ τῆς νὰ τελειώσῃ ὁ πένθιμος χρόνος γεννήσῃ ἡ Γυνὴ αὐτὴ πρὸς τὸ τέλος τῆς χρόνῃς, ὅπῃ νὰ εἶναι φανερόν, ὅτι τὸ παιδί νὰ μὴ εἶναι ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα Ἄνδρα τῆς, ἀποφασίζομεν τελείως νὰ ὑστερῇται ἀπὸ τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς, καὶ κατὰ τὴν δευτεροεῖαν, καὶ κατὰ τὴν χρῆσιν.

Περὶ τρίτης Γάμῃς.

Ὅτι περὶ γ'. Γάμῃς συνοδικὸς Τόμος ἐκαλλιγραφήθη εἰς τὸν καιρὸν τῆς Βασιλείας Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, καὶ τῆς πενθέρᾳ αὐτῆς Ῥωμανῆς, καὶ ἐκυρώθη, καὶ ἐβεβαιώθη, καὶ μετὰ τὴν συνοδικὴν ἐπογραφὴν τῶν Βασιλέων· καὶ πᾶς μὲν λέγει πῶς εἶναι συγχωρημένος, πᾶς δὲ πάλιν πῶς εἶναι ἀσυγχώρητος· διότι ἐκεῖνος ὅπῃ ἐφθασαν τὰς μ'. χρόνους, καὶ δουτεροῦπανδρόδῃσαν, καὶ παιδίᾳ δὲν ἔκαμαν, τὰς συγχωρεῖ νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς γ'. Γάμον, μήπως καὶ κάμῃ παιδίᾳ· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ εἶναι λ'. χρόνων τὰς συγχωρεῖ καὶ αὐτὰς διὰ τὴν ἡλικίαν· πάλιν καὶ τέτῃς καὶ ἐκεῖνος μετὰ κανόνα Ἐκκλησιαστικόν· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ φθάσουν τὰς μ'. χρόνους, καὶ τὰς περάσῃ, μετὰ κανόνα τρόπον δὲν εἶναι συγχωρημένος ὁ γ'. Γάμος· εἰ δὲ ἔχουν παιδίᾳ, ἔτε εἰς τὰς τεσσαράκοντα χρόνους δὲν εἶναι συγχωρημένος.

Εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν ἐγράφθη νόμος, καὶ ἐβεβαιώθη παρὰ τῆς ὁσεβεσάτης Βασιλέως Ἰσινιανῆς, ὁ ὁποῖος νόμος δίδει θέλημα εἰς ὅσας θέλῃ νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς δ'. Γάμον· καὶ ἴσως νὰ ἐσοχάσθησαν, πῶς συμβαίνει εἰς πολλὰς καὶ ἔρχονται εἰς γ'. Γάμον, καὶ ἀκόμη εἶναι νέοι, καὶ ἀποθνήσκουσι καὶ ἡ τρίτη Γυναῖκα, καὶ μετὰ νὰ εἶναι νέοι, καὶ ἔσονται νὰ μὴ τὰς συγχωρῇ ὁ νόμος νὰ πάρῃ τετάρτην Γυναῖκα, ξεπύτῃ εἰς ἄλλα μεγαλύτερα ἁμαρτήματα, μὴ δυνάμενοι νὰ ὑπομείνῃ τὸν πόλεμον τῆς σαρκός. Ἐπρεπε λοιπὸν καὶ ἡμεῖς ὡσανὺ νὰ ἡμεῖς κοινωνοὶ τῆς αὐτῆς φύσεως καὶ ἀδυναμίας, νὰ ἐκείνων εἰς τέτῃς τὰς νόμους τῶν Παλαιῶν· ἀλλὰ βλέπομεν ἄλλον νόμον Θεϊκόν, καὶ Ἀγίων Ἀνδρῶν ὅπῃ μᾶς ἐμποδίζει εἰς τὸτο. Διὰ τὸτο ἡ ἡμετέρα Γαλλυότης θέλῃ νὰ βάλῃ σαλιβάει εἰς τὰς ὀξαπλωμένας ἐπιθυμίας τῶν ἀκρατῶν καὶ σαρκικῶν ἀνθρώπων, ποσῶτον ἐμποδίζει ἐκεῖνος ὅπῃ θέλῃ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν δ'. Γάμον, ὅσον καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ ἦλθον εἰς γ'. Γάμον εἰς τὰς Ἐκκλησιαστικὰς κανόνας τὰς παραπέμπει, εἰς πόσον λοιπὸν, ὅτι τὰ αὐτὰ δικαιώματα νὰ ἔχῃ καὶ ὁ γ'. ὅσα καὶ ἐπὶ τῆς β'. Ἄς ἰξούρη λοιπὸν καθεὶς εἷας, ὅτι εἴ τις πολυήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς δ'. Γάμον, ὁ ὁποῖος δὲν λογίζεται Γάμος, ὅχι μόνον δὲν θέλει λογισθῇ ὁ ποιῶν διὰ ἑδὲ τίποτες, καὶ τὰ παιδία ὅπῃ γεννηθῇ ἀπὸ τὸν ποιῶν Γάμον δὲν θέλῃ λογισθῇ διὰ γνήσια, ἀλλὰ κανονίζονται καὶ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ παιδεύονται καὶ ἀπὸ τὴν Αὐθεντείαν ὡσανὺ τὰς πόρνης, καὶ χωρίζονται.

Πε-

Περὶ Παλλακῆς.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ τῆς Παλαιᾶς εὐρήκαμεν συγχωρημένῃ τὴν ἀντάμωσιν τῆς παλλακίδος, δὲν μᾶς ἐφάνη καλὸν νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἀζήγητον τὴν ποιαύτῃ Νομοθεσίαν, διὰ νὰ μὴ μολυνέται τὸ γένος τῶν Χριστιανῶν μετὰ τὰς ποικίλας ἀπρεπεῖς Γάμους, οἱ ὁποῖοι δὲν διαφέρουσι ποσῶς ἀπὸ τὰς πορνείας. Διὰ τὸτο προσάσωμεν ἀπὸ τὴν σήμερον νὰ μὴ πολὺ μήνη κανεῖς νὰ ἔχῃ εἰς τὸ σπῆντί τῃ παλλακίδα, μόνον εἰς ἀγάπῃ νὰ τὴν ἔχῃ, νὰ τὴν σεφανώδῃ καθὼς ὀρίζεν οἱ Θεῖοι Νόμοι· εἰ δὲ λέγῃ πῶς δὲν εἶναι ἀξία διὰ νὰ ὀνομαθῇ Γυναῖκα, νὰ μὴ ἔχῃ πλέον καμμίαν κοινωνίαν πρὸς σωστίαν, καὶ σμίξῃ ὅμῃ μετὰ αὐτῇ, ἀλλὰ ταύτῃ μὲν νὰ τὴν ἀποδιώξῃ, καὶ ἔτε νὰ πέσῃ πλέον μετὰ αὐτῇ, καὶ νὰ πάρῃ ἄλλῃ νόμιμον Γυναῖκα, τὴν ὁποῖαν λογιάζεται, πῶς εἶναι ἀξία διὰ λόγους· εἰ δὲ ἀγαπᾷ, καὶ θέλῃ νὰ περάσῃ τὴν ζωὴν τῇ ἐν σωφροσύνῃ, καὶ παρθενίᾳ, πόσον καλλίτερον.

Ἐκεῖνος ὅπῃ νὰ πάρῃ εἰς τὴν Γυναῖκα νόμιμον Κόρην τινὰ μετὰ ὄρκον, καὶ προῖκα νὰ μὴ τῇ δώσῃ, ἀνίσως καὶ παραλόγως τὴν διώξῃ, νὰ τῆς δίδῃ τὸ δ'. μέρος τῆς περιουσίας τῆς εἰς αἰτίαν τῇ διαζυγίᾳ, κατ' ὃν τρόπον καὶ ἀποθνήσκοντος βιάζεται νὰ τῆς ἀφήσῃ τὸ δ'. μέρος τῆς περιουσίας τῆς, διὰ νὰ εἶναι γνήσιοι οἱ παῖδες, ὅπῃ ἐγέννησε μετὰ ταύτῃ. Τὸτο νὰ ἐννοῇ ἀνίσως καὶ τέτα παιδίᾳ ἔχῃ μόνον, ἢ ἀπὸ αὐτὴν, ἢ καὶ ἀπὸ ἄλλῃ Γυναῖκα.

ΤΙΤΛΟΣ Η'.

Περὶ δικαίᾳ Προμῆς.

Ἡ διατετιμημένη προῖκα κινδυνεύει εἰς τὸν Ἄνδρα, ἢ γενεᾷ ζητηθῇ ἢ προῖκα εἰς ἄσπρα, καὶν τε ζῶα, ἢ ῥέχα, ἢ ἄλλα πράγματα, εἰς τὸν Ἄνδρα εἶναι ἡ ζημία, καὶν τὰ ζῶα φοβήσῃ, καὶ ἡ Γυνὴ χαλάσῃ τὰ φορέματα, ὁ Ἄνδρας πληρώνει τὰ τιμὴν αὐτῶν· τῆς ἀδιατιμῆς δὲ ἡ αὐξήσις, καὶ ἡ ὀλιγόσδεσις εἰς τὴν Γυναῖκα πίπτει, καὶ αὐτὴ λαμβάνει τῶν δέλων τὰ διάφορα· τὰς δὲ καρπὰς τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν γέναν τῶν ζώων ὁ Ἄνδρας τὰ πέρνει, ὅμως ὑπόπτερον κάμνει χρεῖα νὰ ἀποσώσῃ τὰ ζῶα, ὅσα ἦσαν ἐξ ἀρχῆς, καὶ νὰ βάλῃ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνων ὅπου φοβήσῃ ἀπ' ἐκεῖνα ὅπου γεννηθῶν· εἰ δὲ πρὶν τοῦ Γάμου φοβίση κανεῖν ἀπὸ τὰ ζῶα, ὅπῃ εἶναι διατετιμημένα, ἡ Γυναῖκα ζημιεύεται.

Αὐξήσιν ἐδῶ, καὶ ἐλάττωσιν τῆς ποικίλης λέγει ἐκεῖνος ὅπῃ γίνεται κατὰ φυσικὸν λόγον· αὐτὴ γὰρ δηλαδὴ αὐγάσις εἰς τόπον, καθὼς γίνεται ἀπὸ τὰ ποτάμια, ἢ καμμία νῆσος, ἢ αὐτὴ γένῃ δούδρα, ἢ ἄλλα τέτοια κατὰ τύχην· οἱ δὲ καλλωπισμοί, καὶ αὐξήσεις ὅπῃ γίνονται ἀπὸ τὸν Ἄνδρα εἰς τὴν προῖκα, ὅπῃ δὲν εἶναι τετιμημένη, αὐτὸς τὴν πέρνει· καὶ ἀνίσως ὁ Ἄνδρας πάρῃ προῖκα σπῆντι, ἢ πύργον τετιμημένον, χρεώ-

5εῖ

σεὶ τὴν τιμὴν, καὶ αὐτὸν ἔκαμε καλῶπισμόν, ἢ αὐξήσιν εἰς αὐτὸν, αὐτὸς περδαίνει· αὐτὸν ἐχάλασε τίποτες αὐτὸς ζημιῖται· ἀμὴν ἀνίσως καὶ πᾶρη τίποτες ἀπόκτημα τυχὸν διὰ λίτρας τρεῖς, εἴτα ζητεῖται διὰ τὸ ἀπόκτημα, αὐτὸν ἐχάλασε τὸ ἴδιον, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ ἄλλο ἀπόκτημα, διὰ τρεῖς λίτρας, καὶ ὅχι τὴν τιμὴν, ἥτοι τὰς τρεῖς λίτρας· διατὶ λέγει, ὅτι δὲν τὸ ἐπῆρε ξετιμημένον εἰς ποῖνα τῆτο, ἀλλὰ μὲ συμφωνίαν. Ἀνίσως λοιπὸν ἐχάλασε τίποτες ἀπὸ τὸ ἀπόκτημα, ἔχει αὐτὸς τὴν ζημίαν· ἀμὴν ἀνίσως καὶ δὲν τὸ ἐχάλασεν, ἀλλὰ τὸ ἐκαλλιτέρευσεν, λογαριάζει τὴν καλοσυμῶν, καὶ τὴν πέρνει, καὶ δὲν τὸ χαλᾷ εἰς τὸ χειρότερον· εἰ δὲ καὶ ἐφυλάχθῃ τὸ ἴδιον ἀβλαβὸν, δίδει αὐτὸ, καὶ δὲν καταδικάζεται νὰ δώσῃ τὰς τρεῖς λίτρας· ἀμὴν ἀνίσως καὶ τὸ ἐβλάψεν θεληματικῶς, ζημιῖται.

Περὶ τῆς ζωῆς ὅπως δίδονται Προῖκα, καὶ φορήσεν.

Εἰὰν τιμηθῶσι τὰ ζῶα, καὶ λογαριασθῶσι εἰς ποσότητα χρυσίου εἰς τὴν προῖκα, ζημιῖται ὁ ἄνδρας καὶ χρεωστῇ νὰ τὰ πληρώσῃ, ἢ τὰ ζῶα, ἢ τὴν τιμὴν τῆς· εἰ δὲ καὶ δὲν τιμηθῶσι, ἀλλὰ δοθῶσι ἀτίμητα, τῆτο μόνον χρεωστῇ ὁ ἄνδρας εἰς αὐτὰ νὰ μὴ τὰ ἀμελήσῃ, ἕτε νὰ κάμῃ κάμμιαν δολιότητα εἰς αὐτὰ, ἀλλὰ νὰ τὰ ἐπιμελήται ὅσον δύναται· καὶ εἰὰν συμβῇ τίποτες εἰς αὐτὰ, δὲν ζημιώνεται ὁ ἄνδρας.

Πρὸ τῆς νὰ γυναικὸς οἱ Γάμοι, εἰὰν ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας, δὲν πέρνει ἡ γυναῖκα τὴν τιμὴν τῆς διατιμηθέντων πραγμάτων τῆς προικὸς, ἀλλὰ τὰ πράγματα.

Ὁ ἄνδρας ὅπως νὰ πάρῃ προῖκα διατετιμημένον, τὴν διατίμησιν πιστεύεται νὰ ἔχῃ εἰς τὴν προῖκα, καὶ ὅχι τὰ πράγματα· καὶ διὰ τῆτο εἰὰν διαλυθῇ ὁ γάμος, δύναται νὰ δώσῃ τὴν τιμὴν, καὶ ὅχι τὰ πράγματα.

Καὶ ἕως ὅπως σέκει ὁ γάμος, εἶναι δυνατόν νὰ κάμῃ συμφωνίαν περὶ τῆς διατετιμημένης προικὸς, νὰ γυναικὶ ἀδιατίμητος· καὶ εἰὰν συμβῇ ζημία, ἢ διάφορον, νὰ εἶναι τῆς Γυναικὸς· ὅμως αὐτὸν ὁ ἄνδρας βλάψῃ τὰ χωράφια, κείνεται κατὰ τὴν κείσιν τῆς προικὸς.

Τὰ προικοσύμφωνα τῆς προικὸς δύναται νὰ ἀλλάξῃ, καὶ ὅταν τελειωθῇ ὁ γάμος, εἰὰν προσάξῃ ὁ πατὴρ τῆς κόρης ἔτι εἰς τὴν διαθήκην τῆς, δύναται καὶ νὰ αὐξήσῃ, καὶ νὰ ὀλιγοσύνῃ ἡ προῖκα, καὶ ὅταν τελειωθῇ ὁ γάμος.

Ὅταν τελειωθῇ ὁ γάμος, ὁ ἄνδρας ζητεῖ τὴν προῖκα ἀπ' ἐκείνου ὅπως τὴν ἔπαξε, καὶ ὅχι ἡ γυνή.

Ὅταν λαμβανῇ ὁ ἄνδρας τὴν προῖκα δὲν δίδει ἐγγυητὰς· διότι εἰς τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς δὲν δίδονται ἐγγυηταί, παρέξ μόνον αὐτὸν ἔκαμει τέτοια συμφωνία περὶ τῆς νὰ ἀρραβωνιασθῇ.

Σχόλιον.

Τὸ παρὸν Σχόλιον τῆς ρμδ'. κεφ. εἶναι ὅπως λέγει, ἐκεῖνα τὰ προνόμια ὅπως δίδονται εἰς ὅνα πρόσωπον, ἀποθνήσκοντας ἐκεῖνο τὸ πρόσωπον,

πον, σβέννυται καὶ τὸ προνόμιον· ἀμὴν ἐκεῖνα τὰ δίκαια ὅπως δίδονται εἰς ταῖς ἀγαθαῖς, εἰς ὅλας εἶναι ὅμοια· ἐβάλλθη καὶ ἐδῶ ἀπὸ λόγου μας. Παραδείγματος χάριν· ὁ νόμος ἔδωκε προνόμιον εἰς τὸν ἄνδρα, ὅποταν τῆς ζητῇ ἡ γυνή τὴν προῖκα ὅπως τῆς ἔδωσεν, ἕως ὅπως ἔχει, εἰς ἐκεῖνο καταδικάζεται νὰ πληρώσῃ, ὅσον δύπορεῖ δηλαδὴ, τῆτο τὸ προνόμιον, ἀποθνήσκοντας ὁ ἄνδρας, ἄλλος κληρονόμος τῆς δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ἔχῃ, παρέξ ὁ γίός τῆς· καὶ ὅποταν ὁ κληρονόμος δὲν εἶναι ὁ γίός τῆς, ἀλλὰ ἄλλος, τότε δὲν καταδικάζεται εἰς ὅσον ἔχει, καὶ δύπορεῖ, ἀλλὰ εἰς ὅλῃ τὴν προῖκα· διατὶ τῆτο τὸ προνόμιον καὶ ἡ φιλοτιμία ἀπὸ τῆς νόμου, εἰς μοναχὸν τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν κληρονόμον γίόν τῆς ἐχαρίσθη, καὶ ὅχι εἰς τὰς ἄλλας κληρονόμους. Εἶναι δὲ κάποια προνόμια, τὰ ὅποια εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὅπως νὰ ἀπομείνῃ μετ' ἐκεῖνα ἀντάμα ἀκολοθεῖσι, καὶ συνδύσκονται, οἷον εἰὰν εἰς τὸ χωράφι μὲς εὐγάζω νερόν ἀπὸ τὸ πηγᾶδι τῆς Γετίνης, ἐκεῖνος δὲν μὲ λέγει τίποτε ἕως τρεῖς χρόνους, εἰς τὸ ἐξῆς ἔχει τὸ χωράφι μὲς αὐτὸ τὸ δίκαιον, καὶ πλέον δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ ξεκόψῃ, καὶ αὐτὸν ἀλλάξῃ καὶ πολλὰς αὐθύντας πελάμενον, καὶ ἀγοραζόμενον, ἐκεῖνο τὸ δίκαιον ὅπως μίαν φορὰν ἀπέμεινεν εἰς αὐτὸ, νὰ τὸ ἔχῃ παντοτενὰ, καὶ εἰς ὅσας αὐθύντας τὸ ἀποκτήσῃ, ὅτι δὲν εἶναι προσωπικόν, καθὼς εἶναι τῆς Ἀνδρὸς, ἵνα μετὰ τὸν θάνατον τῆς προσώπου νὰ χαθῇ καὶ τὸ δίκαιον· ὅτι διὰ τὴν κυβέρνησιν, καὶ δόλῃαν τῆς Ἀνδρὸς, ἐδόθη ἐκεῖνο τὸ προνόμιον ἀπὸ τὸν νόμον· ἀμὴν ἐκεῖνο τὸ δίκαιον ὅπως ἀποκτήθῃ εἰς τὸ χωράφι συναπλώνεται, καὶ συνδύσκειται ἀντάμα μὲ τὸ χωράφι.

Εἰς τάξιμον ποικὸς καὶ ἀπὸ λόγου φίλῃ μόνον, ἢ ἀπὸ συμφωνίας χρεωστῇ τις.

Καὶ εἰὰν μόνον μὲ φίλῃ λόγον τάξῃ ὁ πατὴρ ποῖκα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, χρεωστῇ νὰ τὴν δώσῃ.

Τὴν προῖκα τὴν κάμνει ἡ μέτρησις, ὅταν δηλαδὴ μετρηθῇ, καὶ δοθῇ εἰς τὰς χεῖρας τῆς Ἀνδρὸς, καὶ ὅχι ἡ γραφὴ τῆς ποικοσυμφωνίας.

Εἰὰν τινὰς ἔλαβε προῖκα ἀπὸ πολλὰς καὶ ἔγραψε ποικοσύμφωνον πῶς τῆς ἐδόθησαν, εἰὰν δὲν εἶναι μὲ τὸ θέλημα ἐκεῖνος ὅπως τὸν προικίζει, δὲν ἔχει τίποτες λόγον· εἰ δὲ μὲ τὸ θέλημα ἐκεῖνος εἶναι τὸ ποικοσύμφωνον διὰ τ' ἄλλα πράγματα, διὰ νὰ δοθῶν καὶ αὐτὰ διὰ προῖκα, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ φίλῃ τάξιμον αἱ ποῖκες ζητῶνται, δύναται καὶ ἕτος νὰ τὰ ζητῇ.

Θαυμαστὸν φαίνεται τὸ παρὸν Νόμιμον.

Εἰὰν ὁ γαμβρὸς γράψῃ εἰς τὸ ποικοσύμφωνον περὶ ὅσα ἀπὸ εἴτι τάξῃ, χωρὶς θέλημα ἐκεῖνος ὅπως τὸν προικίζει, δύναται νὰ τὰ ζητῇ.

Καὶ ἄγραφος προῖκα χωρὶς ποικοσύμφωνον δύναται νὰ δοθῇ· καὶ αὐτὸν ἐγγράφως ἐπεδόθη, καὶ ἐχάθηκεν τὸ ποικοσύμφωνον, δὲν ζημιῖται ἡ προῖκα, μόνον εἰὰν πῶς ἐδόθη ἀποδειχθῇ, ζημιῖται.

Ἡ προῖκα ὅπως τίξῃ νὰ δώσῃ κακὸς ξένος αὐθύντος, καὶ μετανόησεν καὶ δὲν τὴν δώσει, ἡ γυναῖκα τὴν ζημιώνεται· εἰ δὲ λάβῃ πόκον ὁ ἄνδρας ἀπὸ ἐκείνου διὰ τὴν προῖκα, καὶ ἀποθάνῃ ἐκεῖνος, καὶ δὲν δοθῇ ἡ προῖκα, ὁ ἄνδρας τὴν ζημιώνεται.

Εἰὰν

Ἐάν τις πρῶτα πωλῇ ξένος ἄνθρωπος, καὶ ὕστερον πτωχὴν, καὶ δὲν δυνήσῃ νὰ τὴν δώσῃ, ὁ ἄνθρωπος κινδυνεύει νὰ τὴν ζημιωθῇ, πῶς δὲν τὴν ἐζήτησε τῆς ὥρας, παρέξ μόνον ἂν τὴν ἔταξε κατὰ χάριν· διότι τότε κάμνει χρεὶα νὰ λυπηθῶμεν τὸν ἄνδρα, πῶς δὲν ἐστὶν ἐπινοήσας ἐκείνου ὅπου ἔκαμε τὴν χάριν· ἐπειδὴ ἐκεῖνοι ὅπου χαρίζουν χάρις, καὶ δὲν τὰς δώσουν, ἕως ὅτε ἔχον, ἀποφασίζονται νὰ δώσιν.

Ἐάν ὁμολογήσῃ κανεὶς, ὅτι ἕως οὗ χρόνον νὰ δώσῃ τὴν πρῶτα, δὲν μετρεῖται ὁ χρόνος ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὅτε ἔκαμαν τὰς συμφωνίας, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὅτε ἔγινεν ὁ γάμος.

Ἐάν Ἐπίτροπος τῆς β. φλωρία διὰ πρῶτα τῆς Κόρης ὅτε εἶναι Ἐπίτροπος, καὶ ἔσονται νὰ ὀρεθῇ χρεὶς δὲν φθάνει ὁ βίος τῆς νὰ δοθῇ δὲν ἔχει κάρμιναν βοήθειαν ὁ Ἐπίτροπος.

Ἀποφασιστικῶς νομοθετῶμεν διὰ ὅλης· ὅτι εἴτις εἶναι ἀπὸ τῆς κέ. χρόνος καὶ ἀπάνω, καὶ τῆς πρῶτα, καὶ ἄνθρωπος, καὶ γυναῖκα, διὰ κάρμιναν γυναῖκα, ὅτε νὰ ὑπανδρῶθῃ νομίμως, ἀναγκάζεται χωρὶς ἄλλο κατὰ πάντα τρόπον, νὰ πληρώσῃ τὰ ὅσα ἔταξεν, ἂν καὶ ὅς ἀνάγκης τὸ ἔκαμε τὸτο.

Ἐκεῖνος ὅτε γελασθῇ καὶ τῆς πρῶτα γυναῖκα, λογιάζωντας ὅτι νὰ τῆς χρεωσθῇ, ὡς ἂν γένῃ ὁ γάμος ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ τὴν πρῶτα, καὶ ἂς μὴ τῆς χρεωσθῇ.

Ὅτι οἱ μικρότεροι ἂν τῆς πρῶτα, βοηθῶνται.

Περὶ Τόκων.

Ἐκεῖνος ὅτε τῆς πρῶτα, ὡς ἂν περάσῃ δὺς χρόνοι ἀπὸ τὸν γάμον, καὶ δὲν τὴν δώσῃ, δίδει τὸ διάφορον ἀπὸ τῆς ἐκατοστῆς, ἥτοι πένταρα εἰς τὰ ἑκατόν.

Ἐάν μὲ τὸ θέλημα τῆς θυγατρὸς μὲ, ὅτε εἶναι εἰς τὴν ὀχρσίαν μὲ, δώσω τινὸς τὰ χαρίσματα, ὅτε τῆς ἐχάρισσα, δὲν λογίζεται πῶς τὰ ἔδωκα ἐγὼ, ἀλλ' αὐτή.

Πότε προτιμᾶται ἡ Πρῶτα.

Ἐάν ἕως ὅτε σέκει ἀκόμι ὁ γάμος δανειθῇ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τινος διὰ νὰ ἀγοράσῃ σπῆτια, καὶ τὰ γράψῃ καὶ εἰς τὸ γράμμα ὅτε ἀγόρασε, καὶ εἰς τὴν ὁμολογίαν, πῶς μετ' ἐκείνου τὰ ἅπαντα τὰ ἀγόρασε, καὶ μετὰ τὴν λύσιν τῆς γάμου γυροῦν ἡ γυναῖκα τὴν πρῶτα, νικᾷ ἡ γυναῖκα, καὶ λαμβάνει τὰ σπῆτια· διότι ἂν καὶ μέσα εἰς τὸ γράμμα ὅτε ἀγοράσθηκαν τὰ σπῆτια, εἶναι γραμμένον, πῶς ἀπὸ τῆς δέσνης τὰ φλωρία ἡγοράσθηκαν τὰ σπῆτια, ἀλλὰ ὁ νόμος δὲν σέργει διὰ τὰς κακουργίας τῶν ἄνδρων, καὶ διὰ τὴν προτίμησιν τῆς γυναῖκος. Ἐάν δὲ ἕως ὅτε σέκει ὁ γάμος πηγαίνει ὁ ἄνθρωπος εἰς τινὰ νὰ δανειθῇ, καὶ ἐκεῖνος φοβέμενος τὴν πρῶτα δὲν δώσῃ τὰ φλωρία εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἁνδρός, ἀλλὰ ὡς ἂν γένῃ ἡ πέλησις, δώσῃ τὰ φλωρία εἰς τὰς χεῖρας τῶν πελησίων, ὅτε ἐπέλησαν τὰ σπῆτια, καὶ μὲ μάρτυρας εἰς πρόσωπον τῆς ἀνθρώπου ἐκείνου παρασκιάσει τὴν πέλησιν, τότε νικᾶται ἡ πρῶτα εἰς τὴν πέλησιν.

Τὰ

Τὰ ὅσα ἀγορασθῇ ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς προικὸς, τῆς προικὸς λήγουνται.

Σχόλιον.

Ὅτι τὸ χαράφι ὅτε ἀγοράσῃ ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ζυγισμῶν χήματα, δὲν τὰ δίδει τῆς γυναῖκος τῆς, ὅτι δὲν ἔμπορεῖ νὰ δώσῃ αὐτὴν τὴν διαλλαγῶν, ἀλλ' ἐκεῖνο ὅτε λείπει ἀπὸ τῆς πρῶτα τῆς, ἐκεῖνο τῆς δίδει, αὐτὸς καὶ δὲν διελύθῃ· ἀγκαλὰ λέγει ἐκεῖνος ὅτε φέρει ἄλλω διατάξιν, ὅτι πτωχὸς ὁ ἄνθρωπος, ἐκεῖνο ὅτε ἀγοράσθηκαν ἀπὸ τῆς πρῶτα προτιμῶνται ἀπὸ τῆς ἄλλης δανεισῶν, καὶ δίδονται εἰς τὴν γυναῖκα διὰ τὴν πρῶτα, τὸ ὅποιον δὲν εἶναι κατὰ λόγον, ὅτι ἡ γυνὴ καὶ χωρὶς ταύτης τῆς νομοθεσίας, ἔχει σιωπηρὰν παρακαταθήκην τὰ πράγματα τῆς ἁνδρός· ἀγκαλὰ καὶ λέγει ἡ μὲν διατάξις, ὅτι αὐτὸς καὶ δοθῇ πρῶτα τὰ πένδρε, νέμερον, μόνσερε, εἰς τὸν ἄνδρα εἶναι ἡ ζημία, διατὶ ἐπὶ τ' αὐτὸ ἐδόθη ἔτσι, εἰς ὅποιον θέλει ὁ ἄνθρωπος νὰ τὰ πελῇσῃ, καὶ ὅταν λυθῇ ὁ γάμος νὰ δοθῇ τὰ ἴδια τὰ αὐτὸς γόνες, καὶ τῆς αὐτῆς ιδιότητος. Εἶναι δὲ τὰ πένδρε, ἀσίμι, χρυσός, χαλκός, καὶ τὰ ὅμοια· τὰ νέμερον, χήματα μετρητά· τὰ μόνσερε, σίτος, οἶνος, ἔλαιον, καὶ τὰ ὅμοια. Νόησον δὲ τὸτο, ὥστε τὸν ἄνδρα πλείσιον ὄντα, καὶ δυνάμενον ἐκεῖνο τὰ χήματα ὅτε ἔλαβε νὰ δώσῃ τῆς γυναῖκος τῆς, ἀφ' ἧς λυθῇ ὁ γάμος ἀναγκάζεται, καὶ τὰ πράγματα ὅτε ἀγόρασε, καθὼς εἶπον, διαλυσμένον τὸ γάμον νὰ δώσῃ τῆς γυναῖκος τῆς· διατὶ ἰξόρεις ὅτε ἔμαδες εἰς τὸν μβ. τίτλον, ὅτε ὡς λέγει ὁ γάμος, ὅτι πράγματα τὰ πένδρε, νέμερον, λόγῳ προικὸς λαμβάνωντας ὁ ἄνθρωπος, δὲν χρεωσθῇ αὐτὰ τὰ ἴδια νὰ δώσῃ, ἀλλὰ καὶ ἄλλα τὰ αὐτὸς γόνες, καὶ τῆς αὐτῆς ιδιότητος· ὅμως ἐκεῖνο ὅπου εἶπαμεν, ὅσα πράγματα ἀγοράζονται ἀπὸ τῆς πρῶτα, ἐκεῖνα φαίνονται νὰ εἶναι πρῶτα, εἰς τὸτο βλέπει, ὅπως λυθῇ ὁ γάμος, καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι πτωχός, καὶ τὰ ἅπαντα ὅτε τῆς ἐδόθηκαν πρῶτα, δὲν ἔχει νὰ τὰ δώσῃ τῆς γυναῖκος τῆς, νὰ ἡμπορῇ ἡ γυνὴ νὰ κινῇ τὴν διρέκταν ἰνρέμ διὰ τὰ πράγματα ὅτε ἀγορασθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς, ὡς ἂν ὅτε καὶ αὐτὰ λογίζονται νὰ εἶναι προικιμαῖα διατὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ πράγματα ὅτε φαίνονται νὰ εἶναι ἀπὸ τῆς πρῶτα τῆς, ἡμπορεῖ ἡ γυνὴ, ὄντας πτωχός ὁ ἄνθρωπος τῆς, νὰ κινῇ τὴν διρέκταν ἰνρέμ ὅτε νὰ διελύθῃ, ἢ καὶ ἀκόμι νὰ εἶναι ὁ γάμος· καὶ προτιμᾶται ἀπὸ καθε δανεισῶν. Βλέπε πῶς εἶπον τὴν διρέκταν ἰνρέμ, διότι τὴν ὑποθηκασίαν ἰνρέμ, ὅχι μόνον εἰς τὰ προικιμαῖα πράγματα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ὅλα ἡμπορεῖ νὰ κινῇ ἡ γυνὴ, προτιμᾶται καὶ εἰς αὐτὰ ἀπὸ καθε ἄλλον δανεισῶν τῆς ἁνδρός τῆς· καθὼς καὶ τὸτο ἐγράφη εἰς τὸν β. βιβλίον τῆς Κώδικος· λέγει δὲ καὶ Οὐλπιανός, ὅτι αὐτὸς ἡ γυνὴ πᾶν ἄνδρα δῆλον λογιζωντάς τὸν διὰ ἐλδύθερον, καὶ τοῦ δώσῃ πράγματα λόγῳ προικὸς, προτιμᾶται καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν αὐτὸς τὴν δέλιν εἰς πράγματα ὅτε ἔδωκε λόγῳ προικὸς, εἰς ἐκεῖνα ὅτε ἀγοράσθηκαν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πράγματά τῆς, ὡς ἂν ὅτε φαίνονται καὶ αὐτὰ προικιμαῖα, ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον προβαίνει νὰ ἐδόθῃ τὸ νόμιμον.

Armenopulo.

30

Τὰ

Τὰ βάρη τοῦ Γάμου ἐκεῖ πρέπει νὰ ἀπομείνῃ, ὅπως καὶ ἡ προῖκα· καὶ τῆς ὥρας ὅπως νὰ ἀποθάνῃ ὁ Πατέρας ἀπομένει εἰς τὸν Υἱόν, καθὼς καὶ τὰ παῖδια, καὶ ἡ Γυνή.

Τὰς καρπὰς τῆς προικὸς τὰς πέρνει ὁ ἄνδρας διὰ τὰ βάρη τῆς Γάμου· ὅσοι δὲ καρποὶ ἐπάρθηναι περὶ τῆς Γάμου, τῆς προικὸς γίνονται, παρέξ μόνον ἂν ἐσυμφωνήσῃ τὸ ἐναντίον.

Ἐὰν τὰς καρπὰς ἀπὸ τῶν πραγμάτων τῆς προικὸς τὰς ἔλαβεν ἡ Γυνή καὶ τὰς ἐξωδίασεν, ἐκέρδησεν αὐτὰς, εἰ δὲ καὶ ἐγένετο πλεονεξία, τὰς δίδει τοῦ ἄνδρος.

Ὁ Πατήρ τὴν προῖκα, ἢ τὴν πρὸς τὸν Γάμον δωρεὰν ὅπως τάζει διὰ τὰ παῖδιά τε, κάμνει χρεῖα νὰ εἶναι ἀπὸ τὸν ἐδικόν τε βίον· καὶ διὰ τὸ αὐτὸν ἔχει τίποτε πράγματα (ἀπροσδόκητα εἶναι τὰ ἀπὸ μητρικῶν κληρονομιάων, Πάππων, Προπάππων, καὶ ἀπὸ ἄλλων μητρικῶν συγγενῶν) ἀπροσδόκητα τῶν παιδίων τε, μένουν σῶα, καὶ δὲν δύναται ὁ Πατέρας ὑπερὰ νὰ λέγῃ, ὅτι ἀπ' ἐκεῖνα ἔκαμε τὴν πρὸς τὸν Γάμον δωρεάν· διότι ἐπρεπε τότε ὅπως ἐγένετο ἡ συμφωνία, καὶ τὸ εἶπῃ.

Ἡ Νεαρά τῆς Κυρῆς Λέοντος διὰ νὰ φυλάττεται τὸ τάξιμον τῆς προικὸς καὶ ἀπὸ τὸν πατρικὸν πλεονεξία εἶναι, καὶ ἀπὸ τὸν μητρικόν, λέγει·

Νομοθετοῦμεν κατὰ τὰς τῶν γόνεων λόγους, ἔτσι νὰ γίνεσθαι καὶ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν λόγων αὐτῶν· καὶ ἀπ' ἐκεῖνον ὅπως ἐταξε τὴν προῖκα, ἀπ' ἐκεῖνον μόνον νὰ ζητῆται, ὅταν τάξῃ νὰ τὴν δώσῃ μόνος τε· ὅταν δὲ τάξῃ νὰ τὰ δώσῃ μετὰ τὸ παιδί, νὰ τὰ δίδῃ μαζὶ, εἴτε ἐξ ἴσως καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ὅταν δὲν διορίζονται, εἴτε ἀνίσως, ὅταν εἶναι διωρισμένα.

Ἡ Γυνή ὅχι μόνον ἐκεῖνα ὅπως εἶχεν ὁ ἄνδρας πρὸς τὴν Γάμον ὀφείλει, καὶ πᾶς ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς, ἀλλὰ καὶ ὅσα κερδήσῃ ἀπὸ τὸν Γάμον ὑπερὰ, αὐτὴν κληρονομία, ἢ λεγάμεν, καὶ νὰ μὴ τὸν ἀναγκάζῃ μὴ θέλοντα τὸν ἄνδρα νὰ ἔλθῃ εἰς κληρονομίαν, ἢ εἰς ἄλλο τίποτε κέρδος· διότι δὲν τῆς δίδει ἄδεια ὁ νόμος τῆς Γυναικὸς νὰ ἀναγκάζῃ τὸν ἄνδρα εἰς ἐκεῖνα τὰ κέρδη, ὅπου δὲν θέλει ὁ ἄνδρας νὰ τὰ κερδήσῃ.

Καὶ συνεστῶτος τῆς Γάμου κινεῖ ἡ Γυνή κείσιν περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς, ὅποταν ἰδῇ ὅπως ὀλιγοσύνει ὁ πλεονεξία αὐτῆς, καὶ δὲν φθάνει πρὸς τὴν ποσότητα τῆς προικὸς.

Ἐκεῖνο ὅπως ἀγοράζεται ἀπὸ προίκας χρήματα δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς Γυναικὸς, ἀλλ' ἀνίσως καὶ ἐπὶ ὅπως ὀπίσω ἡ Γυνή μέρος τι ἀπὸ τὴν προῖκα, ὅχι ὥσπερ νὰ διαλυθῇ ὁ Γάμος, ἢ μὴ καὶ διὰ τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῆς προικὸς νὰ σύρῃ τὸν ἄνδρα εἰς κείσιν, ὅτι τὴν ἐξουσίαν τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι χρεὸς νὰ ζητῇ, ἀλλὰ μοναχῶς τὴν τιμὴν.

Ἡ Γυνή καὶ ὅσον ὅπως σέκει ὁ Γάμος, καὶ δὲν ἐχωρίσθῃ ἀκόμη, εἰς βλάβην τὸν ἄνδρα, πῶς εἶναι χαλασῆς, καὶ σκορπάει τὰ ὑπάρχοντά τε, δύνανται νὰ κρατήσῃ τὸν βίον τε διὰ τὴν προῖκα, καὶ τὰ ἐξωπροῖκα,

καὶ διὰ τὴν πρὸς τὸν Γάμον δωρεάν, διὰ νὰ μὴ τὰ ἐξοδιάσῃ καὶ αὐτὰ, καὶ εἴτε εἰς κείσιν τὴν σύρῃ ὁ ἄνδρας, ἔχει νὰ τὸν ζημιώσῃ, εἴτε αὐτὴ σύρῃ τὸν ἄνδρα εἰς κείσιν, νικᾷ, καὶ δὲν τὴν ἐμποδίζει τίποτε, πῶς σέκει ἀκόμη ὁ Γάμος· ἀλλὰ κατὰ τὸ παρὸν λαμβάνει τὰ πράγματά της ἔτσι, ὥσπερ καὶ νὰ ἤθελε χωρίσθῃ ἀπὸ τὸν ἄνδρα, καὶ ἡ ζημία τῆς προικὸς ἀρμόζει εἰς αὐτήν. Οἱ δὲ δανεισὰ λοιπὸν, εἰς ἔχουσι τίποτε δικαιώματα, καὶ κείσιν, κάμνει χρεῖα νὰ κείσονται μετὰ τὸν ἄνδρα, καὶ αὐτὴν εὖρεν τίποτε ἀπὸ τὰ πράγματά της ὅπως νὰ ἀποκτείνῃ ὑπερὰ, τὰ πέρνει· ἡ δὲ Γυνὴ δὲν δύνανται νὰ ἀποξενώσῃ τίποτε ἀπ' αὐτὰ, ὥσπερ ζῇ ὁ ἄνδρας· διότι ἡ Γυνὴ δὲν τὰ πέρνει δι' ἄλλο τίποτε, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ πάρῃ τὸν καρπὸν, νὰ τρέφεσθαι αὐτὴν, καὶ νὰ τρέφῃ καὶ τὸν ἄνδρα, καὶ τὰ παῖδιά της.

Ἡ Γυνή εἰς τὸ, ἀκίνητον πρᾶγμα δὲν δύνανται νὰ ἀποξενώσῃ· ἀλλὰ μὴ ἀπὸ τὰ κινητὰ, εἰς ἐλθὼν εἰς σπουδαίαν, ἐξ ἀνάγκης πελεῖ, καὶ ἀποξενώνει διὰ τὴν κυβερνήσιν τῆς, καὶ τῶν παιδίων τῆς· ὅμως εἰς ἡ Γυνὴ ἀποξενώσῃ τίποτε πρᾶγμα ἀκίνητον, δύνανται ὁ ἄνδρας νὰ κινήσῃ κείσιν κατὰ τὰ ἀγορασῆς, νὰ τὸ πάρῃ ὀπίσω· καὶ ὑπερὰ ἀπὸ τὸν θάνατον τῆς ἁνδρὸς δὲν δύνανται ἡ Γυνὴ νὰ πάρῃ ὀπίσω τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο ὅπως ἐπέλησε μετὰ τὸ θάνατόν της.

Πᾶσα ζημία ὅπως τυχαίνει νὰ ζημιώνεται ἡ Γυνὴ τὸν χρόνον, ἀπὸ τότε λογαριάζεται εἰς τὰ λόγους τῆς, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπως ἐδύονταν νὰ τὸν σύρῃ εἰς τὴν κείσιν νὰ πάρῃ τὰ πράγματά της ἀπὸ τὸν ἄνδρα, εἰς εἶναι ὁ ἄνδρας πλεονεξία, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπως ἐχωρίσθῃ ὁ Γάμος, εἰ δὲ καὶ εἶναι πτωχὸς, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὅπως ἐπτώχυνε.

Δὲν εἶναι δίκαιον, εἴτε πρέπον, αὐτὸ ἀποθάνῃ ὁ ἄνδρας, καὶ ἀφήσῃ κληρονόμους, νὰ κυριεύῃ ἡ Γυνὴ, καὶ νὰ ἐξουσιάζῃ τὰ πράγματά της, διὰ τὴν προῖκά της· εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι κληρονόμοι, τότε κατὰ τὰς νόμους νὰ μὴ ζημιώνεται ἡ Γυνὴ κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἀνίσως καὶ ὁ ἄνδρας ἔχει τὰ πράγματά της ἀμυνέτι εἰς δανεισὰς, καὶ εἰς τὰ ἀμυνέτια προτιμάται ἡ προῖκα ἀπὸ τὰς προτιμίας δανεισὰς, αὐτὴ καὶ ἐξοδιάσκει τὰ πράγματά της Γυναικὸς, καὶ παῖδιά δὲν ἔκαμεν· εἰ δὲ καὶ εἶναι ἄλλη προῖκα ἀπὸ τῆς πρώτης Γυναικὸς, προτιμάται ἡ πρώτη προῖκα· καὶ τὸ λεγόμενον διὰ τὴν προῖκα, ὅχι δὲ καὶ διὰ τὰ πρὸς τὸν Γάμον δωρεὰς, διότι ἐκεῖνη πάλιν εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐξετάζεται· ὅτι τὰς Γυναικὰς βοηθεῖται νὰ μὴ ζημιωθῶσι, καὶ ὅχι νὰ κερδήσιν.

Ἐὰν Γυνὴ τάξῃ νὰ δώσῃ προῖκα τῆς ἁνδρὸς, καὶ δὲν ἀναφέρει ποσότητα, δὲν ἀξίζει εἰς τίποτε τὸ τάξιμον ἐκεῖνο τῆς προικὸς· διότι δύναται ἡ Γυνὴ νὰ δώσῃ παραμικρὸν τίποτε, εἴτε τῆς φανῇ· εἰ δὲ Πατέρας τάξῃ προῖκα, καὶ δὲν ἀναφέρει ποσότητα, βέβαιον εἶναι τὸ τάξιμον· διότι ὁ Πατήρ ὅπως νὰ τάξῃ τέτοιας λογῆς προῖκα τῆς θυγατρὸς, δὲν τῆς δίδει ὅσῳ λέγει, ἀλλ' ὅσῳ δύνανται.

Ἐὰν Υἱὸς ὅπως ἔχει Γονεῖς πάρῃ Γυνὴν, καὶ μερτικὸν δὲν πάρῃ ἀπὸ τὰς Γονεῖς τε, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ ἀφήσῃ παῖδιά, δὲν δύνανται ἡ Γυνὴ κα

κα νὰ ζητῇ κληρονομίαν ἀπὸ τῆς Γονεῖς τῆ Ἀνδρότης, αὐ καὶ ὁξο-
δίασε, καὶ ἐκατέφαγεν ἐκεῖνος τὴν προῖκά της, μόνον τὰ παιδία ἐκεί-
νου ζητοῦν.

Σημείωσαι ἐδῶ, ὅτι ἔτε οἱ Γονεῖς ἐσυμφώνησαν εἰς τὸν Γάμον, ἔτε
ἡ προῖκα ὑπεχέθη, ἔτε κληρονομία ἐδιωρίσθη ὑπὸ τῶν Γονέων εἰς τὸν
Υἱόν της ἐν τῷ καιρῷ τῆς Γάμου καὶ διὰ τὸτο ἔτε εἶναι φροντίδα διὰ τὴν
Γυναικα νὰ κινήσῃ ἀγωγὴν διὰ τὸ ὑπόβολον.

Μαγίστρ.

Ο Πατὴρ, καὶ ἡ Μήτηρ προικίζοντες τὰ παιδία της, ὅσα μὲν δώσωσιν
ἀπὸ λόγου της, αὐ καὶ τὰ ὁξοδιάσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ τὰ πάρη, εἰς τὸτο δὲν
κατακρίνονται ἀπὸ τὰ παιδία της· ὅσα δὲ τύχη νὰ δώσωσιν ὅχι ἀπὸ λό-
γου της, ἀλλ' ἐὰν λάχῃ, καὶ δώσῃ ὁ Πατὴρ διὰ τὴν Μητέρα, ἢ ἡ Μήτηρ
διὰ τὸν Πατέρα, εἰς ἐτέρα κάμνει χρεῖα νὰ ἔχεν ἐννοίαν, διὰ νὰ τὰ φυ-
λάξῃ διὰ τὸ παιδίον της, ἐπειδὴ καταδικάζονται νὰ τὰ πληρώσωσιν αὐτοὶ
πάλιν, καὶ τὸτο τὸ ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος.

Ἡ διάταξις ὀρίζει, ὅτι ἀπὸ καθεῖνα ὅπῃ ὁμολογεῖ νὰ δώσῃ προῖ-
κα, γυροῦνται νὰ πληρωθῇ ἡ προῖκα, αὐ δὲν ἔγινε προτιήτερα ἢ ὁμο-
λογία· διότι αὐ εἶπῃ ὁ Πατὴρ ἀπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν, ὅτι δίδει προῖ-
κα, ἢ προγαμιαίαν δωρεάν, κάμνει χρεῖα χωρὶς ἄλλο ἀπὸ τὰ ἐδικά της
νὰ τὰ δώσῃ, καὶ νὰ μὴ σαλεύσῃ καθόλου τὰ πράγματα τῆ παιδὸς· ἐὰν
μὲν εἶναι παντελῶς πτωχὸς, νὰ τὰ δίδῃ ἀπὸ τὰ πράγματα τῆ παι-
δὸς· εἰ δὲ καὶ ἔχῃ βίον ὅπῃ φθάνει, ὅλα ἀπὸ λόγου της νὰ τὰ δίδῃ· διό-
τι τῆ ἔπρεπεν, αὐ ἡθελε νὰ γένῃ ἡ προῖκα ἀπὸ τὰ δύο μέρη, ἢ ἡ
προγαμιαία δωρεά, ὅσον μὲν ἐβέλετο αὐτὸς ἀπὸ λόγου της νὰ δώσῃ, ὅ-
σον δὲ νὰ συμφωνήσῃ μὲ τὸν Υἱόν, ἢ μὲ τὴν θυγατέρα της, νὰ πάρη
μέρος ἀπὸ τὰ πράγματά της· ἢ καὶ ὅλα αὐ θελήσῃ διὰ τὴν ἀγάπῃ
τοῦ πατρός της, νὰ τὰ δώσῃ διὰ προῖκα, ἢ διὰ προγαμιαίαν δωρεάν,
διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια, τί δίδει αὐτὸς, καὶ τί εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα
τῶν παιδίων.

Ο μνη-
στῆρας. Ὅχι μόνον δὲν ἀναγκάζεται ἡ Μήτηρ νὰ προικίσῃ τὴν θυγατέρα της,
ἀλλ' ἐδὲ ὁ Ἄνδρας της δύναται νὰ τὴν ὑπανδρόσῃ, καὶ νὰ τὴν προικίσῃ
ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Γυναικὸς, ἐὰν δὲν θέλῃ ἐκεῖνη· καὶ τὸτο μόνον
περὶ Μητρός δέξῃ, ἐχὶ δὲ καὶ περὶ Πατρός, διότι ὁ Πατὴρ ἀναγκάζε-
ται νὰ προικίσῃ τὴν θυγατέρα της, ὁ ὁποῖος καὶ τὴν προῖκα ὅπῃ δώσει
τῆς θυγατρός της, αὐ χηρεύσῃ, καὶ τὴν πάρη ὀπίσω, χρεωσθεῖ νὰ τὴν
φυλάττῃ εἰς δευτέρως γάμους αὐτῆς.

Ὅτι ἡ Γυνὴ ἐὰν λάβῃ προῖκα μαζὴ μὲ τὸν Ἄνδρα, ζημιᾶται τὴν
ἡμισυ, καὶ τὸτο ἔκρινεν ὁ Μάγιστρος.

Ἐπειδὴ ἡ κείσις ὅπῃ ζητεῖ νὰ πάρη κανεὶς τὴν προῖκα, διὰ τῆς ὥ-
ρας ζητεῖ ὅλῳ τὴν προῖκα ὅπῃ εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπῃ ζυγιάζονται·
λογαρεύονται, καὶ μετρεῖται, ζητεῖ εἰς τρεῖς χρόνους νὰ δίδονται, καὶ ἔ-
χῃ ὁλόκληρον ζητεῖ, ἀλλ' ὅσον δύναται ὁ Ἄνδρας· καὶ ἡ κείσις ὅπῃ ζη-
τεῖ τὴν σήμερον νὰ πάρη τὴν προῖκα, εἰς πόσον κινεῖται, εἰς ὅσον ἡμ-

πορεῖ ὁ Ἄνδρας νὰ δώσῃ· νὰ ἔχῃ δὲ ἀσφάλειαν ἡ Γυναικα, ὅτι ὅταν
ἀποκτήσῃ νὰ τῆς τὰ δίδῃ· ἡ δὲ τοιαύτη ζήτησις ὅπῃ δὲν διωκηθῇ νὰ τὰ
δώσῃ ὁ Ἄνδρας διὰ τῆς ὥρας, νὰ μὴ φαίνεται εἰς τρεῖς χρόνους, ὡσαύτῃ
τὴν προῖκα ὅπῃ θέλει νὰ λάβῃ κανεὶς ὀπίσω, ἔτε διὰ τῆς ὥρας νὰ
τὴν ζητῇ, ἀλλ' εἰς εἷς χρόνον νὰ πληρώνωνται ἐκεῖνα ὅπῃ ζυγιάζονται,
καὶ λογαρεύονται, καὶ μετρεῖται, τὰ δὲ λοιπὰ πράγματα παρόδους νὰ
δίδονται· εἰ δὲ δὲν θελήσῃ ὁ Ἄνδρας νὰ τὰ δώσῃ παρόδους, ἢ ὡσαύτῃ
περάσῃ ὁ χρόνος, ἐκεῖνα ὅπῃ χρεωσθεῖ νὰ δώσῃ, διὰ μὲν τὰ κινητὰ ἀ-
ναγκάζεται νὰ δίδῃ διάφορον, διὰ δὲ τὰ ἀκίνητα, νὰ δίδῃ τῆς καρποῦς
ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὅπῃ ἐχωρίσθῃ ὁ Γάμος, καὶ τὰ ἐνοίκια, καὶ τὰ
ναῦλα, καὶ καθεῖνα ἄλλον καρπὸν.

Κάμνει χρεῖα δὲ νὰ ἰξούρετε καὶ τὸτο· ὅτι ἀνίσως καὶ εἶναι αὐτεξουσία
ἡ Κόρη, εἰς αὐτὴν γυρίζει ἡ προῖκα· εἰ δὲ ἡ Κόρη εἶναι ὑπεξουσία, καὶ
ὁ Πατέρας της ἔδωκε τὴν προῖκα, γίνεται κοινὴ αὐτῆς, καὶ τῆς Πατρός.
ὅταν δὲ ὁ Πατὴρ προικίσῃ τὴν θυγατέρα της, καὶ ὕστερα ἀποθάνῃ ὁ Ἄν-
δρας της, ἢ τὸν χωρίσῃ, καὶ θελήσῃ νὰ δευτεροῦπανδρευθῇ ἡ Γυναικα,
δὲν δύναται ὁ Πατὴρ νὰ ὀλιγοδύσῃ τὴν προῖκα, καὶ νὰ τῆς δώσῃ ὀλιγώ-
τερον ἀπὸ τὴν προτέραν προῖκα ὅπῃ τῆς ἔδωκε, πάρει μόνον αὐτὴν
σωλέβῃ τίποτε δυσυχία.

Ἡ θυγάτηρ ὡσαύτῃ ἀποθάνῃ, ἀποδίδεται εἰς τὸν Πατέρα ἡ προῖκα ὁ-
πῇ τὴν ἔδωκε· καὶ αὐτὴν μεγαλήτερον ἀπὸ τῆς κεί. χρόνους, καὶ ζημιώ-
σας τὴν εἷας τὸν ἄλλον εἰς τὴν διατίμησιν τῆς προικὸς, καὶ κινώντας φέρ-
ειπεῖν ὁ Ἄνθρωπος τὴν περὶ ἀφαιρέσεως τῶν πραγμάτων ἀγωγὴν, ἡθελε
λάβῃ τὸ διπλὸν, λομυῖν τῆς Γάμου, ἀποδίδει αὐτὸ τὸ διπλάσιον (καὶ τὸ
ὅμοιον ἀκολουθεῖ καὶ εἰς τὸ ἄλλο πρόσωπον) καὶ ἔττι ἐννοεῖται, τὸ
βοηθῆνται· διότι τὸ ἀγαθόν, καὶ ἡ δικαιοσύνη δὲν ἔργει ποτὲ νὰ κερ-
δήσῃ κανεὶς ἀπὸ ἄλλου ζημίων, ἢ νὰ ζημιωθῇ, διὰ νὰ κερδήσῃ ἄλλος.

Εἰ καὶ εἰς τὴν ἔξουσίαν τῆς Ἀνδρός εἶναι ἡ προῖκα, ἀλλ' ὅμως τῆς Γυ-
ναικὸς εἶναι· καὶ διὰ τὸτο αὐ κινηθῇ κρίσις διὰ χωράφι ὅπῃ εἶναι ἀπὸ
προῖκα, ἡ Γυναικα κινεῖ τὴν ἐκδίκησιν τῆς πράγματος· διότι ἐδικόν της
εἶναι, διατὶ αὐ δὲν νικήσῃ, πλέον παύει αὐτὸς νὰ τὸ ἔχῃ προῖκα· εἰς
ὅσον δὲ καιρὸν εἶναι μὲ τὸν Ἄνδρα ἡ Γυναικα, τὸ κέρδος τῆς προικὸς,
τὸ ἔχει ὁ Ἄνδρας διὰ τὰ βάρη.

Τὸ παλαιὸν νόμιμον ὅπῃ ἔχεν αἱ Γυναῖκες εἰς τὴν ζήτησιν τῆς προι-
κὸς, δὲν διαβαίνει εἰς τῆς κληρονόμους αὐτῆς, μόνον εἰς τὰ παιδία της.

Ἐκεῖνο ὅπῃ λέγαν, ὅτι αἱ ἀναγκαῖαι ἔξοδοι εἰς τὴν δικαιοσύνην ὀλι-
γοδύεν τὴν προῖκα, τὸτο δηλοῖ, ὅτι νὰ κρατῇ ὁ Ἄνδρας τὸ χωράφι,
ἢ μέρος ἀπ' αὐτοῦ, ἕως ὅπῃ νὰ πάρη τὰ ἔξοδα ὅπῃ ἔκαμν· εἰ δὲ καὶ
ἔγινεν ἔξοδος ἀπὸ ὀλίγον ὀλίγον, ὅση ἦν ἡ τιμὴ τῆς περιβολῆς, αὐ
δὲν πληρώσῃ ἡ Γυνὴ τὴν ἔξοδον ἕως τὸν χρόνον, πλέον δὲν λογίζεται
εἰς τὴν προῖκά της· εἰ δὲ μαζὴ μὲ τὸ περιβόλι ἦτον καὶ χρήματα, ὀλιγο-
δύεν ἀπὸ τὴν προῖκα· ἐὰν δὲ δώσῃ ἡ Γυνὴ τὰ ἔξοδα, πάλιν γίνεται
τὸ περιβόλι εἰς τὴν προῖκά της· εἰς ὅσον δὲ καιρὸν δὲν πληρωθῇ τὰ ἔξο-
δά της ὁ Ἄνδρας, δὲν δύναται νὰ τὰ ἀποξενώσῃ ἕως ὅπῃ ζῇ ἡ Γυναικα.

Τότε τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα ὀλιγοσύνει τὴν προῖκα, ὅταν ὁξοδιασθῇ ἔξωθεν τῆς ἀναγκαίας φυλακῆς τῆς προικῆς, διότι ὁ ἄνδρας χρεωσθεῖ νὰ φυλάττῃ τὴν προῖκα μὲ ἔξοδα ἐδικά τε, καθὼς καὶ τὰς δέλεις, ὅπου πάρῃ προῖκα, χρεωσθεῖ νὰ τὰς τρέφῃ, καὶ νὰ κάμῃ καὶ μερικὰ ἔξοδα εἰς ἀνακαίνισιν τῆς περιβολῆς· καὶ ὅχι τόσα πολλὰ, ὅσον νὰ ὑπερβαίῃ ὅλῳ τὴν εἰσοδον. Κατὰ τὴν ποσότητα λοιπὸν καὶ ποιότητα τῆς ἀνακαινίσεως φαίνεται πᾶσα ἔξοδος, καὶ πρέπει νὰ δαγαινῇ ἀπὸ τὴν προῖκα.

Ἀναγκαῖα ἔξοδα εἶναι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια αὐτὸν δὲν γνῶν, χαλὰ ἢ προῖκα, ἦγεν νὰ κάμῃ χαντάκια, νὰ γυρίσῃ ποταμὸς, νὰ ἀνακαινίσῃ, καὶ νὰ διορθώσῃ σπήτια· αὐτὶς τὰ δένδρα ὅπε ξηρανθῇ, νὰ φυτεύσῃ ἄλλα· νὰ βάλῃ μέσα πρόβατα, διὰ νὰ κοπρίσῃ τὸ χωράφι· διὰ ξεφάντωσιν δὲ ἔξοδα εἶναι, ὅταν κάμῃ λατρὸν, καὶ ἄλλα ὅμοια.

Εἰς τὴν μετὰ γνῶμην τῆς Γυναικὸς γνῶν τὰ ὅσα γνῶν διὰ ξεφάντωσιν, ὅμως δὲν ἀναγκάζεται νὰ τὴν πληρώσῃ αὐτὰ ἡ Γυναῖκα τε.

Τότε ἀφαιρῶνται τὰ ὠφέλιμα, ὅταν γνῶν μὲ γνῶμην τῆς Γυναικὸς· διότι ἀδικία εἶναι, εἰς δὲν ἔχῃ νὰ πληρώσῃ ἄλλοθεν, νὰ ἀναγκασθῇ νὰ πελήσῃ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὅποιον ἔγιναν τὰ ἔξοδα.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ Θ'.

Περὶ Ἐκδικήσεως τῆς Προικῆς, καὶ διὰ τὰ βάρη αὐτῆς.

Εως ὅπε σέκει ὁ Γάμος, δύναται ἡ Γυναῖκα ὅπε δὲν χωρισθῇ, νὰ πάρῃ τὴν προῖκά της, διὰ ταύτας τὰς αἰτίας, ἦγεν εἰς χρεωσθῇ νὰ τὰ δώσῃ, ἢ διὰ νὰ ἀναθρέψῃ τὸν Πατέρα της, ἢ εἶναι εἰς τὴν ὁξορίαν, ἢ τὴν Μητέρα, ἢ τὰς Ἀδελφάς, ἢ τὸν ἄνδρα, ἢ εἶναι πτωχοὶ, ἢ ἂν ἀγοράσῃ καλὸν χωράφι.

Ὁ ἄνδρας ἂν εἶναι καὶ πτωχός, ἀλλ' ὅλῳ τὴν προῖκα χρεωσθεῖ.

Ὁ ἄνδρας ἂν εἴπῃ τινὸς νὰ πάρῃ τὴν προῖκα, αὐτὸς λογίζεται πῶς τὴν πέρνει.

Ὁ ἄνδρας ἔχωντας τὴν Γυναῖκά τε, νὰ μὴ τῆς δίδῃ τὴν προῖκα χωρὶς ὁλόγου αἰτίας· διατὶ δίδωντάς τῃ ἔττει, φαίνεται ὅτι τῆς τὴν χαρίζει, καὶ πάλιν τῆς τὴν γυροῦει καὶ μὲ ὅσας καρπὰς ἔγινον.

Ὁ Παιδερὸς ὑπὸ τῆς Γαμβρῆ, καὶ ἡ Γυνὴ ὑπὸ τῆς Ἀνδρὸς εὐνοχωρεμένοι διὰ τὴν προῖκα, κατὰ τὸ μέτρον τῆς πλῆξε αὐτῶν καταδικάζονται.

Εκεῖνος ὅπε τάξει τῆς Θυγατρός τε χάριν εἰς τὸν θάνατόν τε, καὶ τὴν αὐτὴν χάριν δώσει καὶ τῆς Γαμβρῆς τε προῖκα, δὲν κάμνει τὸν κληρονόμον τε χρεώσῃ καὶ εἰς τὰς δύο· ἀλλ' ὁ σὺν ἀπ' αὐτὰς ὅποιος συναρесеῖ, τὴν ζητεῖ.

Ἡμπορεῖ ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀφ' ἑ ἀποθανῇ ἡ Γυναῖκά τε νὰ ζητήσῃ τὴν προῖκα ὅπε τῆς ἔταξαν, ἕως εἰς δέκα χρόνους.

Κάποια Γυνὴ, ἀπὸ μὲν ὅπε ἔσεκεν ὁ Γάμος ἀχώριστος, ἔκαμνον ὁξέτασιν περὶ τῆς προικῆς αὐτῆς, καὶ ἔσωντας νὰ εὕρῃ πρᾶγμα πελημένον ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, ἐπῆγον εἰς τὸν Κεῖτῳ, καὶ τῆς ἔδωκε τὸ πρᾶγμα ὅπε ἐπελή-

θη,

θη, καὶ τὸν ἀγοραστὴν κατεδίκασεν, ὅχι μόνον πῶς νὰ χάσῃ τὴν τιμὴν τῆς προικῆς, ἀλλὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ καὶ τὴν ὀλιγοσύνειν του.

Τὰ ὅσα ἐδόθησαν εἰς προῖκα, δὲν δύνανται ἡ Γυνὴ νὰ τὰ ὁξοσιάζῃ, ἐπειδὴ τὸ ἄνδρος εἶναι ἡ δεσποτεία αὐτῶν.

Εἰς τὴν Γυνὴν ἔχῃ τίποτε πράγματα, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ πόθεν τὰ ἔχει, καὶ χωρὶς ἄλλης ἀποδείξεως, ἐκ τῆς Ἀνδρὸς λογίζεται πῶς τὰ ἔχει, καὶ ἀπὸ τῶν ὑπεξοσιῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ Ἀνδρὸς λογίζονται τὰ πράγματα.

Διὰ πρώτη αἰτίας γίνεται εἰς διαρπαγὴν ἡ προῖκα τῆς Γυναικὸς, δι' ἐπιβελίαν κατὰ τῆς Βασιλείας· ὅταν βιαίως φέρῃ κάμμιαν φθορὰν εἰς τὸ δημόσιον· ἢ ἐπεὶ νὰ φονεύσῃ τὸν Πατέρα της· ἢ ὅταν δώσῃ τινὸς φαρμάκι, καὶ τὸν φονεύσῃ· ἢ ὅταν φονεύσῃ τὸν ἄνδρα της.

Εἰς τὸν ὑπανδρὸν δὲν τινὲς μόνον μὲ ὁμολογίας περὶ προικῆς, καὶ Προγαμιαίας δωρεᾶς, καὶ νὰ δοθῇ ἡ προῖκα εἰς ὅλον τὸν καιρὸν τῆς Γάμου εἰς τὸν ἄνδρα, ὑποφέρωντας ἐκεῖνος τὰ βάρη τῆς Γάμου ἀποθανῇ, καὶ διαλυθῇ ὁ Γάμος· ἀφ' ἑ ἀποθανῇ ὁ ἄνδρας, δὲν ἔχει κανένα δίκαιον ἢ Γυναῖκα, ἔσωντας ὅπε δὲν ἔδωκε προῖκα νὰ πάρῃ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν· εἰ δὲ καὶ ἔδωκε μερικὴν, καὶ αὐτὴ τὸσῶν νὰ λαμβάνῃ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν, ὅσῳ ἔδωκε προῖκα· διότι ἰσότητος, καὶ δικαιοσύνης εἰμεσθῇ ἑρασαί, καὶ ταύτῳ βελομέσθαι, καὶ θέλομεν νὰ κρατῶμεν εἰς ὅλα τὰ πάντα, καὶ τὸ περισσότερον εἰς τὰς Γάμους· εἰς τὸσον ὅπε ἐκεῖνη ὅπε δὲν δώσει τίποτε, μήτε νὰ πέρνῃ τίποτε· εἰ δὲ αὐτὴ μὲν βελήθῃ νὰ δώσῃ τὴν προῖκα, ἢ ἐκεῖνος ὅπε τὴν δίδει διὰ λόγου της, ὅποιος καὶ αὐτὴ εἶναι, καὶ ὁ ἄνδρας δὲν θελήσῃ νὰ τὴν πάρῃ, ἢ ὁ Πατὴρ αὐτῆς, ἢ ὁ Πάππος τε δὲν ἡθέλησαν νὰ τὴν πάρῃ· καὶ τότε νὰ ἀποδείξῃ ὅσοι εἶναι ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Γυναικὸς, πῶς εἶναι ἐπιμοι νὰ τὴν δώσῃ· ἢ αὐτὴ εἶναι κινητὴ νὰ τὴν ὑπάγῃ καὶ ὅπε θέλει, καὶ νὰ τὴν βελλώσῃ, καὶ κατὰ τὸν νόμον τὴν παραδώσῃ, ἢ αὐτὴ θέλῃ νὰ τὴν πηγαίνῃ εἰς τὸ Κεῖτῳ νὰ τὴν παραδώσῃ, καὶ τὴν πηγαίνῃ ἐκεῖ, καὶ ἐπῆγον αὐτῶν ποι καὶ τῆς ἔδωκεν λόγον, καὶ ὁ ἄνδρας ἀποδίωχνε τὸν καιρὸν, εἰς δὲν ἔδωκεν ὁ Γάμος, δὲν ἡμπορεῖ νὰ φύγῃ τὴν πληρωμὴν τῆς προγαμιαίας δωρεᾶς, ὡσὺν ὅπε δὲν ἔλαβε προῖκα· διότι ἐκεῖνος ὅπε θελήσῃ νὰ δώσῃ, εἰς δὲν θελήσῃ νὰ τὸν πάρῃ ἐκεῖνος ὅπε ἔχει νὰ τὸν πάρῃ, ὡσὺν νὰ τὸ ἔδωκε λογίζεται.

Περὶ Προικῶν Πραγμάτων πῶς μερίζονται εἰς τὰς Ἀδελφάς.

Εὰν ὁ Πατὴρ διὰ φιλοτιμίαν, τῆς διὰ νὰ ἀγαπᾷ τὸ σὺν αὐτῇ παιδὶ περισσότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα, τῆς δώσῃ χάριν, ἢ εἰς προῖκα, πράγματα τῆς Γυναικὸς τε, τῆς τὰ πέρνῃ τ' ἄλλα παιδιά, καὶ ὀλιγοσύνει τὴν προῖκα, ὅτι τὰ παιδιά τὰ πράγματα τῆς Μητρός τους ἐπίσης τὰ μοιράζονται.

Ἡ Γυνὴ ὅπε δὲν φέρει προῖκα εἰς τὸν ἄνδρα, δὲν ἡμπορεῖ νὰ οἰκειοποιῇται τὰ πράγματα τῆς Ἀνδρὸς διὰ Προγαμιαίας δωρεᾶς· καὶ ὁ ἄνθρωπος ὅπε δὲν δώσει τῇ Γυναικὶ τὴν διὰ Γάμου δωρεάν, δὲν πέρνει τίπο-

τες

τες ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς Γυναικός τε, παρέξ ἢ Γυναῖκα ἂν τὴ χερσὶν τίποτες, ἢ ἂν θελήσῃ νὰ τὴ ἀφήσῃ.

Ἐὰν Γυνὴ ἀπροιὸς τάξῃ τὴ Τίξ, ἢ τῆς Ουγατρὸς αὐτῆς προῖκα μαζὴ μὲ τὸν Ἄνδρα τῆς, καὶ τὴν δώσῃ, καὶ ὕστερα ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας τῆς ἐν πτωχείᾳ, καὶ δὲν κερδήσῃ τίποτες ἀπὸ λόγου τε· δύναται νὰ κινήσῃ κελσὶν κατὰ τὴ Τίξ, ἢ τῆς Ουγατρὸς τῆς, διὰ νὰ λάβῃ καὶ αὐτὴ μοῖραν, ὥσάν ἓνα ἀπὸ τὰ παῖδια· διότι ἡ Γυναῖκα ὅπῃ δὲν ἔχει προῖκα, ἂν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας τῆς ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἀφήσῃ παῖδια, ποσῶτον λαμβάνει ἀπὸ τῆ Ἀνδρότῆς τὸν βίον, ὅσον ἔλαβε κατ' ἓνα ἀπὸ τὰ παῖδια.

Ἐὰν Πατὴρ προικίσῃ τὴν Ουγατέρα αὐτῆς, καὶ ὕστερα σώσῃ τὸν βίον, καὶ ἀποθάνῃ ἐν πτωχείᾳ, καὶ ἀπομείνῃ εἰς τὴν Γυναῖκά τε χρεώσης, δικαιοῦται αὐτὴ, καὶ νικᾷ τὴν Ουγατέρα εἰς τὸ πρᾶγμα ὅπῃ τῆς ἔδωκεν ὁ Πατέρας τῆς, καὶ δὲν βλάπτεται ἡ Μήτηρ ἰξώρυσσα τὴν δόσιν· διότι μόνον εἰς ἐκεῖνα ὅπῃ δοθὲν ἀπὸ λόγου τῆς νικᾷται, καὶ δὲν τὰ πέρνει.

Ὅτι διὰ παντὸς ζητεῖται ἡ προῖκα, καὶ δὲν ἐμποδίζεται ἀπὸ τὴν πολυκαιρίαν.

Τὰ πράγματα τῆς πρὸ Γάμου δωρεᾶς, καὶ τῆς προικὸς δὲν ἀποξυνώνωνται, ἔτε ἂν σέρξῃ ἡ Γυναῖκα, ἔτε ἀμαρτέτι βάνονται, ἔαν δὲν κάμῃ δευτέραν συμφωνίαν ἡ Γυναῖκα, καὶ σέρξῃ ὕστερα ἀπὸ δύο χρόνους· ὅμως ἐκεῖ ὅπῃ εἶναι δυνατόν νὰ λαμβάνῃ τὸ ἀρκετόν τῆς ἀπὸ ἄλλων πραγμάτων· διατὶ εἰ τις ἀγοράζει τὰ τοιαῦτα πράγματα, ἔξω ἀπὸ τὴν τοιαύτῃ παρατήρησιν ὅπῃ εἶπαμεν, τὴν Γυναῖκα δὲν βλάπτει, ἀλλὰ τὴ λόγου τε ζημιώνει.

Ἐὰν χρεωσῇ τινὰς δύο προίκας, ὅσα πράγματα φαίνονται, καὶ γνωρίζονται, τὰ πέρνει τὰ παῖδια τῆ γάμου ἐκείνης· εἰς ἐκεῖνα δὲ ὅπῃ δὲν φαίνονται, ἔχει προτίμησιν ἡ πρώτη προῖκα νὰ ζητῇται ἀπὸ τῆς Γυναικός, καὶ τὰ παῖδια τῆς.

Ἐταξε τινὰς νὰ δώσῃ τῆς Ουγατρὸς τε προῖκα, καὶ δὲν ἔδωκε· καὶ ὕστερον ἔλαβεν ἐκεῖνος Γυναῖκα, καὶ ἔδεδωκε προῖκα, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἐζητεῖτο ποῖα νὰ προτιμηθῇ, τὸ πρῶτον τάξιμον τῆς προικὸς τῆς Ουγατρὸς, ἢ ἡ δὲυτέρα προῖκα, ὅπῃ ἔφερον εἰς αὐτὸν ἡ Γυναῖκα; καὶ ἐδικαίωσαν οἱ Κεῖται, καὶ ὁ Μάγιστρος τὴν δὲυτέραν δόσιν τῆς προικὸς· διότι ἔαν τὴς προτιμότερες δανεῖσας τὴς νικᾷ ἡ προῖκα, πολλὰ μᾶλλον τὸ πρῶτον τάξιμον τῆς προικὸς.

Περὶ Ἐξωπροίκων.

Τὰ ἔξωπροῖκα δὲν λογίζονται τῆ Ἀνδρός, παρέξ μόνον αὐτὸ δοθὲν διὰ τ' αὐτὸ εἰς τὸν αὐτόν· καὶ ἔαν χωρισθῇ ὁ Γάμος κατὰ τὰς νόμους, δὲν ζητῇται κατὰ τὴν κελσὶν τῆς προικὸς.

Ἐὰν ἐξοδιάσῃ ὁ Ἄνδρας τὰ ἔξωπροῖκα τῆς Γυναικός, εἰ μὲν τὴ τὰ ἐχάρισεν ἐκεῖνη, δὲν ἐγκαλοῦται οἱ κληρονόμοι αὐτῆς, παρέξ μόνον εἰς ὅσον ἔγινε πλεσιώτερος ἀπ' ἐκεῖνα· εἰ δὲ χωρὶς τὸ θέλημα τῆς Γυναικὸς τὰ ἐξοδιάσῃ, ἀναγκάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ σῶα, καὶ ἀνελεῖπῃ· ἐπειδὴ ἡ Γυνὴ ἔχει καὶ εἰς αὐτὰ ὑποθήκην, ὥσάν καὶ εἰς τὴν προῖκα.

Πᾶσα Γυνὴ εἰς τὰ ἔξωπροῖκα, καὶ εἰς τὰ λεγάτα, ἔχει ἐξουσίαν νὰ τὰ κάμῃ ὅ, τι θέλει, μόνον τὴν προῖκα δὲν ἐξουσιάζει.

Εἰς

Εἰς τὴν προῖκα ὁ Ἄνδρας κατὰ τὴν ποσότητα τῆς πλέξε αὐτῆς καταδικάζεται, κατὰ τὸς προείπαμεν, καὶ δὲν ἀφίνει ὁ νόμος νὰ πτωχύνῃ ὁ ποτὲ χρηματίσας Αὐθούτης τῆς Γυναικός, εἰς δὲ τὰ ἔξωπροῖκα καταναγκάζεται νὰ τὰ πληρώσῃ ὅλα σῶα, καὶ ἀνελεῖπῃ.

Τὰ ἔξωπροῖκα τῆς Γυναικός δὲν τὰ ορίζει ὁ Ἄνδρας νὰ τὰ ἔχῃ εἰς ὑπηρεσίαν τε, ἀλλ' ἔτε αἱ Μητέρες κείνονται διὰ ταῦτα, ἔτε ὁ Ἄνδρας διὰ συναλλαγίας ὅπῃ κάμνει ἡ Γυναῖκα, ἔτε ὁ Πατὴρ διὰ τὰς ὑπηρεσίας, ἢ τὰ συναλλάγματα τῆς Τίξ, ἔτε ὁ Υἱὸς διὰ τὸν Πατέρα, ἔτε ὁ ἐλδιδεράμενος δέσλος διὰ τὸν Αὐθούτῃ τε.

ΤΙΤΛΟΣ Ι.

Περὶ τῆ Ὑποβολῆς.

Ὑπόβολον ὀνομάζειν ἐκεῖνο ὅπῃ χρεωσῇ νὰ δώσῃ ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναικός, κατὰ τὴν ποσότητα τῆς προικὸς, ἢ γὰρ ὅταν ἀποθάνῃ ἡ Γυναῖκα ζητεῖται ἡ προῖκα τῆς ἀπὸ τὸν Ἄνδρα, καὶ ἄλλο τι μέρος κατὰ τὴν ποσότητα τῆς προικὸς, μικρότερον ἐκείνης καὶ ὀλιγώτερον, καὶ διὰ τὸ το λέγεται Ὑπόβολον· διότι τὸ ὑποβάλλειν, ὅμῃ μὲ ἄλλα φανερώνει καὶ τὸ νὰ βάνῃ ὑποκάτω τινὸς δυνατωτέρου, καὶ περισσοτέρου ἄλλότι ἀδυνατώτερον, καὶ ὀλιγώτερον. Ἀπὸ τῆς λοιπὸν καὶ τὸ ὑπόβολον τῆς προικὸς ὀνομάζεται. Ὅταν γυνὴ λοιπὸν ὁ Γάμος, καὶ κάμνῃ συμφωνίαν, ὅτι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς προικὸς νὰ δώσῃ καὶ τὸσον ὑπόβολον· τότε κατὰ τὴν συμφωνίαν ὅπῃ κάμνῃν δίδεται τὸ ὑπόβολον· ὅταν δὲ τὸ ἀφήσῃ καὶ δὲν συμφωνήσῃ τίποτε διὰ τὸ το, ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ ἐκεῖνος ὅπῃ δίδει τὴν προῖκα, καὶ χερσὶν ὑποβολῆς, τὸ τρίτον τῆς ποσότητος τῆς προικὸς, ἢ γὰρ ἔαν εἶναι ἡ προῖκα μία λίτρα χρυσίου, νὰ δίδῃ τὸ τρίτον τῆς λίτρας, τὸ ὅποιον εἶναι φλωρία κδ'. καὶ τὸ το μὲν εἰς τὰς νέες καὶ ἔως πῶρα κρατεῖται· εἰς δὲ τὰς παλαιὰς τὸ Ὑπόβολον ἔως τὸ ἥμισυ τῆς προικὸς ἐληφίζετο· εἰ δὲ ἀποθάνῃ πρὸ τῆ Ἀνδρός ἡ Γυνὴ, δὲν ἔχει χάραν ἢ ζήτισις τῆ ὑποβολῆς.

Τὸ Ὑπόβολον δὲν βεβαιώνεται παρ' αὐτοῦ κατὰ τὸς γυνὴ ὁ Γάμος, ἀλλ' ἔαν ἀποθάνῃ ὁ Ἄνδρας πρὶν τῆς Γυναικός, τότε λαμβάνει τὴν βεβαίωσιν.

Ἡ Παρθένος ἔχει τὸ θεώρητον διὰ τὴν τιμὴν τῆς παρθενίας, ἢ δὲ χήρα θεώρητον δὲν ἔχει, ἀλλὰ τὸ ὑπόβολον ὅπῃ νὰ συμφωνηθῇ, καὶ τὸν ἀρράβωνα.

Ἐὰν ἀποθάνῃ ἡ Γυναῖκα πρὶν τῆ Ἀνδρός, δὲν ἔχει χάραν τὸ ὑπόβολον νὰ ζητῇται, ἀλλὰ μόνον τὸ θεώρητον δίδεται, αὐτὸ ἦτον Παρθένος· εἰς ἐκεῖνας δὲ ὅπῃ δούτερου παυδρευθῆν δὲν δίδεται, τὸ δὲ θεώρητον εἶναι εἰς πᾶσαν λίτραν χρυσίου τῆς προικὸς φλωρία ε'.

Νεαρά τῆ Κυρῆ Λέοντος.

Ἐπειδὴ συνήθεια ἐπεκράτησεν ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν σύστασιν τῶν Γάμων, νὰ μὴ εἶναι ὅμοιαι αἱ δόσεις, ἀλλὰ ἡ προῖκα νὰ εἶναι περισσοτέ-

Armenopulo.

τέρει ἀπὸ τὸ ὑπόβολον, ἅς πολιτεύεται ἔτι φέρωντας ὁ θάνατος λύσιν τῆ Γάμου· εἰ μὲν ἀποθανῇ ὁ ἄνδρας ἄτεκνος, καὶ δὲν ἔκαμαν κἀμμίαν συμφωνίαν, ἅς πέρνη ἡ Γυνὴ τὴν προῖκα, καὶ τὸ ὑπόβολον, καὶ ὅχι ἄλλο· εἰ δὲ ἀποθανῇ ἡ Γυνή, νὰ πέρνουν οἱ κληρονόμοι τῆς τῆν προῖκά της, καὶ ὁ ἄνδρας νὰ μὴ ζημιώνεται ἀπὸ τὰ ἐδικά της, ἕτε νὰ πέρνουν ἄλλοι τὰ ἐδικά της, ἀλλ' αὐτὸς νὰ τὰ ἔχη· διότι ἀδικία εἶναι νὰ κερδαίνουν οἱ ξένοι ἀπὸ τὰ ἐδικά της πράγματα, καὶ αὐτὸς εἰς τὴν σέρησιν τῆς Γυναικὸς νὰ ζημιώνεται καὶ τὰ ἐδικά της, ἥτοι τὸ ὑπόβολον.

Τὲ αὐτὲ περὶ Δεσποτείας Ὑποβόλου.

Τὴν συνήθειαν ταύτῃ βλέποντες ἡμεῖς, πῶς δὲν εἶναι τίποτες βλαβερὰ εἰς τὴν πολιτείαν τῶν ἀνθρώπων, ἐλογιάσαμεν νὰ τὴν βάλωμεν εἰς νόμον τάξιν, καθὼς ἐδικαιώσαμεν καὶ ἄλλα πολλά· καὶ ἀπὸ σήμερον νὰ ἔχη διώξιν νόμον, καὶ ὅχι συνήθειας. Ἀνίσως λοιπὸν ὁ βίος τοῦ ἄνδρος μόνον, ὅσον διὰ τὸ ὑπόβολον εἶναι, κάμνει χρεία ἡ Γυνὴ νὰ ὀρίσῃ τὸ ὑπόβολον μετὰ τὰ παῖδιά της, τὸ ἐδικόν της μερτικόν, καὶ κατὰ δεσποτείαν, καὶ τὸ μερτικὸν τῶν παιδίων κατὰ χρῆσιν· εἰ δὲ καὶ ὁ βίος τῆ ἄνδρος δὲν φθάνει διὰ τὸ ὑπόβολον, ἡ Γυνὴ λαμβάνει τὸ μερτικόν της ἀνελλειπές, καὶ ὅχι κατὰ τὴν ποσότητά της διεσκομένης περιουσίας τῆ ἄνδρος, ἀλλὰ τὸ μερτικὸν τέλειον ὅσον τῆς πίπτει ἀπὸ ὀλοκληρον τὸ ὑπόβολον, καὶ τὰ ἐναπολειφθέντα ὀρίσκει τὰ παῖδιά της· εἰ δὲ καὶ δὲν ἀφήσῃ τίποτες, ἅς δεχθῇ τὴν ἀκλήθειαν διὰ κληρονομίαν· καὶ ταῦτα μὲν περὶ Γυναικός· εἰ δὲ ἀπομείνῃ ὁ ἄνδρας χωρὶς κληρονομίαν παιδίων, καθὼς καὶ ἐν ἄλλαις διατάχῃ, ἕτε νὰ πέρνη τίποτες, ἕτε νὰ ζημιώνεται· εἰδὲ καὶ ἔκαμε παῖδιά, καὶ τιμήσῃ τὴν ἀγάπῃ τῆς Γυναικὸς της, καὶ δὲν δευτεροῦπανδρευθῇ, νὰ πέρνη καὶ αὐτὸς μοῖραν παιδός, ἕνα μὲν διὰ τὴν τεκνοτροφίαν, καὶ ἄλλο διὰ τὴν τιμὴν τῆς Γάμου ὅπῃ δὲν ἐδευτεροῦπανδρεύθῃ.

Νεαρὰ τῆ αὐτῆ.

Ταύτῃ δὲ τὴν μοῖραν ἅς τὴν λογιᾶσῃ ὁ ἄνδρας, καὶ κἀν φθάνῃ τὸ ὑπόβολον, κἀν περιεσώσῃ νὰ εἶναι σερικτὸς εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ ἔλαβεν, ὅτι πάντως ἡ κερδαίνει, ἡ δὲν ζημιῶται τίποτες· εἰ δὲ καὶ δὲν φθάνει ἡ μοῖρα ἴσια μετὰ τὸ ὑπόβολον, μήτε ἀπὸ τὰ ἐδικά της νὰ δίδῃ ὁ ἄνδρας, μήτε ἀπὸ τῶν πραγμάτων τῆς Γυναικὸς νὰ πέρνη τίποτες.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΑ'.

Περὶ Δωρεῶν μεταξὺ ἄνδρος, καὶ Γυναικός.

Μεταξὺ ἄνδρος, καὶ Γυναικὸς χάρις ἐκ ἑρρώται, διὰ τὴν ἀγάπην, καὶ διὰ νὰ μὴ βάνῃ εἰς τὸν νῦν τας τὸν χωρισμὸν ἀπὸ τῆς νὰ μὴ χαρίσῃ ἕνας τῶ ἄλλου, καὶ διὰ νὰ μὴ γίνεταί ὁ πλέσιος πτωχός, καὶ ὁ πτωχὸς πλέσιος.

Ὁχι

Ὁχι μόνον εἰς τὰς νομίμους Γάμους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐμποδισμένας ἢ χάρες δὲν πινύονται.

Τῆς Γυναικὸς τε νὰ χαρίσῃ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐμποδισμένον, ἀλλὰ τῆς Παλλακῆς δὲν ἐμποδίζεται.

Ἐὰν ὁ ἄνδρας χαρίσῃ χάριν τῆς Γυναικὸς του, καὶ ἀποθανῇ, καὶ δὲν εἴπῃ τίποτες, σερικτὴ εἶναι ἡ δωρεά, καὶ καρεῖς δὲν δυνάται νὰ τὴν χαλάσῃ.

Τὰ ὅσα χαρίσῃ ἡ Γυνὴ τῷ ἄνδρὶ διὰ νὰ πάρῃ ἀρχοντίαν, βέβαια εἶναι κατὰ τὴν ποσότητά ὅπῃ νὰ δοθῇ.

Ἐὰν ἡ Γυνὴ χαρίσῃ χάριν τῆς Οὐγατρὸς της, ἕως ὅπῃ σέκει ὁ Γάμος, σερικτὴ εἶναι ἡ χάρις.

Οὔτε ἡ Γυνὴ χαρίζει τῷ ἄνδρὶ, ἕτε ὁ Πενθερός τῷ Γαμβρῷ, ἕτε ἐκείνων ὅπῃ εἶναι εἰς τὴν ὀξυσίαν αὐτῶν, εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι ὁ Πενθερός μαζὶ μετὰ τὸν Γαμβρὸν εἰς οὐδὲς Ἀσθεντὸς ὀξυσίαν, δὲν ἐμποδίζεται νὰ χαρίσῃ τῷ Πενθερῷ, καὶ τοῖς ὑπεξέστοις αὐτῶν, καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ ἔχει εἰς τὴν ὀξυσίαν της.

Ὁ Πενθερός δὲν δυνάται νὰ χαρίσῃ χάριν τῷ Γαμβρῷ, ἢ τῆς Νύμφης εἰς ἀφορμὴν θανάτου, διότι αὐτὴ καὶ ἐκεῖνος ἀποθανῇ, ἀλλὰ τὸ συκοπέσιον ἀπομύνει, καὶ εἶναι ἄωρεπον, αὐτὴ καὶ ἀκλήρον, κἀν τὸν Τῖδον, κἀν τὴν Οὐγατέρα· ἀνίσως δὲ καὶ χωρεῖσιν, ἡ χάρις καλῶς δωρεῖται.

Καὶ οἱ συυπεξέστοι τῶν ὑπανδρῶν κωλύονται νὰ χαρίσῃ, καὶ οἱ ἐλδύτεροι, καὶ οἱ δέλοι, καὶ ὑπεξέστοι τοῖς ὑπεξέστοις· ὅθεν ἡ Γυνὴ δὲν ἔχει ἄδειαν νὰ χαρίσῃ χάριν τῷ ὑπεξέστοις Τῖδῃ, παρέξ αὐτὴν πηγαίνῃ εἰς τὰ κάσρα, διὰ τὴν γίνεταί ἰδιόν τε κτήμα· καὶ ὁ ὑπεξέστοις μου χαρίζει τῆς Γυναικὸς ἀπὸ τὸ πενέλιον ὅπῃ ἀπόκτισεν ἀπατὸς της· ἐκεῖνος δὲ ὅπῃ ἔχει Τῖδον αὐτεξέστον, ἐμποδίζεται νὰ χαρίσῃ χάριν, καὶ τῆς Γυναικὸς αὐτῆς, καὶ τῆς Νύμφης της.

Ἡ Πενθερά χαρίζει χάριν τῆς Νύμφης, καὶ ἡ Νύμφη τῆς Πενθερᾶς, διατὶ δὲν εἶναι λόγος ὑπεξεστοιότητος εἰς αὐτάς.

Ἐὰν δὲν ἔχη εἰς τὸν νῦν τας ὁ ἄνδρας νὰ πελῇ τίποτε, καὶ τὸ πελῆσῃ τῆς Γυναικὸς της, διὰ νὰ τῆς κάμῃ χάριν, ἀκυρὸς εἶναι ἡ τοιαύτη πέλῃσις· εἰ δὲ θέλωντας νὰ τὸ πελῇ, τῆς τὸ ἐπέλῃσε διὰ ὀλίγον τίποτες, εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ ἔγινε πλεσιωτέρα ἡ Γυνὴ, δὲν εἶναι βεβαία ἡ πέλῃσις· ἦγεν αὐτὴ ἔτυχεν νὰ τῆς πελῇ δέλον ὅπῃ ἀξίζει ἰ.ε. φλωεῖα, καὶ τὸν ἐπέλῃσε μόνον διὰ πέντε, καὶ ἀξίζει τώρα δέκα, δίδει εἰς ἐκεῖνο ὅπῃ εἶναι πλεσιωτέρα, ἦγεν τὰ πέντε φλωεῖα.

Εἰς τὰ κεκωλυμένα χαρίσματα, ἐὰν φαίνωνται ἡ χάρες, πέρνονται ὀπίσω, εἰ δὲ ὀξωδιάσθησαν, ζητουῦνται ἀπ' ἐκεῖνον ὅπῃ τὰς ἔλαβεν ἕως ἢ γέγονεν πλεσιωτέρος.

Καλῶς δὲ χαρίζουσιν εἰς τὸν καιρὸν τῆς θανάτου· διότι γίνεταί χάρις εἰς καιρὸν ὅπῃ παύσει ὁ Γάμος· καὶ μετὰ τὸν θάνατον ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ χαρίσει, γίνεταί ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ πάρει· εἰς δὲ τὸ ἀναμεταξὺ εἶναι ἐκεῖνος ὅπῃ τὸ ἐχάρισεν· καὶ εἴτε χάρις γίνῃ ἀναμεταξὺ ἄνδρος, καὶ Γυναικὸς εἰς τὴν ὥραν τῆς θανάτου εἶναι σερικτὴ, καὶ βεβαία.

Ἡ

Ἡ χάρις ὅτ' ἡ χάρις καὶ αὐτὴ εἰς τὸν θάνατον, εἰς τὴν ζῆσιν καὶ χωρὶς αὐτῆς τὴν Γυναικά τε δὲν πιαίνεται, ἀλλὰ τὴν πέρνει ὀπίσω.

Ἐὰν καὶ τὸ αὐτὴ τῆς Γυναικὸς με, καὶ τῆς χάριτος ἔξοδα νὰ τὸ ἀνακαίνισι, πιαίνεται ἡ χάρις.

Αἱ χάρες ὅτ' γίνονται πρὶν τῇ Γάμῃ εἶναι σύγγραις, εἰς αὐτὴν τῇ ἡμέρᾳ ὅτ' γένῃ ὁ Γάμος γένωσι.

Ἐὰν πάρῃ καὶ αὐτὴ Γυναικὴ μικρότερῳ ἀπὸ δέκα χρόνων, καὶ τῆς χάριτος χάρις, αὐτὴ ἦτον προηγουμένη μνηστρία, σερική εἶναι ἡ χάρις, ὅτι ὡς ἀρραβωνιαστικῇ τῆς χάριτος· εἰ δὲ, δὲν ἦτον μνηστρία, ἀκυρὸς εἶναι ἡ χάρις, διότι δὲν ἔγινεν ὡς πρὸς ξένῳ, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὴν Γυναικά τε.

Ἐὰν δὲν γένῃ ἡ χάρις εἰς τὸν καιρὸν τῆς Γάμῃ, καὶ συμβῇ καὶ ἀποθανεῖν καὶ οἱ δύο, ἔτε ὁ ἕνας πέρνει, ἔτε ὁ ἄλλος, ἐπειδὴ ἀπέθανον καὶ οἱ δύο.

Τ Ι Τ Λ Ο Σ ΙΒ'.

Περὶ Λύσεως Γάμῃ, καὶ τῶν αἰτιῶν αὐτῆς.

Επειδὴ περ πολλὰς αἰτίας εὐρομεν εἰς τὰς παλαιὰς νόμους, ἀπὸ τὰς ὁποίας χωρίζον οἱ Γάμοι ἐν δικολίᾳ, διὰ τὴν τὴν ἀφορμὴν ἐλογιάσαμεν νὰ διαλέξωμεν μερικὰς ὅτ' μᾶς ἐφάνηκεν πῶς εἶναι ἀξίαι νὰ χωρίζονται οἱ Γάμοι· καὶ ταύτας μόνον νὰ βάλωμεν ἐξ ὀνόματος εἰς τὸν τὸν νόμον, ἀπὸ τὰς ὁποίας δύνανται νὰ χωρίζονται οἱ Γάμοι χωρὶς παίδου.

Χωρίζεται ὁ Γάμος κατὰ πρόφασιν ἀναγκαίαν, καὶ μὲ εὐλογὸν ἀφορμὴν, ὅταν δὲν δύναται καὶ αὐτὴ νὰ συνδράμῃ μετὰ τὴν Γυναικά τε, ἔτε καὶ ἡ χάρις μετὰ αὐτῆς κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν Ἀνδρῶν, καὶ περάσεν τρεῖς χρόνοι ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς Γάμῃ, καὶ αὐτὸς, κατὰ δόλῳ δὲν φανῇ διὰ Ἀνδρᾶς, ἔχει ἄδειαν ἡ Γυναικὴ, ἢ οἱ Γονεῖς αὐτῆς, νὰ χωρίσιν τὸ συνοικέσιον, καὶ νὰ χωρίσῃ ὅτ' αὐτῆς, αὐτὴ καὶ ὁ Ἀνδρᾶς δὲν σέργῃ, καὶ ταῦτα δίδει ὁ Ἀνδρᾶς ὅλῳ τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς, αὐτὴ ἔχῃ παρμένῳ, ἢ δὲ πρὸ τοῦ Γάμῃ δωρεὰ μένει εἰς τὸν Ἀνδρᾶ, καὶ δὲν ζημιώκεται τίποτε.

Νομοθετοῦμεν νὰ χωρίζεται καὶ τῇ αἰχμαλώτῃ ὁ Γάμος, ἐχὶ δὲ ἀπλῶς, καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἔως ὅτ' εἶναι φανερόν, ὅτι εἶναι ζωντανός, καὶ εἶναι ἄλυτον τὸ συνοικέσιον καὶ νὰ μὴν ἔρχονται εἰς δευτέρους Γάμους, ἔτε ὁ Ἀνδρᾶς, οὔτε ἡ Γυναικὴ· εἰ δὲ κατὰ προπέτειαν δὲν θελήσιν, καὶ πράξιν τὸτο, παιδεύονται κατὰ τὰς νόμους· καὶ ὁ μὲν Ἀνδρᾶς χάρις τὴν πρὸ Γάμου δωρεὰν, ἢ δὲ Γυνὴ τὴν προῖκα· εἰ δὲ καὶ δὲν εἶναι φανερόν, ἔτε βέβαιον ζῇ, ἢ ἀπέθανε τὸ πρόσωπον ὅτ' ἐπῆγεν εἰς τὰς πολέμους, τότε νὰ καρτερῇ πέντε χρόνους, καὶ αὐτὴ δὲν μάθῃ τίποτε ζῇ, ἢ ἀπέθανεν, ἔχει ἄδειαν νὰ ὑπανδρεύῃ χωρὶς κανένα φόβον, καὶ δὲν ζημιῶται καὶ αὐτὴ, ἔτε ὁ Ἀνδρᾶς πρὸ Γάμῃ δωρεὰν, ἔτε ἡ Γυνὴ τὴν προῖκα, ἀλλὰ ἔχει καὶ αὐτὴ εἰς τὸ ἐδικόν τε.

Νεα-

Νεαρά τῇ Κυρῇ Λέοντος.

Η δὲ κ'. Νεαρά τῇ Κυρῇ Λέοντος λέγει, πῶς νὰ μὴν ἔχῃ ἄδειαν αἱ Γυναικες τῶν αἰχμαλώτων νὰ πάρῃν ἄλλους Ἀνδρας, ἀλλ' ὅσους χρόνους αὐτὴν εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν ταλαιπωρούμενον τὸ ἕνα μέρος, νὰ παντεχαίρῃ τὸ ἄλλο πρόσωπον, καὶ δὲν μάθῃ τίποτε, ἔτε μὲ γράμμα, οὔτε μὲ λόγον.

Ὅτι εἰς συνέβῃ νὰ δαιμονιῇ τὸ εἶναι πρόσωπον, χωρίζεται ὁ Γάμος, κατὰ τὸ ἐφανερώσαμεν πλατύτερον εἰς τὸν περὶ συναιρέσεως Τίτλον.

Ἡ Νεαρά τῇ Κυρῇ Λέοντος ἄδειαν δίδει τῇ Ἀνδρὶ νὰ χωρίζεται τῆς Γυναικὸς αὐτῆς, ὅταν ἐπὶ τ' αὐτῇ παρὰ καιρὸν ρίπτει τὰ παιδία σκοπομενία.

Ὁ ιε'. Κανὼν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ Τιμοθέῳ λέγει, ὅτι ἐκεῖνος ὅτ' ἔχει δαιμονισμένῳ Γυναικῇ, αἰσῶς καὶ πάρῃ ἄλλῳ, μοιχᾶται.

Ἐλέχθη πῶς ἐκέρχθη τις, καὶ ἐνδύθη τὸ μοναχικὸν ἡμίμα, καὶ ἄφησε τὸ σχῆμα, καὶ ἦλθεν εἰς Γάμον, καὶ παρὰ τοῦ ἐχωρίσθῃ, καὶ ὅσοι ἔχον συνδρομηταὶ εἰς τὸν Γάμον, καὶ τὸ ἱεῖρα, ἐπαιδίδθησαν.

Ὅταν θελήσῃ τὸ εἶναι πρόσωπον νὰ γένῃ Καλόγηρος, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν καλλιτέραν εἰρήνην τῆς ζωῆς, προσάσσομεν νὰ ἔχῃ ἄδειαν παρὰ τοῦ ἐχωρίσθῃ νὰ χωρίζεται ἀνεμποδίστως, εἴτε Ἀνδρᾶς, εἴτε Γυναικῇ, καὶ νὰ πηγαίῃ πρὸς τὴν μοναχὴν πολιτείαν, καὶ νὰ ἀφίῃ ὀλίγον τίποτε πρὸς τὸ ἄλλο πρόσωπον ὅτ' ἀπομείνῃ ὅσον ἐσυμφώνησαν νὰ πάρῃ αὐτὴν ἡ θέλαν ἀποδοῦν, ὅσον νὰ πέρνῃ τὸ μέρος ὅτ' ἀπομείνῃ, καὶ Ἀνδρᾶς εἶναι, καὶ Γυναικῇ· ὅτι καὶ ἔτιος ὡς ἀποταμνός λογίζεται πρὸς ἐκεῖνο ὅτ' ἀπομείνῃ, ἔσονται νὰ διαλέξῃ ἄλλῳ εἰρήνῃ ζωῆς, αὐτὴς διὰ ἄλλῳ.

Ἐὰν εἰς τὸν καιρὸν τῆς Γάμῃ δὲν εὕρῃ τὴν Γυναικῇ παρὰ τοῦ Ἀνδρᾶς, τὴν ὁποίαν ἐπῆρε διὰ παρὰ τοῦ, καὶ τὸ ἀποδείξῃ μετὰ φανεράν ἀπόδειξιν, νὰ χωρίζεται καὶ ἔτος ὁ Γάμος, ἔλεγον ὁ Πατέριος· καὶ ἡ Γυναικὴ νὰ μὴ κατακρίνεται διὰ μοιχείαν, ἔσονται νὰ ἔκαμε τὴν ἀμαρτίαν πρὶν τοῦ Γάμῃ.

Ἐὰν ἔως ὅτ' ἐπῆρῃ ὁ Γάμος ἀκόμη πηγαίῃ εἰς Μοναστήριον ἢ ὁ Ἀνδρᾶς μόνος, ἢ ἡ Γυναικὴ μόνη, νὰ χωρίζεται ὁ Γάμος χωρὶς διαζύγιον, ὅταν λάβῃ τὸ σχῆμα τὸ πρόσωπον ὅτ' ἐπῆγεν εἰς τὸ Μοναστήριον· καὶ αὐτὴ ὁ Ἀνδρᾶς ἐδιέλλαξε τὴν Μοναχικὴν πολιτείαν, νὰ δίδῃ τῆς Γυναικὸς τὴν προῖκα, καὶ εἴτε ἄλλο ἔλαβεν ἀπ' αὐτῆς, καὶ νὰ τῆς δίδῃ καὶ ἀπὸ τὴν πρὸ Γάμῃ δωρεὰν ὅσον ἐτύχαινε τῆς Γυναικὸς νὰ πάρῃ ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατόν τε, καὶ κατὰ τὴν συμφωνίαν ὅτ' ἔγραφε τὸ πρικοσύμφωνόν τε· εἰ δὲ ἡ Γυνὴ πηγαίῃ εἰς τὸ Μοναστήριον, τοιαυτῶς νὰ γίνεται, νὰ κρατῇ ὁ Ἀνδρᾶς τὴν πρὸ Γάμῃ δωρεὰν, καὶ ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς, ὅσον ἦτον νὰ πάρῃ μετὰ τὸν θάνατόν τε, καὶ τὸ ἐπίλοιπον τῆς προῖκας νὰ δίδῃ τῆς Γυναικὸς προσάσσομεν, καὶ ἄλλο εἴτε ὀρεθῇ εἰς αὐτὸν τῆς Γυναικὸς πρᾶγμα· εἰ δὲ καὶ οἱ δύο θελήσιν νὰ γένῃ Καλόγηροι, προσάσσομεν νὰ εἶναι ἀργὰ τὰ προικοσύμφωνα, καὶ νὰ κρατῇ ὁ Ἀνδρᾶς τὴν Προγαμιαίαν Δωρεὰν, ἢ Γυναικὴ νὰ λαμβά-

νη

μη τὴν προῖκά της, καὶ εἴτι ἄλλο ἀποδειχθῇ ὅπῃ ἔδωκε τῷ Ἄνδρὶ, δια-
νὰ λάβῃ καὶ δε σῆας τὰ πράγματα τε χωρὶς ζημίαν· παρέξ μόνον αὐ-
κατὰ τὴν τάξιν ὃ ἀρράβωνιασικὸς τῆς ἀρράβωνιασικῆς, ἢ ἡ ἀρράβω-
νιασικὴ τῆς ἀρράβωνιασικῆς, ἢ ὁ Ἄνδρας τῆς Γυναικὸς, ἢ ἡ Γυνὴ τῆς Ἀν-
δρὸς ἐχάρισε τίποτε, καὶ θελήσει νὰ τὸ ἀφήσῃ.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐκ συμφωνίας διὰ σωφροσύνην ἐλύετο ὁ Γάμος, προσ-
τάσσομεν νὰ μὴ χωρίζεται ἀλλέως, παρέξ μόνον αὐτὸν θέλῃ νὰ γένουν
Καλόγηροι καὶ τὰ δύο μέρη, καὶ νὰ λαμβάνῃ κατ' οἷας τὰ πράγματα τε.

Ἐὰν φανερωθῇ τὸ σῆα μέρος, πῶς ἦτον δῆλος ὕστερα ἀπὸ τὸν Γάμον
χωρίζεται ὁ Γάμος παρόλ' οὗτος, ὥσπερ νὰ ἀπολεθῇ ὁ θάνατος.

Αἱ αἰτίαι ὅπῃ χωρίζει ὁ Ἄνδρας τὴν Γυναῖκα.

Αἱ αἰτίαι ὅπῃ χωρίζει ὁ Ἄνδρας τὴν Γυναῖκα, καὶ κερδαίνει τὴν προῖ-
κά της, καὶ τὴν φυλάττει διὰ τὰ παιδιά ὅπῃ ἐγεννήθησαν ἐξ αὐτῆς, εἰ
δὲ καὶ δὲν ἔχη παιδιά τὴν κερδαίνει αὐτὸς, εἶναι ἐτέπαις.

Ἐὰν ἐπιβεβλῶνται τινὲς κατὰ τῆς Βασιλέως, καὶ τὸ Ἰξόρην ἢ Γυνή,
καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τὸ εἰπῇ τῷ Ἀνδρὶ τῆς· εἰ δὲ τὸ εἰπῇ τῷ Ἀνδρὶ, καὶ
αὐτὸς τὸ σιωπήσῃ, ἔχει ἄδειαν ἡ Γυνὴ νὰ τὸ μινύσῃ τῷ Βασιλέως μὲ
εἴτι πρόσωπον διωκθῇ, διὰ νὰ μὴ ἔχη ὁ Ἄνδρας ἀπ' αὐτῆς καμμίαν
ἀφορμὴν νὰ τὴν χωρίσῃ.

Ἐὰν περὶ μοιχείας θέλῃ νὰ κατηγορήσῃ τὴν Γυναῖκά τε, πρέπει πρῶ-
τον ὁ Ἄνδρας νὰ γράψῃ τὴν Γυναῖκα, καὶ τὸν Ἄνδρα ὅπῃ ἔκαμεν τὴν
μοιχείαν, καὶ αὐτὸν ἀποδειχθῇ ἀληθινὴ ἢ τοιαύτη κατηγορία, παρόλ' οὗτος νὰ
χωρίζεται, καὶ νὰ ἔχη ὁ Ἄνδρας τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν, καὶ τὴν προῖκα·
ἀκόμη αὐτὸν δὲν ἔχη παιδιά, νὰ πέρνῃ καὶ ἀπὸ τ' ἄλλα πράγματα τῆς Γυ-
ναικὸς τόσον, ὅσον εἶναι τὸ τρίτον μέρος τῆς προικὸς, καὶ νὰ τὰ ἔχη εἰς
τὴν ὀξείαν τε, καὶ τὴν προῖκα, καὶ τὴν ποινὴν ὅπῃ ἐπροσάξαμεν νὰ
ἔχη τὸ κύρος· εἰ δὲ καὶ ἔχη παιδιά ἀπ' αὐτῆς, προσάσσομεν νὰ φυλάττε-
ται καὶ ἡ προῖκα, καὶ τ' ἄλλα πράγματα τῆς Γυναικὸς διὰ τὰ παιδιά,
καθὼς ὤρισαν καὶ οἱ προτέτεροι νόμοι· καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ ἐλεγχθῇ διὰ μοι-
χὸς, νὰ παιδίσκῃ κατὰ τὰς νόμους μαζὶ καὶ μετὰ τὴν Γυναῖκα· καὶ αὐτὸς ὁ
μοιχὸς ἔχη Γυναῖκα, νὰ χωρίζεται, καὶ νὰ πέρνῃ ἡ Γυνὴ καὶ τὴν προῖ-
κά της, καὶ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν· καὶ αὐτὸν ἔχη παιδιά, μόνον εἰς ὑπηρε-
σίαν της νὰ ἔχη τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν, τὴν δὲ δεσποτείαν νὰ τὴν φυ-
λάττῃ τῶν παιδίων, τὰ δὲ ἄλλα πράγματα τῆς Ἀνδρὸς νὰ αἰδωνται τῶν
παιδίων τε· εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχη παιδιά, τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν νὰ τὴν
ὀξείαζῃ· καὶ νὰ τὴν κυριεύῃ ἡ Γυναῖκα νομοθετῶν· ὁ δὲ ἐπίλοιπος
πλεῖτος τῆς Ἀνδρὸς γίνεται Αὐθιγνός.

Ἐὰν μὲ εἴτι τρόπον ἐπιβεβλῶνται ἡ Γυνὴ τὴν ζώον τῆς Ἀνδρὸς, ἢ Ἰξόρην
πῶς τὸν ἐπιβεβλῶνται ἄλλοι, καὶ δὲν τῆς τὸ φανερώσῃ.

Ἐὰν ἡ Γυνὴ τρώγῃ, καὶ πίνῃ μετ' Ἀνδρα ἑσέως χωρὶς τὰ θέλημα τῆς
Ἀνδρὸς της, ἢ λῆεται.

Ἐὰν χωρὶς τὸ θέλημα τῆς Ἀνδρὸς της μείνῃ ἔξω τῆς σπητῆς, παρέξ μόνον
εἰς τὰς Γονεῖς της.

Ἐὰν

Ἐὰν πηγαίνῃ εἰς θέατρα, ἢ εἰς χοροὺς, καὶ παιγνίδια, καὶ εἰς ἰπ-
ποδρόμια χωρὶς τὸ θέλημα τῆς Ἀνδρὸς της, ἢ μὴ θέλοντος αὐτῆς.

Ἐὰν δὲ συμβῇ νὰ διώξῃ κανεὶς τὴν Γυναῖκά τε, ἔξω ἀπὸ τὰς αἰτίας
ὅπῃ προείπαμεν, ἀπὸ τὸ σῆτι τε ἔξω, καὶ ἐκεῖνη μὴ ἔχουσα Γονεῖς,
εἰς τὰς ὁποῖας νὰ πηγαίνῃ νὰ μείνῃ, καὶ ἀναγκασθῇ νὰ μείνῃ εἰς ξένον
σῆτι, προσάσσομεν νὰ μὴ ἔχῃ ἄδειαν νὰ τὴν χωρίσῃ διὰ ταύτην τὴν
αἰτίαν, ὅτι τὸ πταίσιμον εἶναι ἐδικόν τε.

Αἱ αἰτίαι ὅπῃ χωρίζει ἡ Γυναῖκα τὸν Ἄνδρα.

Αἱ αἰτίαι δὲ ὅπῃ δαύεται ἡ Γυναῖκα νὰ χωρισθῇ ἀπὸ τὸν Ἄνδρα της,
καὶ νὰ πάρῃ τὴν προῖκά της, καὶ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν νὰ τὴν φυλάττῃ
τὸν παιδίων της· ἢ αὐτὸν δὲν ἔχη παιδιά νὰ τὴν ἔχῃ αὐτὴ εἰς τὴν ὀξεί-
αν της, εἶναι ἐτέπαις.

Ἐὰν ἡ αὐτὸς ἐπιβεβλῶνται τὸν Βασιλέα, ἢ Ἰξόρην ἢ ἄλλας τινὰς ὅπου
τὸν ἐπιβεβλῶνται, καὶ δὲν τὸ εἰπῇ τῷ Βασιλέως, ἢ αὐτὸς ἀπατήσῃ, ἢ
νὰ τὸ μινύσῃ μετ' ἄλλον κανένα, μετ' ὅποιον ἠθελε διωκθῇ.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας ἐπιβεβλῶνται τὴν ζώον τῆς Γυναικὸς, μετ' εἴτι τρόπον
αὐτὸν εἶναι, ἢ τὴν ἐπιβεβλῶνται ἄλλοι, καὶ τὸ Ἰξόρει, καὶ δὲν τὸ φανε-
ρώσῃ τῆς Γυναικὸς του, καὶ τὰ σπουδάσῃ νὰ κάμῃ τὴν ἐδίκησιν κατὰ
τοὺς νόμους.

Ἐὰν Ἄνδρας ἐπιβεβλῶνται τὴν σωφροσύνην τῆς Γυναικὸς τε, καὶ τὴν πα-
ραδόσῃ εἰς ἄλλας νὰ μοιχεύθῃ.

Ἐὰν κατηγορήσῃ κανεὶς τὴν Γυναῖκά τε εἰς μοιχείαν, καὶ δὲν τὸ ἀπο-
δείξῃ, ἔχει ἄδειαν ἡ Γυναῖκα καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν νὰ χωρίζεται,
ἀν θέλῃ, καὶ πέρνει τὴν προῖκά της, καὶ τὴν προγαμιαίαν δωρεάν· καὶ αὐτὸν
δὲν ἔχη παιδιά πέρνει καὶ ἀπὸ τῆς Ἀνδρὸς της τὰ πράγματα τόσον, ὅσον
εἶναι τὸ τρίτον μέρος τῆς Προγαμιαίας δωρεᾶς· εἰ δὲ ἔχη παιδιά προσάσ-
σομεν νὰ φυλάττεται ὅλος ὁ πλεῖτος τῆς Ἀνδρὸς διὰ τὰ παιδιά τε· τὴν δὲ
Προγαμιαίαν δωρεάν τὴν πέρνει ἡ Γυναῖκα, καὶ τὴν φυλάττει τὸν παιδίων,
ὁ δὲ Ἄνδρας παιδίσκῃ τὴν αὐτὴν παιδίσκιν, ὅπῃ ἐμελλε νὰ παιδίσκῃ
ἡ Γυναῖκα, ἀν ἠθελεν ἀποδειχθῇ ἡ κατηγορία ὅπῃ τὴν ἐσυκοφάντησε.

Τὰ αὐτά.

Ἐὰν ὁ Ἄνδρας δεισκέται μετ' ἄλλῃ Γυναῖκα εἰς τὸ σῆτι ὅπῃ καποι-
κεῖ μετὰ τὴν Γυναῖκά τε, καὶ ἀν τὴν καταφρονῇ, καὶ κοιμᾶται μετ' ἐκείνῃ
εἰς αὐτὸ τὸ σῆτι, ἢ εἰς τὴν αὐτὴν Πόλιν, ἢ φανερωθῇ πῶς εἰς ἄλλο ὁ-
σῆτιον κοιμᾶται συνεχῶς μετ' ἄλλῃ Γυναῖκα, καὶ εἰς ἐλεγχθῇ μίας,
καὶ δύο φοαῖς, ἢ ἀπὸ τὰς ἐδικὰς τε Γονεῖς, ἢ ἀπὸ τῆς Γυναικὸς τῆς Γο-
νεῖς, ἢ ἀπὸ ἄλλας τινὰς ἀξιόπιστας μάρτυρας, καὶ δὲν θελήσῃ νὰ παύ-
σῃ ἀπὸ τὴν τοιαύτῃ ἀσέλγειαν· ἔχει ἄδειαν ἡ Γυναῖκα νὰ χωρίζεται καὶ
διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν αὐτὴν θέλῃ καὶ νὰ πέρνῃ τὴν προῖκά της, καὶ τὴν
πρὸ Γάμου δωρεάν· καὶ διὰ ταύτην τὴν ὕβριν νὰ πέρνῃ ἀπὸ τὸν ἄλλον
βίον τῆς Ἀνδρὸς, ὅσον ἀξίζει τὸ τρίτον μέρος τῆς πρὸς Γάμου δωρεᾶς·
ὅμως τὴν Προγαμιαίαν δωρεάν, καὶ τὸ τρίτον μέρος τῆς Προγαμιαίας
δα-

δωρεᾶς, ὅπῃ πάρη ἀπὸ τὸν βίον τῷ Ἄνδρῳ, τὴν χρῆσιν μόνον ἔχει, τέτρεται νὰ τρώγῃ τὰς καρπὰς, καὶ νὰ ὑπηρετῇται μετ' αὐτὰ, καὶ τὴν δεσποτείαν νὰ τὴν φυλάττῃ τῶν παιδίων της· εἰ δὲ καὶ δὲν ἔχῃ παιδιά ἀπ' αὐτὸν τὸν Ἄνδρα, προσάσσομεν νὰ τὰ ἔχῃ, καὶ νὰ τὰ ἐξεσιάζῃ αὐτὴ ὅλα, καὶ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν, καὶ τ' ἄλλα ὅπῃ ἐπῆρεν ἀπὸ τοῦ Ἀνδρόν της τὸν βίον.

Ἀμὴ ἀνίσως καὶ τινὰς τὴν Γυναῖκά τε τὴν μασιγώσῃ, ἢ μὲ ξύλον τὴν δαίρη, χωρὶς καμμίαν αἰτίαν ἀπὸ ἐκείνας ὅπῃ ἐπροσάξαμεν νὰ χωρίζονται τὰ ἀνδράγυνα, ἀπὸ τοιαύτῳ ἀφορμῇ δὲν θέλομεν νὰ χωρίζονται· ὅμως τὸν Ἄνδρα ὅπῃ φανερωθῇ χωρὶς καμμίαν αἰτίαν ἀπὸ ἐκείνας ὅπῃ εἴπαμεν, πῶς ἐμασίγασεν, ἢ ἔδειρε τὴν Γυναῖκά τε, διὰ τὴν τοιαύτῳ ὑβρείαν νὰ δίδῃ τῆς Γυναικὸς τε ἀπὸ τὴν ἄλλῳ τε περιουσίαν, διγάζωντας δηλαδὴ, τὴν προῖκα τῆς Γυναικὸς, καὶ τὴν πρὸ Γάμου δωρεάν, τὸ τρίτον ἀπὸ ὅσου εἶναι τὸ Ὑπόβολον.

Ὅσοι λείπουν εἰς ὑπηρεσίαν βασιλικὴν, εἴτι ὀφφικίε καὶ ἂν εἶναι καὶ ἀργήσαν πολὺν καιρὸν, καὶ δὲν ἀκυσθῇ, προσάσσομεν τὰς Γυναῖκας αὐτῶν νὰ τὰς ἀκαρτερῇ ὅσας χρόνας, καὶ ἂν κάμνῃ· ἂν καὶ χράμματα, ἢ ἀπόκεισιν δὲν δεχθῇ καθόλου ἀπὸ τῶν Ἄνδρας της· εἰ δὲ καμμία ἀπὸ ταύτας τὰς Γυναῖκάς τις ἀέσῃ πῶς ἀπέθανεν ὁ Ἄνδρας της, ἔτε τότε νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς δεύτερον Γάμον προσάττομεν, ἀλλὰ πρότερον νὰ πηγαίῃ ἢ αὐτὴ ἀπατήτης, ἢ οἱ Γονεῖς της, ἢ ἄλλος κανεὶς ἐδικὸς της διὰ ἐξετάξῃ, καὶ νὰ ἐρευνήσῃ καταλεπτῶς τὰς Χαρτελαρίε, Λεγαταρίε, καὶ Τελβάνε τῶν ἀειθμῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστρατεύετο ὁ Ἄνδρας της, καὶ νὰ τὰς ἐρωτήσῃ, ἂν ἀληθῶς ἀπέθανεν ὁ Ἄνδρας της, καὶ ἐὰν ἐκεῖνοι μαρτυρήσαν, καὶ κάμνῃ ὅρκον εἰς τὸ Ἄγιον Εὐαγγέλιον, πῶς ἀληθινὰ ἀπέθανεν ὁ Ἄνδρας της, τότε νὰ βεβαιώνεται ἡ ἀλήθεια· καὶ ὅταν κάμῃ ταῦτα πάντα ἡ Γυνή, καὶ πάρῃ τελείαν τὴν ἀπόφασιν, νὰ λαμβάνῃ χράμμα ἀπὸ τῶν μάρτυρας ἐκείνης, ὅπῃ νὰ διαλαμβάνῃ κατὰ τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, πῶς βεβαίως ἀπέθανεν ὁ Ἄνδρας της, καὶ ὕστερα προσάσσομεν νὰ ἀναμένη πάλιν ἄλλον ἕνα χρόνον, ὡτὰν περάσῃ ὁ χρόνος, τότε νὰ ἔχῃ ἄδειαν νὰ πάρῃ ἄλλον νόμιμον Ἄνδρα· εἰ δὲ ἔξω ἀπὸ ταύτῳ τὴν παρατήρησιν πολμήσῃ ἡ Γυναῖκα νὰ πάρῃ ἄλλον Ἄνδρα, νὰ χωρίζεται παρευθὺς, καὶ νὰ παιδύεται καὶ αὐτὴ, καὶ ἐκεῖνος ὅπῃ τὴν πάρῃ ὡσὰν μοιχός· εἰ δὲ καὶ οἱ μάρτυρες ἐκεῖνοι ὅπῃ ἐμαρτύρησαν μετ' ὅρκου ὡρεθῇ πῶς πλασῶς ἔκαμαν τὴν τοιαύτῳ μαρτυρίαν, αὐτοὶ μὲν νὰ γυμνῶνται παντελῶς ἀπὸ τὴν Στρατείαν, καὶ νὰ ξεπύτουν ἀπὸ τὴν ἀξίαν τοῦ Ὀφφικίε ὅπῃ ἀρίσκοδται, καὶ νὰ πληρώσῃ καὶ ἐκεῖνε ὅπῃ ἐψευδομαρτύρησαν κατ' αὐτῶν, πῶς ἀπέθανε, δέκα λίτρας χρυσίε· αὐτὸς δὲ ὅπῃ ὑπανδρεύθῃ ἡ Γυναῖκά τε, ἐὰν θέλῃ, νὰ τὴν πέρῃ πάλιν ὀπίσω.